

Kitleler gerici kliklerin pençesinden henüz kurtulabilmiş, kendi bağımsız yoluna girebilmiş değildir. Ne kendiliğinden düzeyde ne de örgütlü düzeyde güçlü bir hareket söz konusudur.

Yeni Demokrasi

özgür gelecek için

gazetesi

24 TEMMUZ - 7 AĞUSTOS 2024 • SAYI: 166 • FİYAT: 20 TL • ISSN: 2630-5526

Her Türden Ayrımcılığa Karşı Özgürce Savaşalım

ANALİZ

6

GÖÇMENLERE AYRIMCILIK
TÜM HAKSIZLIKLARA
ORTAKLIKTIR

Türkiye'nin de kendine yük gösterdiği göçmenlerin entegrasyonunu gerek din kardeşliği gerekse de vicdani muhakeme adında önermesinin nedeni uluslararası mali sermayeyi ülkeye çekebilmektir. Bunun için göçmenleri yem olarak kullanmaktadır. Bir anlamda da kendi iş birlikçi patronlarına yüksek oranda sömürebileceği ucuz iş gücü garantisi vermektedir.

DÜNYA

10

SUIKAST GİRİŞİMİNİN ARDINDAN
DEĞİŞEN ABD SEÇİMLERİ

Trump'a sıkılan kurşun, ABD emperyalizmi için bir "zafer" mi olacak? Yoksa Dünya halkları için daha derin sömürüyü mü getirecek? Hiç kuşkusuz emperyalizmin saldırıları artarak devam edecek. Bu saldırılara karşı isyanı kuşanmak, emperyalist politikaların teşhirini her alanda yapmak bir görev olarak karşımızda duracaktır.

SAYFA 12-13

KOLEKTİF DOĞRULTU /

Devrimci Önderlik Görevinin Nesnel Dayanağı ve Kitlelerin Hareketi

Partizan'dan Hindistan Halk Savaşıyla dayanışma eylemleri

“17-15 Temmuz Kagaar Operasyonuna Karşı Mücadele Haftası” kapsamında Partizan’ın çağrısıyla Avusturya’nın Viyana ve Innsburck, Almanya’nın Frankfurt, İsviçre’nin Bern ve Fransa’nın Strasbourg şehirlerinde Hindistan konsoloslukları ve Avrupa Konseyi önünde eylemler gerçekleştirildi, Türkiye’de de pankartlar asıldı.

50 yıldır Hindistan Komünist Partisi (Maoist) önderliğinde yürütülen Halk Savaşı yeni bir imha saldırısına maruz kalmıştır. Ocak 2024’de Hint devleti HKP (Maoist) önderliğindeki Halk Kurtuluş Gerilla Ordusu’na (PLGA) karşı “Kagaar” (son savaş) ismini verdiği bir yok etme operasyonu daha başlattı. 6 ay boyunca emperyalist silah sanayiinin yüksek teknoloji içeren silahları ile halka, gerilla güçlerine ve demokratik hareketlere karşı bir dizi katliam gerçekleştirdi. Hint gericiliği operasyon düzenlediği alanlarda 6 aylık bebekten 60 yaşındaki yaşlı insanlara kadar gözü dönmüş bir şekilde katliama yönelmiştir. Bu katliamları protesto etmek için Partizan’ın çağrısıyla eylemler gerçekleştirildi.

Avrupa’nın çeşitli kentlerinden gerçekleştirilen eylemlerde geric Hint devletinin saldırıları teşhir edildi, eylemlerde Partizan imzalı ortak basın açıklaması okundu.

Basın metninde özellikle geric Hint devletinin Maoistlere ve yerli halka dönük saldırıları teşhir edildi. Bu saldırılara karşı Hindistan Komünist Partisi (Maoist)’in direnişi ve savaşının sürdüğüne değinildi. Geric Hint devletinin saldırılarının başarısız olduğu vurgulandı.

“Filipinler’den Peru’ya, Türkiye’den Nepal’e, Meksika’dan Kolombiya’ya ve Siyonist İsrail’e kadar gerilla mücadelesi ve isyanların olduğu her geric rejimin silahlı halkı katlederek ‘direnişçi’ ve ‘gerilla’ şeklinde sunduğu bilinmektedir. Gerilla güçleri karşısında çaresiz kalan katliamcı devletler ‘bataklığı kurutma’ yani gerillanın halk ile birleşmesini engellemek için halkı korkutmak, sindirmek ve yaşam alanlarından koparmak gibi bir hedefi olmaktadır. Şimdi Hint gericiliği bir kez daha Kagaar Operasyonu ile bu hedefe kilitlenmiştir.”

“Hint devleti, 1 Ocak’ta Orta Hindistan’da HKP(Maoist) kadrolarını imha etmeyi de içeren operasyonlarında içinde 6 aylık bir kız çocuğunun da bulunduğu bir katliam gerçekleştirdi. Devamında 8-10 gün aralıkla gerilla alanlarında bulunan halka yönelik katliamlarına devam etti. Hint gericiliği, 6 ay boyunca içinde PLGA gerillalarının da olduğu silahlı köylüleri, devrimcileri; genç, yaşlı, kadın, çocuk gözetmeksizin 125 kişiyi katletti.”

HALK SAVAŞININ ZAFERİ ONLAR İÇİN KABUSTUR

“Hindistan Halk Savaşı’na yönelik bu operasyon emperyalizmin sömürü çarkını daha iyi işletmesi içindir. Dünyada savaş kışkırtırken devrimci savaşları yok ederek halkı kendi geric emellerine ortak etme hedefi vardır. Halkın kendi kurtuluşu için mücadelesi Hint gericiliğini ve emperyalistleri korkutmaktadır. Hindistan Halk Savaşı, Hindistan halkının isyancı ruhunu savaştırma azminde olduğu için en önemli tehdit olarak görülmektedir. Bugün Hindistan halkının

kurtuluş mücadelesi olan Halk Savaşı ile en güçlü dayanışmayı göstermek proleter enternasyonalizmi ruhunu kuşanmaktır. Bir halkın ordusu yoksa hiçbir şeyi yoktur. Hint gericiliğinin Halk Gerilla Ordusuna saldırısı, ona yönelik imha operasyonları halkı güçsüz, örgütsüz bırakmak ve kendisine yönelen öfkenin savaşçı ruhunu kırmak içindir. Halk Savaşının zaferi onlar için en büyük kabustur.”

‘YAŞASIN ENTERNASYONAL DAYANIŞMA’

12 Temmuz günü, Partizan ve Rote Fahne tarafından Viyana’daki Hindistan Konsolosluğu önünde protesto eylemi gerçekleştirildi. Eyleme Friends of the Filipino People in Struggi ve Komintern de destek verdi.

13 Temmuz günü, Partizan, Sınıf Teorisi ve Antifa Innsburck tarafından Anna-saule Meydanı’nda stant kurularak bilgilendirme yapıldı. Burada Almanca basın açıklaması gerçekleştirildi.

13 Temmuz günü, Partizan tarafından Frankfurt Hindistan Konsolosluğu önünde protesto eylemi gerçekleştirildi. Eyleme Roter Bund da destek verdi.

13 Temmuz günü, Partizan, AGEB ve İTİF tarafından Hindistan Konsolosluğu önünde eylem gerçekleştirildi. Eyleme MLKP ve SYKP destek verdi.

13 Temmuz günü, Partizan ve Fransa Genç Komünistler Ligi (LJR) tarafından Strasbourg’da bulunan Avrupa Konseyi önünde eylem gerçekleştirildi.

Yapılan eylemlerde sık sık “Yaşasın Enternasyonal Dayanışma”, “Yaşasın Halk Savaşı”, “Kahrolsun Emperyalizm, Kapitalizm ve Her Türden Gericilik” sloganları atıldı.

TÜRKİYE’DE PANKARTLAR ASILDI

İstanbul’da Kartal, Sarıgazi, Okmeydanı, Kıracı ve Esenyurt’ta “Kagaar Operasyonuna Karşı Hindistan Halkı Kazanacak” ve “Geric Hint Devletine Karşı Savaşan Maoistlere Bin Selam!”, “Hint Gericiliğine Karşı Şan Olsun Adivasilerin Direnişi” şiarlı pankartlar asıldı.

İzmir’de ise “Geric Hint Devletine Karşı Savaşan Maoistlere Bin Selam!” şiarlı pankart asıldı.

1 Mayıs tutsaklarının tamamı tahliye edildi

1 Mayıs davasında 25’i tutsak 30 kişinin ilk duruşması görüldü. Duruşmada 25 kişi tahliye edildi.

İstanbul 44. Asliye Ceza Mahkemesi’nde yapılan ilk duruşmaya tutsaklar Marmara Hapishanesinden getirildi.

1 Mayıs’ta Saraçhane’den Taksim’e yürümek için Bozdoğan Kemerindeki polis barikatlarını tanımayan 25’i tutsak 30 kişi hakkında açılan davanın ilk duruşması dün görüldü.

Tutuksuz yargılananlar ve avukatlar da duruşmada hazır bulundu.

İddianamede 30 kişi hakkında; “kanunsuz toplantı ve gösteri yürüyüşlerine katılma” iddiasıyla 8 aydan 4 buçuk yıla kadar, “görevi yaptırmamak için direnme” iddiasıyla 8 aydan 4 yıla kadar, “kamu malına zarar verme” iddiasıyla ise 1 buçuk yıldan 4 buçuk yıla kadar olmak üzere toplamda 3 yıl 9 aydan

17 yıla kadar hapis cezası isteniyor.

TÜM TUTSAKLAR TAHLİYE EDİLDİ

Savunmaların ardından ara kararını açıklayan mahkeme heyeti, tüm tutsakların adli kontrol şartıyla tahliyesine karar vererek duruşmayı 25 Aralık’a erteledi.

Tutsaklar Marmara Kapalı Hapishanesinden sloganlarla çıktı.

POLİTİK GÜNDEM

KÂĞITTAN KAPLANLARIN MÜCADELESİ VE HALKLARIN ÖRGÜTLENME ZORUNLULUĞU!

Dünya halkları, emperyalist güçlerin hegemonya mücadelesinin ölüm ve sefalet yayan cenderesi altında sıkıştırılırken aynı zamanda her bir emperyalist gücün ve uşak devletlerin belirsiz ve kötü bir gelecek dışında bir şey sunmayan iç mücadelelerinin toz dumanı içerisinde. Bir yandan şovenist dalga ve halkları düşmanlaştırmaya odaklı siyasi iklim sürmekte diğer yandan kazayla ölen devlet başkanları, suikast girişimleri, darbe hamleleri, istifalar, normalleşme-gerginlik sarkacı, egemen kliklerin en sağ ve en solu arasındaki yer değiştiren gelişmelerin baş döndürücü seyri. Tüm gericiiliklerin bu kaotik ve sert iç mücadeleleri “demokrasi şöleni” diyerek kapsamlı bir ideolojik manipülasyonla sunup halk kitlelerini birbirlerine karşı saflaştırdıklarına tanık oluyoruz. Emperyalist ülkelerde ve onların uşak devletlerinde gerçekleşen seçim mücadeleleri kuralınsızlığın kural haline geldiği, politik gericiiliğin en pespaye biçimlerinin kitlelerin nesneleştirilerek yeniden üretildiği bir araca dönüştü.

ABD’de kasım ayında yapılacak başkanlık seçimi tekeli burjuvazinin klikleri arasında tozu dumana katan bir seyir izliyor. Dünyaya yön veren, ekonomik, siyasi ve askeri gücü elinde bulunduran ABD’de başkanlık koltuğuna oturmak için “ölümcül” bir seçim yarışı yaşanmaktadır. 13 Temmuz’da ABD başkan adaylarından Trump’a seçim mitinginde bir “suikast” düzenlendi. Seçim kampanyasını mevcut ekonomik, politik, askeri önceliklerine yönelerek örgütleyen, öfkeli kitleleri bir dolgu malzemesine dönüştürüp esas güç konumuna ulaşmaya çalışan Trump’ın bu suikast girişimiyle seçimi garantilediği, bu yönde bir kamuoyu eğiliminin olduğu söyleniyor. Trump, kulağından aldığı yaraya karşılık anında verdiği “davayı sürdürme” mesajıyla seçim kampanyasına ivme katan bir hamle yaptı. Bu suikast girişimi, sert geçen mücadelenin hem düzeyini hem de kırılma noktasını açığa çıkarmış oldu. Olay ne “Trump’ın mağduriyete yaslanması”dır ne de bir halkla ilişkiler çalışmasıdır, emperyalist tekeli

klikler arasındaki mücadelenin sertlik düzeyi ortaya çıkmıştır. Kuşkusuz bu sınıf mücadelesinin sertliğinden ayrı bir olgu değildir. Sermaye birikimindeki tıkanıklık, ekonomik krizler, emperyalist güçler arasındaki pazar dalışı ve hegemonya mücadelesinin artık askeri biçimleri dayatan yapısı bu sertliğin esas etkenleridir.

ABD seçimlerinde sular henüz durulmamıştır. Suikast girişimi sonrası Başkan Joe Biden, ihtiyarladığı ve sağlıklı olmadığına dair yorumların baskısıyla, en yakın mesai arkadaşlarının da aynı kanaatleri açıktan ifade etmeleriyle birlikte adaylıktan çekilmek zorunda kalmıştır. Biden’ın zayıflığı nedeniyle güçlü ve pervasız bir figür olan Trump karşısında çetin geçmeyeceği düşünülen mücadele yeni bir adayla devam edecek.

Trump ABD’nin mevcut NATO siyasetini, temelde Rusya’yı hedefe koyan Ukrayna siyasetini ve ekonomik tıkanmayı ve “Dünya savaşı” riskini eleştirerek güçlü bir politik argüman oluşturmuştur. Sermayenin “güvenli limanlara” yani yuvaya çekilmesi, gümrük duvarının yükseltilmesi, krizin “ulusal” bir sorunmayla karşılanması argümanları da bu kliğin “farklı” davranacağına dair bir fikir oluşturmaktadır. Bu bağlamda Çin tehdidini önceleyen, ekonomik savaşıma yoğunlaştırmayı savunan, askeri ve politik hamlelerin bu savaşımı güçlendirecek şekilde kullanılması gerektiğine odaklanan bir yaklaşım söz konusu. 2017-2021 dönemindeki “Trump Doktrini” bu seçim sürecinde güçlü şekilde savunulmaktadır. Bu da Güney Asya odaklı, Çin’in ekonomik etkisini zayıflatıp dağıtan bir yönelim, Doğu Avrupa-Orta Doğu-Kuzey Afrika’da daha az gerginlik ve Avrupalı emperyalistlerle ittifakı daha geriye çeken bir yaklaşımı esas almaktır. Dünya pazarında küçülen pasta, doların rezerv para kabiliyetindeki gerileme, uluslararası iş bölümünde yaşanan bozulma ve dinamik Çin sosyal emperyalizminin artan rolü, tedarik zincirindeki sorunlar yeniden üretim krizine ve politik krizlere yol açmaktadır. ABD emperyalizmi de başkanlık seçiminde bu politik krizlerin bir biçimini yaşamaktadır. Bunun Dünya’da yaşanan genel politik krizi

ve gerginliği etkileyen aynı zamanda Dünya’daki krizden beslenen bir karakteri söz konusudur.

ABD’de yaşanan bu krizin, Dünya’da gelişmeleri de etkileyecek güce sahip olduğunu unutmamak gerekir. İsrail bu iklimten azami düzeyde faydalanacak şekilde özellikle Gazze’ye; ama genel olarak Filistin’e yönelik katliamlarını artırmış durumda, tüm bölgeyi ateş çemberi içine alacak hamleler içindedir. Yemen Hudeyde Limanına füze-uçak vs. ile kapsamlı bir saldırı düzenlemiştir. İsrail savaşı yayma, tırmandırma ve genişletme hevesini ifade eden girişimlerden geri durmamaktadır. Her gelişme onun saldırganlık dozu için bir neden olmaktadır.

Aynı durum faşist TC için de geçerlidir. Irak Kürdistanı ve Suriye Kürdistanı kuşatması ve işgali ile Kürtlerin politik-askeri kazanımlarını yok etme ve etkisiz hale getirmeye yoğunlaşmış durumdadır. İsrail’in saldırganlığı Suriye rejimine karşı yeni bir papaz rolü yüklenen TC bu durumu bir fırsata çevirerek Kürtleri çeşitli düzeylerde kuşatma, zayıflatma ve etkisiz kılma peşindedir. Esad ile görüşme planları bütünlüklü hesapların bir parçasıdır. Hiç kuşkusuz daha şimdiden bu bütünlüklü hesapların akamete uğrayacağını öngörebiliriz; ancak Kürt kazanımlarını zayıflatmak, daraltmak konusunda beklenen adımların gerçekleşme olasılığı söz konusudur.

Irak Kürdistanı’na yönelik adımlar ise köleleştirilmiş Kürt kimliği yaratma, PKK’yi bölgede askeri ve politik anlamda etkisiz kılarak yerleşme ve kalıcılığa hesabına dayanmaktadır. Gerilla alanlarına büyük çaptaki askeri operasyonlar aynı zamanda bölgedeki ticaretin ve sermaye akışının jandarmalığını elde etme planlamasıdır. Bunun için alana yerleşmek gerektiği ortadadır. Operasyonlarda bu amacın gerçekleştirilmeye çalışıldığını görüyoruz. Gerilla güçlerini parçalamak, etkisiz kılmak ve bunun sürdürülebilir bir kontrolle tamamlanması, alandaki iş birlikçi güçlerle birlikte de ticaret yollarının kontrolünü sağlamak istenmektedir. Bunun için Kürt Ulusal Mücadelesinin askeri ve

politik etkinliğini kırma, Rojava’yı bu şekilde güçten düşürerek kuşatma, yok etme ya da teslim alma planları peşindedir. Irak Kürdistanı’nda gerilla güçlerine odaklanan kapsamlı savaş planları, yaşanan gelişmelerle birlikte daha fazla yoğunlaşmaktadır. Faşist diktatörlük hem askeri hareketlilik hem diplomatik hem de politik hareketliliğe ivme katmıştır. Gerillayı sıkıştıracak ve etkisiz hale getirecek savaş planları açık bir dille Cumhurbaşkanlığı ve Dışişleri Bakanlığınca ifade edilmektedir. Bu bağlamda TC genel politik kriz ve savaş ikliminde kendi varlığına tehdit olarak değerlendirdiği Kürt ulusal kazanımlarını yok etmek veya politik kölelik şartlarına mahkûm kılmak istemektedir. Saldırı dalgası yaratarak askeri başarılarla tüm bölgede daha etkin rolü üstlenme emelindedir.

Faşist diktatörlüğün bu emelleri için koşullar hiç de uygun değildir. Zira egemen klikler arasındaki mücadele kızışmakta, ekonomik kriz gün gün, resmi kaynaklardaki iyimserlik yayan tabloya rağmen ağırlaşmaktadır. Kitlelerin öfkesi büyümektedir. Bu AKP-MHP cephesindeki krize güçlü bir zemin sunmaktadır. Gerici klikler arasındaki mücadelede güçlerin yer değiştirme eğilimi de devlet mekanizmasını zorlayan, sorunlu hale getiren sonuçlar yaratmaktadır.

Bu durum yoğunlaşan çelişkilerin devrim için nesnel koşulları daha fazla olgunlaştırdığına işaret etmektedir. Kitleler gerici kliklerin pençesinden henüz kurtulabilmiş, kendi bağımsız yoluna girebilmiş değildir. Ne kendiliğinden düzeyde ne de örgütlü düzeyde güçlü bir hareket söz konusudur. Çelişkilerin düzeyi ile bu durum arasında büyük bir çelişki söz konusudur. Bu durum komünistlerin daha güçlü kitle çalışmaları sürdürmesine, daha disiplinli ve sağlam örgütler yaratmasına yönelik ihtiyaca işaret etmektedir. Daha güçlü örgütlülük ve daha bilinçli bir hareket için ileri çıkıp savaşılmaya hazır kitlelere daha ileri bilinç taşımak demektir. Bu göreve odaklanalım.

ÜÇ KONFEDERASYON ON TALEP SIFIR SONUÇ

Gazetemizin önceki sayılarında birçok kez konu ettiğimiz asgari ücretin 2024 yılı içerisindeki akıbeti, temmuz ayı itibarıyla netleşmeye başladı. Milyonlarca işçi ve emekçinin büyük bir umutla zam beklediği, egemen sınıfların sözcüsü hükümetin ise defalarca aksini söylediği asgari ücretin brüt 20.002,5 ve net 17.002,12 TL olarak kalacağı yönündeki genel yargı gerçekleşmiş durumda. “Enflasyonla mücadele” adı altında egemen sınıfları ihya etme işlevi gören ve ülkeyi de bağımlılık batağına mahkûm eden politikaların tüm faturasının işçi ve emekçilere kesildiği bu süreçte zaten zorunlu mal ve hizmetlerin karşılığında ibaret olan asgari ücretin, fiyatlardaki yüksek artışların sorumlusu olduğunu söylemek hiçbir mantıkla açıklanamaz. Merkez Bankası ve çoğu bağımsız araştırmacının yaptığı çalışmalarda asgari ücret artışının enflasyona etkisinin yüzde 2 civarında olduğu gerçeği de bu mantıksızlığın bir diğer izahı olarak karşımıza çıkmaktadır. Önceki haftalarda, asgari ücret artışının enflasyona etkisine biz de değinmiştik. Asgari ücretli çalışan ve örgütsüz işçi-emekçi kitlelerin kolektif olarak ses yükseltmediği gerçeği bir tarafa sendikaların tepkisi kamuoyu tarafından, dikkatle takip edilmektedir.

9 Temmuz tarihinde asgari ücret ve bir dizi diğer konuda ortak bir bildiri yayınlayan üç işçi konfederasyonu, taleplerini 10 başlık etrafında dile getirdiler. Vergide adalet, enflasyonla mücadelede ücretlerin düşük tutulmasından vazgeçilmesi, asgari ücretin artırılması, kamuda ücret dengesizliğinin giderilmesi, en düşük emekli aylığının asgari

ücret seviyesine getirilmesi, sendikal örgütlenmenin önündeki engellerin kaldırılması, kamuda çalışan taşeron işçilerin kadroya alınması, tasarruf tedbirleri ile çalışan haklarının aşındırılması uygulamasına son verilmesi, iş kazaları ve meslek hastalıkları ile etkin mücadele edilmesi ve çalışma hayatında ayrımcılığa son verilmesi taleplerinin dillendirildiği bu bildiri, her ne kadar işçi sınıfının çıkarlarının ifade edilmesi açısından önemli görünse de ciddi bir eylemlilik öngörmemesi günü kurtarmanın ötesine geçilmeyeceğini gözler önüne sermektedir.

Söz konusu taleplerin 3 konfederasyon tarafından genel bir çağrı ekseninde dile getirilmiş olması, pratik ayağının zayıflığı ve geniş işçi, emekçi kitlelerindeki öfkenin ve itirazın dağınıklığı, tüm hesapların seçim sandığı eksenli yapıldığı bir düzende, elbette ki egemen sınıfların ekmeğine yağ sürmektedir. Yaşanan adaletsizliğin çözümünü “seçim sandığında görüşürüz!” diyerek geleceğe ve şıklar arasında sistemin devamlılığını garanti edecek başka bir yürütme gücüne devretmek, adeta bu adaletsizliğin mağduru milyonlara tek çözüm olarak sunulmaktadır.

Oysaki tam da bu alan, örgütlü olmanın, örgütlü itirazın önemini belirleyici olduğu alandır. Asgari ücret, emekli aylıkları, hayat pahalılığı, vergi yükü gibi onlarca soruna milyonların itiraz etmesiyle bu itirazın bir ağızdan, örgütlü olarak edilmesi arasındaki fark, hakkın alınması veya birileri tarafından hak kırıntılarının verilmesi arasındaki fark kadar büyüktür.

Geniş işçi ve emekçi kesimin görece kolektif ve kapsayıcı örgütlenmeleri olarak sendikaların güncel durumu, sınıfın güncel durumunun yansıması olması açısından dikkate değerdir. Bu eksende sorunu değerlendirirken sorumluluğu işçi sınıfının dışında ve ondan izole bir sendika varlığına indirmek eşyanın doğasına aykırıdır. Örgütsüz milyonların varlığına rağmen sendikaların ve onların yöneticilerinin örgütlü işçi sınıfının içinden çıktığını unutmamak gerekmektedir. Mevcut sendikal örgütlenme düzeni, ekonomik taleplerin dahi tutarlı savunulamadığı, işçi sınıfının düşmanlarıyla oldukça geri bir zeminde uzlaşma arayışının kollandığı ve kendi içerisinde sürekli hapsedilmeye çalışılan, görece bir refah alanının yaratıldığı alanlara dönüşmüş durumdadır. Bu alanın bekası, beklenen ücret artışının gerçekleşmemesi konusunda derin bir temenninin olduğuna işaret etmesi açısından önemlidir. Sendikalı işyerlerinde alınan zamlarla oluşan ücret yapısını başarılı göstermek ve bu yapay başarı ile öncelikle kendi konumunun devamlılığını sağlamak için asgari ücretin artmamasını gönülden isteyen sendika yöneticilerinin varlığı milyonlarca işçi ve emekçi için sırt olmaktan çıkmış durumdadır.

Sınırlarını egemen sınıfların belirlediği bir alanda, sadece uzlaşma kafa yorarak, kendi kurtuluşu için mücadeleyi başkalarına ihale ederek ve sadece öfkelenerek bu berbat oyunu bozmak kesinlikle mümkün değildir. Bu sorumluluğun bir yanı sendikal bürokrasiye (onu dizayn eden egemen sınıfların ve milyonlarca işçi ve emekçinin de payıyla birlikte)

aitse geniş işçi ve emekçi kesimlerin kendiliğinden ulaşabileceği nokta da ortadayken sorumluluğun önemli bir yanı sınıf bilincine sahip kesimlere aittir.

9 Temmuz tarihli bildiride yukarıda özetlediğimiz talepleri mikrofon önünde, kamera karşısında, üç işçi konfederasyonunun bir araya gelerek sıralamalarının amacı egemen sınıfları uyarmak değil, ezilen milyonlara “bakın biz iş yaptık” demekten ibarettir. Bu o kadar bellidir ki dört sayfalık bildiride talepler sıralandıktan sonra, “peki bu talepler karşılanmazsa ne yapılacak?” sorusuna göstermelik bir cevap dahi verilmemiştir. Etki gücü tartışmalı, motivasyonu azaltılmış, “bitse de gitsek” düşüncesinin egemen olduğu mitinglerin dahi örgütlenmediği sendikal alanda ucu açık, genel çağrılı bir bildirinin yaratacağı eser miktardaki etkinin sorunları çözmek bir yana ciddiye bile alınması beklenemez. Vergi yükünün sabit gelirli milyonlara yüklenirken sermaye kesiminin vergi aflarıyla, teşviklerle alenen palazlandırıldığı, gelir adaletsizliğin giderek arttığı, en düşük emekli aylığının ciddi bir tepki sonucu 10.000 TL’den 12.500 TL’ye anca çıkarılabildiği, asgari ücretin yüksek enflasyona rağmen artırılmayarak emekçilerin alım gücünün daha da düşürüldüğü bu dönemde sınıfın sesini yükselteceği açıktır. Ancak bu yükselen sesin parçalı, sınırlı ve nihayetinde örgütsüz olması, en iyi ihtimalle kendi sınırlarına hapsolmuş mevcut yapıyı idame ettirecektir. Daha fazlası için örgütlenmek, çözümü başkalarına devretmeden iradeyi ellerimize almak zorunludur.

KADER DEĞİL ÖLÜM PLANI!

Bulduğumuz coğrafyada insan yaşamı bazılarının daha rahat, daha konforlu yaşaması uğruna hiçe sayılıyor. Her gün insanların “doğal” olmayan sebeplerle hayata veda ettiklerini görüyoruz. “Bir hiç uğruna ölmek” deyimi coğrafyamızda sık sık yaşadığımız bir olay olarak çıkıyor karşımıza. Kimi zaman kıyılara vuran çocuk cesetleri, vahşice katledilen kadınlar, sömürü çarklarına sıkışan işçi bedenleri kimi zaman da basit önlemlerin ihmal sonucu sadece yolda yürürken hayatından olan genç insanlar. Duyduğumuz, okuduğumuz nice basit ölüm biçimlerinden insan yaşamının ne kadar değersiz olduğunu fark ediyoruz. Kuşkusuz bu yeni bir olgu değil. Nice öykü, roman, şiir anlatır bu insanlık manzarasını. Nazım Hikmet’in “Büyük İnsanlık” şiiri de buna dikkat çeker. Bugün neden gündemimizde peki! Çünkü teknolojinin büyük gelişim gösterdiği günümüzde bu manzaranın daha fazla farkında olmak yerine insanlar kendi dünyalarına gömüldüler. Teknolojik olanaklar bireycilik ekseninde inşa edilmiş düşünce biçimlerinin etkisinde daha çok “kendi kurtuluşuna” odaklanmakta insanları. Oysa “değersiz insan yaşamları” da bu bireylerindir. Romanla, öyküyle, şiirle anlatılanları bugün yanı başımızda oluyor gibi görüyoruz, duyuyoruz. Üstelik neredeyse hemen her gün karşılaştığımız bu cinayetler bazen haber değeri bile taşıyor. Ölümler sıradanlaşıyor, ölüme alışılıyor, yaşam ellerimizden alınıyor...

Her ölüm şekli içerisinde bir anlam taşır. Bazen sadece yerde uzanan ölü bedenler anlatır yaşadığımız sistemin bize ne vadettiğini. Aslında uzun uzun açıklamalara da gerek yoktur. Tek bir fotoğraf karesi özetler her şeyi. Örneğin İzmir’de akıma kapılıp can veren iki arkadaşın ölümü. Anlatılamayan şeyler öldüğün zaman anlam kazanır. Ölü bedenler sembolleşir bazı hafızalarda.

Elbette bu ölümlerin sebebi “kader” olarak görülemez. Bu türden ölümler, literatüre bakıldığında “doğal olmayan ölümler” kategorisinde yer alır. Yani hastalıktan ölen birisi ile batan mülteci teknesinde ölen birisinin ölümleri arasında fark vardır. Elbette yaşadığımız ülkede hastalıklara da yeterli tedavi sağlanmamakta, sağlıklı yaşayabilmek için elverişli koşullar bulunmamaktadır.

Dolayısıyla bireyin hastalıktan ölmesinde de sistemin payı vardır. Hastalıkların oluşmasında yaşam standartları önemli bir etkidir. Günde 12 saat çalışan birisinin bağışıklık sisteminin yetersiz kalmaması olası değildir. Bu nedenle doğal ölümler olarak adlandırılan ölümlerde de aslında ihmal söz konusudur. En basitinden doğal ölüm sebeplerini incelediğimizde beslenme tarzı önemli bir etkidir. İşçi ve emekçi çoğunluğun yeterli ve dengeli beslenemediğini söyleyebiliriz.

Konumuza dönecek olursak sık sık rastladığımız ölümler doğal değildir. Hepsinde birilerinin ihmal payı vardır. Örneğin “felaket” olarak adlandırılan 2023 depremlerinde halkın nasıl göz göre göre ölüme terk edildiğini gördük. Deprem elbette doğal bir olaydır. Ancak çok sayıda şiddetli deprem meydana gelmiş bir ülkede yeni afetler için hiçbir önlem alınmaması, önlem almak adı altında halktan deprem vergisi toplanması, bu paraların da zenginlerin sofrasına akması halkın canının nasıl hiçe sayıldığını gözler önüne sermektedir. Depremden sonra yapılan araştırmalarda da imar aflarını, deniz kumundan inşa edilen binaları, müteahhitlere tanınan “fırsatları” gördük. Açılan davalarda sanıkların teker teker tahliye edildiklerine şahit oluyoruz. Oysa bu sanıkların depremin hemen ardından “yurt dışına kaçarken yakalandı”ğına dair çokça haber okuduk burjuva-feodal medyada...

KADER DEĞİL İHMAL

Geçtiğimiz ay Diyarbakır’ın Çınar ile Mardin’in Mazıdağı ilçeleri arasında çıkan yangında 15 kişi yanarak can verdi. Aynı günlerde Batman kırsalında sürdürülen operasyonlarda yoğun helikopter saldırıları gerçekleşirken yangının anız yakmaktan kaynaklandığı iddia edildi ve yangına müdahale neredeyse sadece halk tarafından yapıldı. Araştırmalarda DEDAŞ’ın ihmalı bulundu. Elektrik direklerinin bakımsızlığından kaynaklı çıkan yangın 15 kişinin canına mal oldu. Elbette yangının Kürt illerinde çıkmasının da etkisi vardı. Sanal medya üzerinden şoven kampanyalar yürütüldü, devlet de her zamanki gibi ölümlere göz yumdu.

Yine yangından örnek verecek olursak

nisan ayında bir gece kulübünde çıkan yangında 29 işçi-emekçi yanarak hayatını kaybetti. Sonradan yapılan incelemelerde yangın çıkış kapısının kapalı olduğu, risk planlamasının yapılmadığı belirlendi. Denetimsizliğin bedelini yine halktan insanlar, emekçiler ödedi. Bu tarz örnekleri sıralamaya kalksak uzun bir çetele tutmamız gerekir. İşte insan yaşamı bu kadar değersizleştirilmiştir. Göz göre göre katliamlar yaşanmaktadır. İliç’te toprak altında kalan, Bartın’da grizu patlaması sonucu can veren onlarca işçi sadece sayıdan ibaretti egemen sınıflar için. Her iki örnekte de güvencesiz çalışma koşulları, alınmayan önlemler ve daha fazla kâr hırsı aklımıza gelmektedir. Yani bu ölümler asla “kader planı” kapsamında değildir. Önlem alındığı takdirde yaşanmama olasılığı daha yüksektir. Ancak bu alanlardaki denetim göz ardı edilmektedir. Onlar için önemli olan daha fazla üretim ve daha fazla emek gaspıdır. “Ekonomik verimliliği artırma” planları adı altında özelleştirmelerin de genişlemesiyle daha fazla denetimsizlik ve hak gaspı ortaya çıkmıştır. Kendi hallerine bırakılan şirketler yabancı sermayenin boyunduruğu altında sadece elde edeceği kâra odaklanmaktadır. Devletin de bu noktada rızası vardır elbette. Sonuçta, oluşan tablo komprador burjuvazinin lehinedir. Halk kitleleri ise “kader planı” içerisinde ölüme mahkûm edilmektedir.

Yine bir ihmal sonucu sokak ortasında 2 kişinin elektrik akımına kapılarak hayatını kaybetmesi de yukarıda bahsettiğimiz örneklerle benzerdir. Yaklaşık 5 yıl önce basında “İlla birinin ölmesi mi gerekiyor?” başlığıyla haber yapıldığı ortaya çıkmıştır. Esnaftan alınan bilgilere göre defalarca kez şikâyetle bulunulmuştur. Anlaşıldığı üzere ölüm davetiye çıkarılmıştır. Görünen o ki illa birilerinin ölmesi gerekmektedir.

KATİLLERE ÖDÜL HALKA ÖLÜM

Tüm bunlar yaşanırken cinayetlere ve katliamlara sebep olanların göstermelik cezalar almalarına ya da buna bile gerek duyulmamasına sıkça rastlamaktayız. Bu kişiler özellikle devlet kademelerinde bulunan, devletin çıkarlarını savunan

yani devletle iş birliği içerisinde olan kişilerse cezasızlık politikası devreye sokulmaktadır. Somali Cumhurbaşkanı’nın oğluna verilen “ceza” Türk yargısının özetidir. Eğer katilin egemenlerin çıkarlarını temsil ediyorsa ödüllendirilir, adalet isteyenler için geriye ölümü kabullenmek kalır. Hrant Dink’in katili Ogün Samast’ın “iyi halli” olarak tahliye edilmesi de buna benzer bir örnektir. Yüzlerce hasta tutsak bu “adaletten” yararlanamazken halk düşmanı katiller devletin kanatları altına alınmaktadır. JITEM davalarının teker teker düşürülmesi, sanıkların tahliye edilmeleri, katliam davalarında zamaşımı kararlarının alınması bir bütün Türk devletinin halk düşmanı karakterini göstermektedir. Katliamcı zihniyet dünden bugüne değişmemiştir.

Kısacası, her gün kadın cinayetleri, iş cinayetleri ve daha birtakım olaya rastlamaktayız. Neredeyse her gün bu ölümler yaşandığı halde önlen(e)memektedir. Bunun temel sebebini sadece hukuk sistemiyle açıklayamayız. Çürümüş olan yargı değil sistemin kendisidir. Sorun tek başına cezasızlığa indirgenemez, suçun yeniden üretilmesi gibi bir gerçeklik söz konusudur. Özellikle bizim gibi ülkelerde bu suçlara daha fazla rastlarız. Feodalizm ve kapitalizmin iç içe geçen yapısı ve emperyalizme olan tam bağımlılık gibi sebeplerle önemli olan her zaman egemen sınıfların çıkarları olmaktadır. Dolayısıyla halkın çıkarları hiçbir zaman önemsenmemektedir. Ölümle kuşatılan yaşamımızda halkın boğazına yapışan kanlı elleri defedecek, giydirilmek istenen kefenleri yırtacağız.

GÖÇMENLERE AYRIMCILIK TÜM HAKSIZLIKLARA ORTAKLIKTIR

21. yüzyılda Dünya, zengin ile yoksul arasındaki muazzam eşitsizliklerin, ırkçılığın, milliyetçi ve şovenist önyargıların, barbarca işgal ve sömürü politikalarının, haksız savaşların dünyası olmaya devam etmektedir. İşlerin her zaman böyle olduğuna, dolayısıyla başka türlü olamayacağına inanmak çok kolaydır. Böyle bir mesaj çok sayıda yazar, düşünür, politikacı, sosyolog ve psikiyatrist tarafından her yerde dile getirilmektedir. Bunlar hiyerarşi, itaat, açgözlülük ve zorbalığı insan davranışının doğal özelliğiymiş gibi betimlemektedirler. Gerçekten de bunları, tüm hayvanlar aleminde sözde genetiğin yasalarınca dayatılan sosyo-biyolojik zorunluluklar olarak görenler vardır. Hatta bunları belirli ırklar altında toplayıp alt ve üst ırk tanımı bile oluşturulmaktadır. Egemen ideolojinin yarattığı yıkımı örtbas etmek adına piyasaya sürülen, çok sayıda popüler, sözde bilimsel, ucuz eğitim kitapları da bu tür görüşlerin propagandasını yapar: insanlardan “çıplak maymun” diye söz ederek, “öldürücü zorunluluk” diyerek ve daha karmaşık bir üslupta tüm bunların “bencil gen” tarafından programlandığını ileri sürerek bu tür bir görüşün propagandasını yapar. Öte yandan sıklıkla propagandasını yaptıkları “barışçıl dünya” söylemiyle sınıfları ve eşitsiz yaşam koşullarını yadsırlar ve halkın yaşamını zorlaştıran her bir soruna dair suni bir düşman yaratırlar. Bu yüzyılın melun kişileri, hemen her sorunun yaratıcıları, günün düşmanları göçmen ve mültecilerdir.

İnsanlık tarihi ile başlayan göç, politik ve ekonomik atmosfere göre şekillen- se de güncelliğini yitirmeden küresel mücadelelere dahil oluyor. Yaşadığımız coğrafyaya kadar uzanan ve Dünya’yı saran göçmenlik dalgası, emperyalizm kısılcığında ortak mücadelenin öneminin altını çiziyor. ırkçı saldırılar, nefret söylemleri ve ülke sınırlarında uygulanan şovenist politikalar ile gündeme gelen göçmenler, egemen sınıfların illüzyonu ile ekonomik ve toplumsal buhranların sorumlusu olarak gösteriliyor. Göç en temel anlamıyla siyasal, toplumsal ya da ekonomik nedenlerle bireylerin ya

da toplulukların bulundukları yerleşim alanını terk ederek başka bir ülkeye gitme eylemi olarak tanımlanıyor. Göç eylemi, uşak devletlerde “sessiz istila”, “yasadışı göç” olarak yankı bulurken egemen örgütler ve emperyalist devletler için bir pazarlık konusu olabiliyor. Avrupa Birliği (AB) başta olmak üzere aktör devletler, nitelikli ve ucuz iş gücü olarak kullanabilecekleri dışında kalan göçmen gruplarını, ekonomilerine yük ve sosyal tehlike olarak görürken Türkiye gibi geri burjuva-feodal ülkeler ile ekonomik iş birliği geliştirerek engelleyici ve dışlayıcı politikaları hukuki bir zemine oturtuyorlar. İmzalanan Geri Kabul Anlaşmalarıyla hukuki bir zemine kavuşturulan ve esasen zora dayanan geri gönderme eylemleri sırasındaki işkence ve kötü muamele ile binlerce göçmen hayatını kaybederken hayatta

nıdır. Onlar en utanmazca biçimlerde sömürülmek için kabul edilmektedirler. Yeni gereksinimlerin ortaya çıktığı bu- nalım dönemlerinde “yabancılar” kapı dışarı edilirken de aynı derecede işçi düşmanıdır. Örneğin bir dönem göç idaresinden sorumlu eski İçişleri Bakanı Süleyman Soylu, Suriyelilerin ülkeden gönderilmesine patronların isyan ede- ceğini ve onları ürkütmemek gerektiğini utanıp sıkılmadan dile getirebilmiştir. Egemenlerin yabancılar siyasetinin de altında, egemen sınıfların yalın ve basit gereksinimleri yatar. Saldırının yabancı işçilere yönelmesi, onların sınıfın en zayıf, en örgütsüz ve toplum düzeyinde var olan yabancı düşmanlığı nedeniyle en az sınıf dayanışması gören kesimi olmasındandır. Bu yüzden çeşitli Avrupa ülkelerinin bugün uyguladığı siyasetleri yalnızca “ırkçılık”, “yabancı düşmanlığı”

itibarıyla bu pakt için hazırlanacak kamplar için sınırlarını paylaşmaya hazırlanıyor. Hal böyle iken kabul oranı yüzde 20’nin altında olan Hindistan, Pakistan, Fas gibi devletlerden gelen göçmenlere yalnızca 12 haftalık süre verilecek ve onay alamadıkları takdirde konakladıkları kampın sınırına, örneğin Türkiye’ye gönderilecekler. Bu da de- mektir ki ilerleyen zamanda milliyetçi, hatta ırkçı siyasetin giderek daha da palazlanacağıdır. Çünkü emperyalist ülke burjuvazileri yani mali sermaye bir yandan hem göçmen işçilerin doğ- rudan sömürsünden hem de onların rekabetlerinin sonuçları nedeniyle yerli işçilerin artan sömürsünden büyük bir artık değer elde etmekte, öte yandan işçi sınıfının bölünmüşlüğünden kendi erkini sürdürmek için yararlanmaktadır. Bu bölünmüşlüğü canlı tutmak için

elindeki her olanakla yabancı düşmanlığını körükleyeceği politikaları kendi iç krizinde yeniden üretir. Emperyalist ülkelerin çeşitli dönemlerde farklı biçimler alan “yabancılar siyaseti”, özünde her dönemde kapitalizmin ucuz, genç işgücü ve belli nicelikte bir yedek sanayi ordusu bulundurma gereksinimini karşılamaya yönelik işçi düş- manı siyasetlerdir.

Emperyalist işgal ve savaşlar nedeniyle yerini ve yurdunu terk etmeye zorlanan mül- teci ve göçmenler, yalnızca emeği değil varlığıyla da

kalanlar gruplar halinde belli bir ülkede sıkışmakta, açlığa ve sefaletle mahkûm kalmaktadır.

Devletlerin siyasetlerini bazı soyut duy- gulara göre değil, kapitalist-emperyalist döngünün genel çıkarları doğrultusunda o günkü gereksinimlere yanıt verecek biçimde çizdiğini biliyoruz. Bu siyaset görünüşte “yabancı dostu” da olabilir, günü gelir yabancı işçilere karşı ağır bir saldırı biçimini de alabilir. Biçimsel olarak nasıl olursa olsun özü “yabancı düşmanlığı” ya da “dostluğu” değil, düpedüz emek düşmanlığı barındırır. Egemen sınıflar kollarını açarak yabancı işçi getirttiği dönemde de işçi düşma-

gibi toplumsal düzeyde anlamı olan kavramlarla açıklamak saldırının sınıf özünü gizler. Bu burjuvazinin bakış açısı olan milliyetçi bakış açısidir.

Türkiye’nin göçmenlik konusunda öne- mi gerek bölgede gerekse de Avrupa ülkeleri arasında giderek artmaktadır. Avrupa Parlamentosu AB’nin sığın- ma ve göç politikalarına ilişkin geniş kapsamlı reform tasarısını mayıs ayı itibarıyla onayladı. 10 yasadaki bu göç paktı, AB’ye gelecek olan sığın- macıların sayısını azaltmanın yanı sıra iltica ve başvuru süreçlerini hızlandırıp AB sınırlarının dışında gerçekleşme- sini hedefliyor ki Türkiye de konumu

adeta kapana sıkıştırılmaktadır. 1954 Cenevre Anlaşmasına coğrafi sınırlama koyan Türkiye Doğu ve Batı’dan gelen göçmenler arasına çektiği set ile mül- teciliği ekonomik bir standart haline getirerek Doğu’dan gelenleri “mülteci” statüsünden dışladı. 2013 yılında AKP hükümeti ve AB ile imzalanan Geri Ka- bul Anlaşması ile göçmenlerin Türkiye dışında üçüncü bir ülkeye iltica etmele- rinin önü kesildi. Göçmenleri belirsiz bir geleceğe ve sefaletle hapseden Türkiye, hukuksuz geri gönderme politikalarını son dönemde yeniden devreye soktu. Devlet kaynakları tarafından açıklanan rakamlara göre son 1 yılda 28 bin 581 kişi usulsüzce geri gönderildi. Geri gön-

derme süreci insanlara zorla gönüllü geri dönüş belgesi imzalatma ve Geri Gönderme Merkezlerinde kötü muamelelerle hapsedme süreçlerini içeriyor. Ülke genelinde 20 bin kişi kapasiteli 30 Geri Gönderme Merkezi bulunuyor ve bu merkezlerdeki hastalık, tecavüz ve insanlık dışı muameleler de ileri safhada. Elbette bu rakam karşımıza tümünden genele doğru bir şema çıkarıyor çünkü İçişleri Bakanlığı 5 milyon civarında olduğunu belirtiyor ki bu rakamın çok daha fazla olduğu, yani kayıt dışı yaşam koşullarına maruz bırakılan insan yığınlarının olduğu biliniyor. 5 milyon göçmen için ise Göç İdaresi Başkanlığının güncel verilerine göre 21 Mart 2023 tarihi itibarıyla ikamet izniyle bulunan yabancı sayısı 1 milyon 107 bin 370 kişi. İkamet izniyle Türkiye'de bulunan yabancıların geldiği ilk beş ülkenin Türkmenistan (110 bin 553), Rusya (99 bin 022), Irak (88 bin 797), İran (81 bin 067) ve Suriye (79 bin 107) olduğu belirtiliyor. Bu ülkeleri izleyen diğer ülkeler de şöyle: Kırgızistan (13 bin 452), Gürcistan (7 bin 321), Ukrayna (6 bin 39), Özbekistan (3 bin 969), Nepal (3 bin 186), Azerbaycan (2 bin 997), Rusya (2 bin 994), Çin (2 bin 992), Endonezya (2 bin 356), Filipinler (2 bin 76), Kazakistan (bin 799), Hindistan (bin 663 kişi) olarak sıralanmaktadır. Öte yandan göçmenliğin acı yüzüyle Kürtler de karşı karşıyadır. Örneğin emperyalist müdahaleler ve ÖSO çetelerinin elinden kaçan kişiler ile Efrin'de Kürt nüfusunun 4 yılda yüzde 96'dan yüzde 15'e indiği bildiriliyor. Özerk yönetim bölgelerinde 1 milyona yakın insan kamplarda kalıyor. Yani Türkiye bağrında milyonlarca göçmeni insanlık dışı koşullar altında barındırmakla kalmıyor, insanların "göçmen" statüsüne inmesinde de rol oynuyor; insan canlısı ve yardımsever görünümüyle ırkçılığı ve şovenizmi bir arada yürütüyor; ancak bu onu nötrlemiyor, aksine riyakârlığını ortaya seriyor.

Çeşitli kuruluşlar tarafından yapılan çalışmalarda yabancılara yönelik ötekileştirme, dışlama ve kimi durumda yabancı düşmanlığına varan algının toplumda belirgin bir şekilde ön plana çıktığı belirtiliyor. Örneğin Türkiye Sosyal Ekonomik Siyasal Araştırmalar Vakfı (TÜSES) tarafından İstanbul özelinde yapılan bir saha çalışmasında, İstanbul'da ikamet eden yetişkin Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarının Suriyelilere yönelik kültürel, sosyal ve duygusal mesafelerinin bir hayli yüksek olduğu; dini ve tarihsel ortaklıklara rağmen İstanbulluların çoğu Suriyelileri kültürel

açıdan ötekileştirdiği ve onlarla sosyal ilişki kurmaktan kaçındığı; Suriyelilerin yerli halkın iş imkânını azalttıkları, çok çocuk yaparak nüfus dengelerini bozdukları, modern yaşam tarzına tehdit oluşturdukları, kamusal alan ve hizmetlerden faydalanmayı zorlaştırdıkları, kadın ve çocuklara yönelik cinsel saldırıları artırdıkları, "terör" riski oluşturdukları ve seçimlerde oy kullanarak sonuçlara etki ettiklerine ilişkin önyargılar taşıdığı ortaya konulmuştur. Çalışmada, bu bulgularla uyumlu bir şekilde, İstanbulluların genel olarak yabancı göçmenler, özel olarak ise Suriyeli mülteciler hakkında son derecede olumsuz hisler taşıdıkları tespit edilmiştir. İnsani ve Sosyal Araştırmalar Merkezi'nin (İNSAMER) Suriyeli mülteciler ve Türkler arasındaki uyum odağında yaptığı çalışmasında ise Türkler ve Suriyeliler arasındaki ilişkinin beş aşamadan geçtiği; iyi karşılama ve sempati ile başlayan bu sürecin sırasıyla içsel veya sözlü huzursuzluk, siyasi kışkırtma, ayrımcılık ve sosyal ret ve doğrudan hedef alma ile biçimlendiği aktarılmaktadır. Doğrudan hedef alma kapsamında ise çalışmada incelenen Suriyelilere yönelik saldırıların nedenleri arasında **yüzde 33'lük bir oranla "ırkçılığın"** ağır bastığı gösterilmiştir. Çalışmada ayrıca, ayrımcılığın sadece geçici koruma statüsündeki Suriyelilere değil, Türk vatandaşlığına geçmiş Suriyelilere de uzanmaya başladığı belirtilerek şu ifadelerle yer verilmiştir: "Türk vatandaşlığına geçmiş Suriyelilerin bir Türk kadar hak ve sorumluluk sahibi olamayacağını düşünenlerin varlığı nedeniyle, birçok insan taciz ve sıkıntılara maruz kalmamak için Suriye kökenli olduklarını gizlemek zorunda kalmaktadır." **İnsan Hakları Derneği'nin (İHD) Mültecilere Yönelik Hak İhlalleri (2022) Raporunda** da toplumda ayrımcılık ve nefrete dayalı eylemlerin ve bunlara kaynak teşkil eden algının arttığına yer verilmiştir. Derneğe yapılan nefret, saldırı temelli başvuruların da diğer nedenlerle yapılan başvurular içerisinde belirgin bir yer tuttuğu aktarılmıştır. Göç Araştırmaları Derneği'nin (GAR) İstanbul'a gelen depremzede mültecilere yönelik kabul ve dışlama mekanizmalarına odaklanan Göç ve Deprem Raporunda (2023) ise mültecilerin nefret söyleminin odağında olduklarına dikkat çekilmiş ve mültecilere yönelik ötekileştirme ve düşmanlaştırmanın, depremin hemen ardından ve sonrasında daha da derinleştiği vurgulanmıştır. Oysa seçimden seçime devamlılığı sağlanan Anayasanın 12. Maddesinde "yabancı

ve vatandaş ayrımı yapılmaksızın kişinin hak ve hürriyeti güvence altındadır ve saldırılamaz" şeklinde bir ibare vardır ancak gerek raporlar gerekse de patronu tarafından diri diri yakılan göçmen emekçi örnekleri Anayasanın sabun köpüğü olduğunu göstermektedir.

Raporlar olgular karşısında o kadar yetersizdir ki örneğin göçmen çocukların eğitim hakkı aleni bir şekilde gasbedilmektedir. Göçmen çocuklar kayıt dışı işlerde, ucuz iş gücü olarak çalıştırılarak istismara tamamen açık biçimde sömürülmektedir; ancak okullara kaydolmaları sırasında, henüz "uluslararası koruma başvuru sahibi kimlik belgesi" (ülkesinden ayrılmaya zorlanmış, ayrıldığı ülkeye dönemeyen ve bireysel ya da kitlesel olarak Türkiye sınırlarına gelen ya da Türkiye sınırlarından geçen kayıt işlemleri tamamlanan başvuru sahibine ve varsa birlikte geldiği aile üyelerine, uluslararası koruma talebinde bulunduğunu belirten ve yabancı kimlik numarasını içeren 1 yıl süreli kimlik belgesi) ya da "geçici koruma kimlik belgesi"nin (koruma başvuruları bireysel olarak değerlendirmeye alınmayan yabancılara uygulanmaktadır) bulunmadığı durumlarda kayıtları alınmamaktadır. UNICEF raporlarında ilkokulda kayıt oranının neredeyse yüzde 80 olması na rağmen, lise düzeyinde yüzde 50 civarında kaldığı belirtilmektedir ki böylelikle eğitim seviyesinin artması ile okula kayıt oranı arasında ters bir orantı olduğu anlaşılmaktadır. Aynı şekilde göçmenlerin barınma ihtiyaçlarında yaşamlarıyla birlikte gasp altındadır.

Göçmenlerin nüfusa kayıttan itibaren ancak 6 ay sonra çalışma iznine başvurabilecekleri düşünüldüğünde, söz konusu durumun ilgilileri ya kayıt dışı çalışmaya zorlama ya da uygunsuz koşullarda yaşamaya mecbur kılma riski taşıdığı değerlendirilebilir. Dolaylı olarak barınma hakkı, daha doğrudan ise ikamet özgürlüğü ve özel hayatın korunması hakkı ile ilişkili olan bir diğer durum ise uluslararası koruma ile geçici koruma kapsamındaki kişilerin kayıtlı oldukları illerde kalmalarına ilişkindir ve Mayıs 2022'den itibaren, Türkiye'nin herhangi bir alan veya bölgesindeki toplam nüfusun dörtte birinden fazlasının yabancı uyruklu olması yasaklanmıştır. Sonuç olarak göçmenlere tanındığı söylenen ve medyada da öyle tanıtılan hiçbir hak gerçeklerle örtüşmüyor, sömürü çarkları arasında göçmenler de un ufak edilerek öğütülüyor. Çalışma iznine sahip 100 ila 120

bin arası göçmen ile kayıt dışı çalıştırılan göçmenler arasında ise bu koşullarda izin adı altındaki bir **kâğıt parçasının** hiçbir hükmü kalmıyor. Çünkü göçmen işçinin bir yerde çalışabilmesi için bile patronun başvuru yapması gerekiyor.

Her 100 kişiden 4'ünün göçmen olduğu veryüzünde bu rakam günden güne artmaktadır ve emperyalist tekelci sermaye, uluslararası iş bölümünü kendi işleyişi içinde yeniden örgütledikçe ezilenlerin birbirine olan bağımlılığının ağı daha da sıklaşacaktır. Bir ülkedeki emek-sermaye ilişkisinin diğer ülkelerdeki emek-sermaye ilişkisi üzerindeki etkisi gittikçe daha dolaysız ve açık bir biçimde gerçekleşecektir. Türkiye'nin de kendine yük gösterdiği mültecilerin ve göçmenlerin entegrasyonunu gerek din kardeşliği gerekse de vicdani muhakeme adında önermesinin nedeni uluslararası mali sermayeyi ülkeye çekebilme. Bunun için mültecileri ve göçmenleri yem olarak kullanmaktadır. Bir anlamda da kendi iş birliği patronlarına yüksek oranda sömürebileceği ucuz iş gücü garantisi vermektedir.

Emeğin değeri iki grup ögeden oluşur. Birincisi, iş gücünün salt fiziksel varlığının, ikincisi ise tarihsel ve toplumsal olarak belirlenmiş düzeyde iş gücünün yeniden üretimi ve korunması için gerekli olan gereksinimlerin değeridir. Burjuvazinin ölüm kalım savaşımında olduğu Türkiye gibi emek ihraç eden burjuva-feodal ülkelerde, işçiye ödenen asgari ücret yalnızca tarihsel ve toplumsal olarak belirlenmiş düzeyin altında olmakla kalmıyor fiziksel sınırın da altına iniyor. Bu, işçinin açlıkla yüz yüze gelmesi, evsiz barksız kalması demektir ve göçmenler için koşullar çok daha ağır haldedir. Taşeron şirketlerin, merdiven altı atölyelerin, kayıt dışı sömürünün ağındaki göçmenlerin gerçekliği budur. Göçmenlerin talepleri ise ırkçılık ve ayrımcılığın son bulması, nitelikli eğitim ve sağlık hizmeti, vatandaşlığın gayrimenkul satışı üzerinden verilmemesi, göç ve iltica hukukundaki eşitsizliklerin giderilmesi, geri kabul anlaşmasının iptali ve tüm çalışanlar için çalışma izni gibi bir dizi maddeyi içeriyor. Hakları olan ve insani yaşam temelinde nitelendirdikleri bu talepler bu sistemin kendi içerisinde yeniden ürettiği krizlerdir. Göçmenleri sistemin çelişkileriyle tanıştıracak ve ona karşı savaştıracak devrimci potansiyele eriştirecek olan da biz komünistlerin üzerine düşen güncel görevlerimizden bir tanesidir.

HPG'NİN TAKSİKSEL YÖNELİMİ, IRAK KÜRDİSTANI'NDA İŞGALİN DEĞİŞEN DENGELERİ

TC'nin KDP iş birliği ile Irak Kürdistanı'nda Metina-Zap-Avaşın ve Xakurke alanlarına yönelik 2022'nin Nisan ayında başlattığı "Pençe-Kilit" adını verdiği işgal operasyonu 2. yılını doldurdu. Ancak bu işgal iki yılın öncesinde de sistematik bir saldırı harekâtı biçiminde gerçekleşiyordu. Pençe-Kilit operasyonu öncesini de kapsayan 6 yıllık sistematik bir harekât söz konusu. İşgalin politik hedefleri ve KDP-Irak Merkezi Hükümeti'nin işgale yönelik iş birliği kapsamında verdiği desteğe bir önceki sayımızda değinmiştik. Nitekim ABD emperyalizminin icazeti, KDP ve Irak Merkezi Hükümeti'nin açık iş birliği olmadan böylesi bir işgal harekâtı TC'nin bağımlılık ilişkileri ve bölgedeki genel konumu itibarı ile mümkün değildir. Nihayetinde bu koşullar altında Irak sınırlarının 30 km içerisinde, Irak Kürdistanı'nda başlattığı işgal operasyonunun TC devleti açısından kazanımları olmakla birlikte tıkanma noktaları vardır.

Şu bir gerçek ki KDP ve Irak Merkezi Hükümeti ile ABD icazetli ortak politik-ekonomik çıkarlar etrafında kesişen bu iş birliğinin TC açısından en büyük kazanımı, PKK'nin etkin olduğu Irak Kürdistanı'nda kurduğu üslerdir. Bu tek başına askeri açıdan değerlendirilecek bir konu da değildir. Nitekim PKK ile mücadelenin arka planında TC açısından ekonomik-politik-sosyal ve kültürel hedefler vardır. Savaş bu hedeflerin ortaya çıkardığı çelişkilerin çözüm yöntemi için başvurulan en keskin mücadele yöntemidir. PKK'nin yarım asra yaklaşan Ulusal Kurtuluş

Mücadelesinin her tarihsel kesitte TC'nin hedeflerine yönelik vurduğu darbeler, sürecin özgünlüğü içinde ulusal kurtuluş mücadelesinin şahdamarı gerilla mücadelesine daha kapsamlı saldırıları beraberinde getirmiştir. Son 6 yılı ağırlıklı olarak Irak Kürdistanı'nda gerilla bölgelerine yönelik bu kapsamlı saldırıların ana hedefi "terörü ininde bitirmek" için girilen kapının "kilitlerini kapatmak" olarak tanımlanmıştır. Bu anlamda bugüne kadar gerçekleştirilen işgal operasyonlarından farklı olarak, "gir-vur-çık" taktiğini bir kenara bırakarak "gir- vur-yerleş" taktiğine adım atmıştır. Kuşkusuz bu kapsamlı operasyonun önceki örneklerinden farklı olarak daha büyük sayıda bir güç, daha fazla lojistik, daha fazla tekniğe ve teknolojiye ihtiyaç duymuştur. Yerleşme hedefinde ABD'nin Irak işgali sonrası bölgede oluşan merkezi yönetim boşluğu ama özellikle de KDP öncülüğünde kurulan Kürdistan Bölgesel Yönetimi'nin denetim alanlarında olan petrol kaynaklarından faydalanmak vardır, ancak özellikle Suriye Kürdistanı'nda kurulan Özerk Yönetim ile birlikte Kürt Ulusal Hareketi ve Kürt ulusunun kazanımlarına yönelik bir set oluşturma çabası vardır. Bununla birlikte askerî açıdan gerilla mücadelesini Türkiye sınırları dışında tutma hedefi ele alındığında bölgede üsler kurarak yerleşme hamlesinin TC açısından bir dizi kazanımı olmuştur.

Özellikle teknolojik gelişimleri savaş alanında yaygın kullanma kabiliyeti ve bunun içinde hava hâkimiyetinin de (İHA/SİHA- Savaş Helikopterleri-Savaş Uçakları, Kamikaze dronlar vs.) verdiği

özgüvenle işgal saldırısının kapsamı her geçen gün genişleyerek sürmektedir.

Burada TC'nin tüm bu kabiliyet, hâkimiyet ve üstünlüğüne rağmen KDP iş birliği olmadan üslere yerleşme şansının olamayacağını özellikle vurgulamak gerekir. Ancak işgal harekâtının "gerillayı ininde yok etme" hedefi göz önüne alındığında, TC'nin yaşadığı açmaz ve tıkanmalara dair büyük emarelere rastlamak pekala mümkündür.

PKK'nin yaptığı açıklamalarda işgal operasyonlarının başlangıcından bugüne işgale komuta eden TC'nin iki generali'nin görevden alındığı belirtilmiştir. Son olarak geçtiğimiz aylarda yaşanan bu değişimi (son olarak 6. Kolordu Komutanı Metin Toker, işgal generali olarak atanmıştır), bir tıkanma ve hedeflenen çerçevedeki başarısızlığa işaret olarak okumak gerekmektedir. Nitekim bu değişimler moral ve motivasyonu etkilememesi adına kamuoyundan gizlenmektedir.

Gerilla savaşının doğası genel olarak alan tutmaya elverişli bir mücadele yöntemi değildir. Gerilla savaşı hareketli savaşa ve düzenli orduya evrilmediği oranda güçler dengesi ne olursa olsun, düzenli orduya sahip düşman güçleri her zaman avantajlı konumda olacaktır. TC'nin Irak Kürdistanı'nda gerilla alanlarında üs alanları oluşturmaları (Ki bunu özellikle belirtmek gerekir ki, KDP iş birliği burada belirleyici faktördür) devam eden işgal operasyonunun başarisını tek başına ifade etmez. Burada bir dizi başka faktör devreye girmektedir.

Birincisi, gerilla savaşının gizlilik ilkesi HPG'nin alandaki sayısal ve savaştaki deneyim, gelişim kapasitesi ile birlikte ele alındığında alan tutan düşmana yönelik gerilla tarzı vur-kaç taktikleri ile kapsamlı saldırılar geliştirmesi TC'nin üslere yerleşmesine rağmen hareket kabiliyetini sınırlamaktadır. Ama daha da önemlisi TC'ye karşı yürütülen savaşın meşruluğunun avantajı, savaşta kazanılmış deneyimle birleştiğinde TC açısından işgal operasyonu "bataklığa saplanmaya" doğru evrilmektedir. Özellikle son bir aylık gerilla eylemleri ve hareket tarzı göz önüne alındığında bu daha net görülmektedir. İşgalin başladığı ilk andan itibaren büyük bir irade ve inançla konumlandığı her alanda darbeler vuran gerillanın, kış sürecinde TC askerlerinin konumlandığı üs alanlarına yönelik kapsamlı saldırıları ve darbelerle yoğunlaştırdığı süreç, son bir ayda özellikle TC'nin en güvendiği hava hâkimiyetine vurduğu darbeler ile inisiyatif tersine çevirmeye başlayan sürece evrilmeye başlamıştır. Savaşta teknolojik gelişmeyi doğru okuyan HPG gerillaları, en fazla darbe aldığı İHA-SİHA saldırılarını boşa çıkarmak bir yana, kendi koşulları oranında dron saldırılarıyla düşman üslere yoğun eylemler gerçekleştirmiş ve aralarında yarbay, binbaşı gibi komuta düzeyinde askerlerin de olduğu onlarca askeri cezalandırmıştır. İşgalin başından itibaren TC ordusunun en çok zorlandığı tünel taktiğinin üstüne teknik alanda da gelişim sağlayan gerillanın hamleleri önümüzdeki günlerde TC açısından daha zor günlerin beklediğine işaret eder.

Düşürülen İHA-SİHA, darbelenen veya düşürülen helikopter sayısındaki artış, TC'nin hâkimiyet sağladığı bir alanda hâkimiyetinin boşa çıkarılmaya başlandığının ifadesidir. Elbette teknik kullanımı ile vurulan darbeler gerilla savaşı içerisinde saldırı yöntemlerinden bazılarıdır. Ve diğer gerilla taktikleriyle beslendiği oranda hem inisiyatif hem hareket kabiliyeti hem de moral motivasyon anlamında önemli avantajları olacaktır. Parçada yıpratma taktiğinin işgal operasyonunun bütünde TC'ye kaybı büyük olacaktır. Geçtiğimiz günlerde HPG Ana Karargâh Komutanlığından Murat Karayılan'ın açıklamalarındaki gerillanın yeni sürece yeni taktik hamlelerle hazırlandığı iddiasının gerçekliğine dair ilk adımları görmeye başladık. Son zamanlarda gerçekleşen yoğun "karşı saldırı" hamlesinin, önümüzdeki günlerde artacağı bir dizi emare ile anlaşılmaktadır.

Her şeyden önemlisi büyük işgal operasyonunun ortasında bir an olsun inancını ve iradesini yitirmeyen gerilla güçlerinin kayıplar ve bedeller uğruna yürüttükleri savaştır. Uzun vadeli hedeflerle konumlanmış TC ordusunun karşısında büyük cüretlerle savaşan güçlerin iradesi TC'yi en fazla zorlayan, yoran ve yıpratıcı olgudur. Düşman güçleri üzerinde büyük bir moral bozukluğuna, psikolojik yenilgiye yol açan inanç ve irade başarılı taktiksel hamlelerle birleşince geriye her zaman olduğu gibi TC devletinin gerçekleri gizleme yöntemi kalmaktadır.

Üs alanlarına rağmen arazinin ayrıntısına girdiği anda darbeler yemesi, savaşan güçleri üzerinde büyük bir psikolojik bozguna yol açmakta, bunun kamuoyuna yansımaları ise en iyi bildiği "goebbels" yöntemleriyle gizlemektedir. Belki de TC'nin işgal operasyonunda en başarılı

olduğu alan da burasıdır. Mental olarak sürekli yıpranan güçlerini değiştirme ihtiyacı, operasyonlara dahil olmak istemeyen korucular, KDP içerisinde de işgal operasyonlardan rahatsız olan peşmergelerin sayısının artması TC-KDP iş birliğindeki işgal operasyonlarındaki başarısızlıklardandır. IŞİD çetelerini "El Nusra" savaşçıları adı altında işgal alanlarında konumlandırmaya başlaması (yaklaşık 300 IŞİD üyesi işgal alanında TC adına savaşmaktadır), köy yakmalara, köy boşaltmalara başlaması başka verilerle birleştirildiğinde bir tıkanmaya işaret etmektedir. Özellikle hava hâkimiyeti konusunda son bir aylık süreçte aldığı darbelerin savaşan güçleri üzerindeki olumsuz etkisini de göz ardı etmemek gerekmektedir.

Yaklaşık 6 yıldır süren işgal operasyonlarına karşı inisiyatif ele geçirmeye başlayan gerillanın büyük direnişi sür-

mektedir. Ancak işgal operasyonuna karşı mücadele sorumluluğunu tek başına gerillanın omuzlarına yüklemek ve beklentiye girmek TC'nin ekmeğine yağ sürmek olacaktır. Amaca sadece gerilla savaşı ile ulaşmanın mümkün olmadığını görmek gerekmektedir. Ulusal kurtuluş mücadelesi gerilla ile sınırlanacak bir yaklaşıma indirgenemez. İşgalin hedefi ve amacı büyük, buna karşı koyuşun da aynı büyüklük ve sorumlulukta olması gerekmektedir. Ulusal mücadele karşısında TC'nin alacağı her darbe hem işgal hedefini boşa çıkaracaktır hem de sınıf mücadelesinin bütününe hizmet edecektir. İşgale karşı gerilla güçleri üzerlerine yüklenen sorumluluğu fazlasıyla yerine getirmektedir. İşgale ve iş birliğine karşı mücadeleyi sınıf mücadelesinin somut, güncel görevleri dahilinde ele alan bir yaklaşımla hem dayanışmayı hem direnişi büyütülmeliyiz.

FAŞİZMDE AĞAÇLAR DA MÜCADELENİN ÖZNESİDİR

Kapitalist-emperyalist sistem sömürü çarkına ivme kazandırmak için doğayı talanına baş vuruyor. Sömürü düzeninde ihtiyaç duyduğu, maaliyetini ucuzlaştıran hammadde ve enerji kaynağı doğanın özgül yapısında bulunmaktadır. Kapitalist doyumsuz canavarın iştihanı kabartan doğal kaynaklar, onun üretimi değil tüketimi, yaşatmayı değil katletmeyi idealleştirdiği saldırılarında yok olmaktadır.

Doğaya yönelen saldırıların temelini her ne kadar sömürü çarkının hareketi oluştursa da doğaya yönelen saldırıların farklı edinimlerini de görüyoruz. Sınıf ve kimlik savaşlarının sürdürüldüğü devletlerin politikalarında doğa faşist, şoven ve gerici saldırılarının bir parçası haline getirilmektedir. Öncesinde Osmanlı İmparatorluğu'nun ayaklanmaların yaşandığı bölgelerde taş üstünde taş bırakmama fetvaları, bugün Kürt Ulusal Hareketinin savaşı sürdürdüğü bölgelerdeki orman yangınları faşist Türk devletinin doğayı yüzyıllardır katlinin odağına getirdiğini somutlaştırmaktadır.

Son süreçte Türkiye Kürdistanı'ndaki yangınlarda da somutlaşan, faşist Türk devletinin Kürt ulusuna, Kürt'ün yaşam alanına ve mücadelesine saldırıdır. 20

Haziran'da Mardin ve Diyarbakır'daki orman yangını, Şırnak'ta asker ve korucular tarafından kesilen ağaçlar, havadan ve karadan yürütülen operasyonlarla çıkartılan yangınlar ve söndürülmesine izin verilmemesi gibi hafızamızı çok zorlamadan akla gelecek örnekler var.

FAŞİZM GİZLENME İHTİYACI DUYMADAN KATLEDİYOR

Coğrafyaya göre yangın ülkedeki siyasi atmosferin rüzgârıyla harmanlanır. Türkiye Kürdistanı'ndaki yangınların bize gösterdiği ise devlet aygıtlarının gizlenme ihtiyacı duymadan, yükselelen şovenist dalganın sığınağında gerçekleşmesidir. Mardin ve Diyarbakır'ı etkileyen, 15 kişinin yaşamını yitirdiği büyük yangına "anız yakma" neden olarak gösterilerek sorumluluk halka atıldı. Sonrasında elektrik şirketinin kusurunun kanıtlanmasına rağmen ise burjuva-feodal basında kendisine yeterince yer bulamadı. Devletin kurumlarıyla gerçekleştirdiği veya neden olduğu doğa katliamlarının Kürt coğrafyasında hiçbir bedelinin olmaması, Kürt kimliğine yönelen saldırıları pekiştirdiği gibi doğa katlinin boyutunu da büyütmektedir. Bunun gibi Şırnak'ta asker ve korucular tarafından binleri bulan ağaç

kıyımı da "milli"leştirilmekte, suçun üstü kapatılmaktadır.

Cezalandırılmanın esamesinin okunmadığı bu kıyım övgülerle karşılanmakta ve Kürt kimliğine düşmanlığı pohpohlanmaktadır. Türkiye Kürdistanı'nda "savaş" gerekçesinin altında da gerçekleştirilen ağaç kıyımlarına karşı yükseltile her ses terörize edilerek susturulmakta, somut neden bulamayan devleti saldırganlaştırmaktadır. İşin içinden çıkamayan egemenler, yıllardır değişmeyen bir argümanla suçu kırlarda savaşı sürdürenlere atmaktadır. Egemenlerin deyimiyle dağları yaşam alanı kılanlar, uğruna mücadele ettikleri toprakları ve onlara gölge olan, gizleyen ağaçları yakıp yıkmaktadır. İnanılması her ne kadar güç de gelse şovenizmin körleştirdiği zihinlere bu argümanı yıllardır kullanmaktadır.

Devlet, T. Kürdistanı'ndaki tüm varlığıyla baskı oluşturmakta, araçlarını halkı ve mücadeleyi yıldırmak üzere kullanmaktadır. Önceki yıllarda köy boşaltmalarla ve sürgünlerle kuraklaştırdığı toprakları, bugün yangınlarla geri dönülemez kılmaya çalışmaktadır. Kürt halkının toprağına olan bağlılığına, iradesine karşı toprağı yakarak ve yıkarak geri

dönüşleri bitirmeyi amaçlamaktadır. İnsanlık tarihinin işgal savaşlarının değişmez kuralı olarak bugün de yaşamın doğayı tahribat üstünden bitirilmesi sürmektedir. Bununla birlikte Silvan'da Orman İşletmeleri Müdürlüğü memurlarının orman yangını çıkartırken yakalanmaları gibi doğrudan devlet eliyle yapılan saldırılar artarak devam ediyor. Egemenler ellerinde tuttıkları resmi makamları da baskının aracı olarak seferber etmektedir. Türkiye Kürdistanı'nda görevlendirilmiş kimseler yalnızca asimilasyon çalışmaları yürütmekle birlikte doğayı katleden mekanizmanın parçası olarak "tahrip etme" görevini de üstlenmektedir.

EGEMENLERİN YANGINLARINI İSYAN ATEŞİYLE BERTARAF EDELİM

Faşist Türk devletinin T. Kürdistanı'ndaki katliamlarının parçası olan yangınlar karşısında Kürt halkının ve doğanın safında isyan ateşini harlamak, bugün tüm devrimci-demokrat kitlenin sorumluluğundadır. Doğanın tahribatındaki sınıfsal ve şoven saldırıları göz ardı eden her pratiği mahkûm ederek saldırıların barındırdığı gerçeğin görünür kılınmasında ısrarcı olmak gerekmektedir.

SUIKAST GİRİŞİMİNİN ARDINDAN DEĞİŞEN ABD SEÇİMLERİ

1 3 Temmuz günü ABD'nin Pensilvanya eyaletinde eski devlet başkanı Trump'a yönelik bir suikast girişimi gerçekleşti. ABD seçimleri öncesinde gerçekleşen suikast girişimi bir dönüm noktası olabilir. Bu dönüm noktası ABD seçimlerinin sonuçlarını etkileyecek bir dönüm noktası olarak değerlendirilebilir. Her ne kadar Biden'ın sağlık sorunları, iradeden yoksun olduğunu ele veren davranışları, TV tartışmasında Trump karşısında hiçbir varlık gösterememesi onun seçilme olasılığını iyice zayıflatmış olsa da suikastla bu olasılığın büsbütün yitirildiği söylenebilir. Olayın ardından birçok komplo teorisi ortaya atıldı. Trump'ı kim vurdu? Suikast girişiminin faili Thomas Matthew Crooks kim? Trump seçim öncesi bir tezgâh mı düzenledi? Bu soruların her birine cevap aranabilir. Fakat komplo teorilerinden ziyade bu suikastın ABD seçimlerini nasıl etkileyeceğini ve bu suikast girişimini doğuran koşullara değinmek gerekiyor.

ZAFER KURŞUNU MU?

Biden yönetimi ve politikası uzun zamandır ABD'de tartışılıyor. Özellikle Biden'ın garip davranışları "iradesini yitirmiş bir Dünya lideri"nden beklenti-

nin düşmesine, belirsizliğin artmasına, güvensizliğe neden olmakla birlikte değerlendiriliyordu tüm ekonomi politikaları ve çeşitli yerlerdeki bölgesel savaşlar ve çatışmalar... ABD halkının iki güven vermeyen, tartışmalı, aşırı derecede kibirli ve çıkarıcı davranan Biden ve Trump arasında bir seçime zorlanması gerçek ötesi bir durum olarak yargılanıyordu. Kendi başına Biden'ın akıl sorunlarına dair tartışmalar böyle bir yargılama için yeterliyken Trump'ın pek de farklı olmayan tartışmalara konu olması meseleyi büsbütün sıkıntılı hale getiriyordu. Halklar için vaat edebilecekleri hiçbir şey yokken bu iki liderden en azından birinin tasfiye olması gerekmez miydi? Biden iradesiz bir kukla gibi hareket ederken pek güçlü, kudretli Trump'ın

aklı, derin kuyulara inmek için güvenilir miydi? Akıl tartışmalarının bir anlamı olmadığını her ikisinin başkan şimdi de başkan adayları olmalarından hareketle söyleyebiliriz. İkisi de ve elbette onları bu konulara hazırlayan, bu konumda olmaları için destekleyen kesimler de kendi seçimlerinden pek bir endişe duymuyorlar.

Bu endişesizlik halinden anlıyoruz ki özelde ABD halkına, genelde ise Dünya halklarına, ABD'nin iktidar seçiminde aslında bir tiyatro oyunu sergileniyor. Suikast girişimi de ister komplo olsun

gelmesinin ardından suikastçı korumalar tarafından vuruluyor. Bu basitlik, Trump'ın kendi kendine düzenlediği bir suikasttan söz edilmesini mümkün kılıyor. Komplo teorilerinin en önemli vasfı, söz konusu olayın sonuç olarak kime kazanç sağladığına odaklanması ve bunun için güçlü veriler içermesidir. Suikast "başarısız bir girişim" olarak gerçekleşti. Her koşulda da Trump için bir zafer diyebiliriz. Trump suikast girişiminin ardından "savaş savaş!" diyerek kitleye seslenmeye devam etti. Son yılların ikonik bir fotoğrafı da ortaya çıktı: Yüzünde kan şeritleri

Böylece yılın başından itibaren "yeni bir lider"le yola çıkmak gerektiğini savunanlar muratlarına ermiş oldular.

Yeni başkan adayının halihazırda başkan yardımcısı olan Kamala Harris olacağı öngörülüyor. Harris "iyi ve güçlü bir liberal" olarak tanımlanmakta. Biliyoruz ki bu iyi ve güçlü kavramlarının arkasında dev tekellerin "küreselci" politikalarının, emperyalist Batı bloğunun pekiştirilmesi niyetinin sürdürülmesi var. Trump kanadı ise bunların yerine ABD merkezli ulusalcı bir hat izlemekten söz etmektedir. Trump'ın bu yaklaşımı hiç şüphesiz

"uluslararası hegemonik güç" konumundan ve iddiasından vazgeçmeyi içermeyen. O bu konumu sürdürmenin yolu olarak emperyalist diğer devletler başta olmak üzere bağlaşıklarından daha fazla katkı almanın farklı yollarını zorlamaktadır. ABD hegemonyasının sürdürülebilirliği için bunun "maliyeti"ni azaltmak, maliyeti dağıtmak üzere gerektiğinde hegemon devlet olmasının sağladığı dengeleri sarsmak Trump'ın başkanlık dönemindeki politikalarından biriydi. ABD ekonomisinin çıkarlarına öncelik vermek biçiminde

ifade edilen politika da hegemonik güç olmanın maliyetinin taşınması ile ilgiliydi. Dünya ekonomisinin krizli yapısından kaynaklanan maliyet sorunu Trump'ın "sıradışı" uluslararası politikalarının kaynağıydı. Sürecin krizli ve maliyetli yapısı devam ettiği için aynı "sıradışılık tehlikesi" devam ediyor ve temel güçlerin esas unsurları bu tehlikeyi bertaraf etmekte "kararlı" görünüyor. Biden'ın çekilmek zorunda kalması, yerine Harris gibi "iyi bir liberal"ın gelecek olması bu kararlılığa işaret eder...

ABD'DE BİR DEĞİŞİM Mİ OLACAK?

Rusya-Ukrayna savaşının ardından ABD emperyalizminin Dünya'daki rolü ve etkileri tartışılmaktaydı. Öyle ki emper-

ister başarısız bir deneme; ama her halükârda önümüzdeki dönem için ABD'nin yönetimini değiştirmeye yetecek bir gelişme. Bu kurşun, Trump için zaferi getirebilir. Daha önce Trump'ın yargılanması, yandaşlarının Kongre baskını, Trump'ın seçimlere katılım kararı ve son olarak suikast. Bunların hepsi seçime giden yolun temel taşları oldu. Olayın kendisi amatör bir suikast eylemi gibi görünebilir. Bu basitlik akla ilkin suikast girişiminin Trump tarafından örgütlendiğini getirdi.

Bir suikastçı 21. yy.da, ABD gibi bir ülkede, bu kadar basit bir suikastı nasıl yapar? Olay anını görüp tanıklık yapanlar elinde silah ile Crooks'un çatıya çıktığını belirtiyor. Hazırlığı, silahını ateşlemesi ve merminin Trump'a

olan Trump'ın sağ yumruğu yukarıda!

19 Temmuz'da resmi olarak Cumhuriyetçilerin adayı Trump oldu. 5 Kasım'da ABD seçimleri gerçekleşecek. Suikast girişiminin öncesinde Trump ve Biden 27 Haziran günü canlı yayına katıldılar. Canlı yayındaki ikilinin performanslarının ardından Trump'ın popülaritesi arttı. Birkaç hafta sonra ise suikast olayı gerçekleşti. İkilinin politikalarından ziyade karakterleri, davranışları seçimin gidişatını etkiliyor. Bu etkide Trump önde görünüyor. Biden kanadı bu etkinin artık "iradesiz veya yaşlı Biden"la kırılabilir olmadığını tespit etmiş olmalı ki "lider"in inadı nihayet alt edildi. "Asla çekilmem" diyen Biden "artık sadece başkanlık görevlerini yapmak üzere" çekildiğini açıkladı.

yalistler arasındaki gerginlikte saflaşma da daha bariz biçimde görünür olmuştu. Rus emperyalizminin başını çektiği karşıt safta, yükselen bir tehdit olarak Çin sosyal emperyalizminin açıktan olmasa da Rusya safına kan taşıması emperyalistler arası pazar hâkimiyeti kavgasını kaşımaya başladı. NATO'nun Rusya-Ukrayna savaşıyla tekrar savaş makinesi olarak parıldamaya başlaması da bu saflaşmanın bir örneğidir.

Gelelim ABD'ye. "3. Dünya savaşı" tehdidi Dünya halklarına karşı sıklıkla dile getiriliyor. Avrupa'da emperyalist devlet yetkililerinden gelen açıklamalar, ABD'de Trump ve Biden'ın (bundan sonra Biden yerine yeni Demokratlar adayının) ortak "savaş" açıklamaları bunun göstergesi. ABD'de iktidarın el değiştirmesi savaş olgusunu ya da kışkırtmaları etkileyecek mi? Trump'ın seçim vaatlerinden biri de bu. "Savaşı bitireceğim" diyerek her defasında Rusya ve Putin ile görüşeceğini dile getiriyor. Ukrayna cephesinden de tersi bir açıklama söz konusu. Zelenski, Trump'ın seçilmesi durumunda ABD ile ilişkilerinin bundan etkileneceğini belirtiyor. Ukrayna'nın şu an için bir çözümsüzlük içerisinde olduğu görünüyor. Öte yandan İngiltere Ukrayna'ya silah ve maddi yardımların kesintisiz devam edeceğini açıkladı. Savaş konu olduğunda egemen sınıfların temsilcileri kışkırtmaya kuşkusuz devam edeceklerdir. ABD seçimleri de bu bağlamda aynı güdülere sahip genel politikanın seyrini etkileyecektir.

Yanı sıra sermayenin popüler temsilcilerinin Trump'a destek açıklamaları ekonomik kriz koşullarında her türden açık anti demokratikliğin yaygın destek alabileceğine işaret ediyor. "Halkın seçimi" olmaktan çok "yönlendirilmiş seçimler" kategorisindeki demokrasi oyununu oynayanlar farklı ülkelerdeki anti demokratik yönetimleri, hareketleri, uygulamaları darbe varıncaya kadar desteklemekte tereddüt etmemektedir. Dünya düzeni için gereken darbe ise onun da meşru olduğunu savunan azımsanmayacak bir ünlü kitlesi var Dünya'mızda. Bunlardan biri de Elon Musk. Musk, Trump yanlısı yeni bir siyasi eylem komitesine 45 milyon dolar bağışlayacağını duyurdu. America PAC adlı komitenin diğer destekçileri arasında Palantir Technologies'in kurucu ortağı Joe Lonsdale ve Winklevoss kardeşler de bulunuyor. "Yeşil enerji", "Fed", "vergiler" gibi konularda Trump'ın belirli vaatleri var. Trump, ekonomik durumu

"yıkıcı enflasyon kriz" olarak belirliyor ve faiz oranlarının düşürülmesini vaat ediyor. Ayrıca vergi indirimlerinin kalıcı hale getirilmesi de vaatler arasında yer alıyor. ABD emperyalizminin ekonomi politikasındaki değişimler elbette ki dünya ekonomisi üzerinde de etkisi olacaktır. Otomotiv sektöründe Çin'e bağımlılığı azaltma sözü veren Trump, otomobil üretiminin ABD'ye taşınacağını dile getirdi. Doların rezerv para konumundaki hâkimiyetinin zayıflaması olası Trump iktidarında ekonomi politikalarda değişim yaratabilir. Önümüzdeki süreç bu olası değişimlerin sinyalini verecek tartışmaları doğurabilir.

ABD emperyalizminin yönetim krizi ABD'de yaşayan geniş bir kitle açısından görünmez, bilinmez değildir. Üniversitelerde gerçekleşen ve ısrarla, polis saldırılarına rağmen sürdürülen Filistin'e destek eylemleri özellikle ABD yönetiminin politikalarına karşıydı. Yoksulluğun derinleşmesine rağmen savaşa ayrılan bütçe kitleler için açık bir tehditti ve açıktan reddedildi. İsrail'e yapılan dolar ve silah yardımları, Ukrayna'ya verilen "tam" destek, Asya-Pasifik'te Filipinler'e Çin'e karşı konumlanması ve desteklenmesi için bütçeden ayrılan paylar savaşa ayrılan miktarı artırıyor.

Dünya halklarının üzerinde emperyalizmin kan emici sömürü politikaları zorbalıkla sürüyor. ABD seçimleri genel politikaların önümüzdeki süreçteki biçimini etkileyecektir. Fakat bu etkinin "faşizm mi, demokratik yönetim mi?" ikileminde olmayacağını öngörmeliyiz. Trump'a karşı "demokratik" Biden'ı desteklemek gerektiğini ileri sürenlerin politik aczine kısa zamanda tanık olduk. Elbette önümüzdeki süreç de benzer biçimde "kısa zamanda gerçeği" gösterecektir. Ne var ki sorun asla bu olmadı ve bu olmayacak. Asıl sorun emperyalizmin kaçınılmaz durağı olan faşizmin, paylaşım savaşının karşısında halkların öncü güçlerinin hazırlığıdır. Suikast girişimi seçimlerin ve siyasi değişimin hareketli geçeceğini gösteriyor.

Trump'a sıkılan kurşun, ABD emperyalizmi için bir "zafer" mi olacak? Yoksa Dünya halkları için daha derin sömürüyü mü getirecek? Hiç kuşkusuz emperyalizmin saldırıları artarak devam edecek. Bu saldırılara karşı isyanı kuşanmak, emperyalist politikaların teşhirini her alanda yapmak bir görev olarak karşımızda duracaktır.

Brezilya'da baskılara karşı köylülerin mücadelesi sürüyor

Brezilya'da halk kitlelerin mücadelesi ve onlara yönelik baskılar hafta boyunca artarak devam etti. Köylülerin mücadelelerini redherald.org birkaç başlık altında topladı.

KÖYLÜLER AGROPECUÁRIA MATA SUL S.A'YA KARŞI MÜCADELEYE DEVAM EDİYOR

Jaqueira Pernambuco'da köylüler, kiralık katil tutmaktan kuyuları zehirlemeye ve çevreyi tahrip etmeye kadar hayatlarını tehdit eden baskılara karşı Agropecuária Mata Sul S.A'yı protesto etmeye devam ediyor. Şirket suçlamalara karşı kendini savunmaya çalışsa da A Nova Democracia'nın (AND) ulaştığı bazı belge ve dosyalar, şirketin köylüler tarafından oluşturduğu gerçekleri ortaya koyuyor.

Latifundium (büyük çiftlikler) Agropecuária Mata Sul S.A, De Olho nos Ruralistas isimli internet sitesi tarafından 2022 yılında yayınlanan Silahlı Oligarşi listesinde üst sıralarda yer almaktadır. 1.051 şirket, Bolsanaro döneminde onaylanan bir yasadan yararlanarak kendi güvenlik görevlilerini işe alıp silahlandırdı: yani kiralık katil kullandı. Bu kiralık katiller, asker ve polisle birlikte köylülere ilk kez saldırmıyor. AND tarafından yayımlanan rapor Jaqueira kentinden köylülerin özel ifadelerine dayanılarak hazırlandı. Latifundium şirketi köylüleri kamuoyu önünde itibarsızlaştırmaya çalışırken Atlantik tesisinin yasadışı sökülümü, toprak kirliliği gibi çok sayıda ciddi çevre ihlaliyle biliniyor. Yoksul Köylüler Birliği (LCP) ve Kırsal Arazi Komisyonu, latifundium tarafından kuyuların zehirlendiği suçlamalarını araştırdı. Ayrıca Engenho de Barro Branco'da Agropecuária Mata Sul S.A. yaklaşık 10 bin köylünün muz ağaçlarını yok etmekle ve elinde hiçbir belge olmamasına rağmen köylülerin arazisini kendi arazisi olarak göstermekle suçlanıyor.

POLİS ÖZEL MİLİSLER ARACILIĞIYLA HALKA BASKI UYGULUYOR VE HARAÇ ALIYOR

8 "Askeri Polis" 12 Haziran'da Recife Büyükşehir Bölgesi'ndeki Abreu ve Lima'da faaliyet gösteren bir paramiliter grup oluşturmaktan tutuklandı. Liderleri ise milletvekili yedek üyesi ve eski meclis üyesiydi. Bu grup, cinayetler ve tehditler yoluyla yerel halktan zorla para topluyordu. Bu grup "toplumsal huzur ve güvenlik" bahanesiyle hareket ederken grubun lideri gasp, yaralama ve cinayet gibi çeşitli suçlarıyla biliniyordu. Ancak bu grup tek başına hareket etmiyordu; çünkü gasbedecekleri kişileri tanımak için başka polislerden yardım alıyorlardı. Ancak bu suç grubuna katılan polislerin isimleri açıklanmadı.

AVÁ-GUARANI YERLİ HALKI TOPRAKLARINI GERİ ALDI VE LATİFUNDİA KUŞATMASINA DİRENDİ

Avá-Guarani köylüleri latifundium tarafından işgal edilen topraklarını geri alıyor. Yerli halk, 2018'de sınırlandırıldığı için toprağın haklı olarak kendilerine ait olduğunu belirtiyor. Birkaç aydır Paranà'nın batısında işgaller gerçekleşiyor. Köylülerin hak iddia ettikleri toplam 530 hektarlık araziler var. Polisler köylülere şiddetli saldırıyor ve silah kullanıyor.

15 Temmuz'da köylüler, dört köylünün hayatını kaybetmesiyle sonuçlanan bir başka toprak işgali gerçekleştirmiş ve ambulansın yaralıları yaklaşması latifundiumun silahlı grupları tarafından engellendi. Bu şiddet olayı ilk kez yaşanmıyor. Ocak 2024'te de köylülere yönelik saldırılar rapor edilmişti. Bu olayda, latifundiumun zorbaları dört köylüyü ateşli silahla katletmişti. Daha önce de aralık ayında köylülerin evleri ateşe verilmişti. Köylüler latifundium sahiplerinin saldırısına karşı eylem düzenlemişti.

Devrimci Önderlik Görevinin Nesneleri

Anti emperyalist mücadelenin önderliğine dair yaptığımız kesin ve net tanım bu mücadelenin genişliği, kapsadığı alan bakımından bir çelişki gibi algılanabilmektedir. Oysa sözünü ettiğimiz önderlik zaten kapsayıcı olmak zorundadır, ancak bunu başardığında “önderlik görevi” yerine getirilmiş olacaktır. Dolayısıyla bu meseleyi açmak, tartışmak ve daha da önemlisi önderlik görevlerinin somutlaşmasının yolunu açmak gerekmektedir. Anti emperyalist mücadelenin başarısı komünist hareketin uluslararası düzlemde yaptığı baş çelişme tespiti bakımından insanlığın geleceği için belirleyici bir konudur. Bu görevi ihmal eden birinin komünistlikle hiçbir ilgisinin olmadığı açık olmalıdır. Üstelik içinde olduğumuz süreç ayrıca bir Dünya savaşının tartışıldığı bir süreçtir ki bu bize ezilen halklar için çok daha güncel, yarına ertelenemez görevlerin hemen yanı başımızda olduğunu hatırlatmaktadır. Çok daha büyük saldırılara hazırlanmak zorunda olduğumuzu yakın zamandaki gelişmeler de göstermiştir.

Emperyalizmin yarattığı büyük tahribat tüm halkların yaşamında ölçsüz acılara, çözülmez sorunlara, derinleşen açmazlara yol açmış durumda. Bu elbette yeni bir olgu değil, emperyalizmi doğuran kapitalizm koşullarından ve daha yoğun olarak emperyalizmin ilk zamanlarından itibaren halklar için acılar, çözülmez sorunlar ve derinleşen açmazlar söz konusudur. Kapitalizmin işleyişinde halkların çıkarları değil bir avuç sermayedarın çıkarları esastır. Halklar ancak sermayedarların çıkarlarının gerçekleşmesi sürecinde kırıntılardan beslenebilirler. Asgari ücretin bir işçinin çalışma koşullarını yeniden üretebilmesi için belirlenmiş bir ücret olması gibi... Kapitalist işleyiş sermaye üretiminde artı değere ihtiyaç duyar. Artı değer işçinin emeğinden üretilebilir sadece ve artı değer olmadıkça sermaye de üretilemez. İşçinin emeği için de iş gücüne ve iş gücünün üretilmesine ihtiyaç duyulur. Bir işçinin işgücü için beslenmesi, dinlenmesi, yeniden emek harcayacak duruma erişmesi gerekir. Bunun için harcanacak ücret de genel olarak “asgari ücret” olarak tanımlanır. Asgari ücret seviyesi elbette değişkenlik gösterir. Bu, ülkenin genel düzeyinden, ekonomik gelişmişliğinden, kişisel ihtiyaçların niteliğinden bağımsız değildir. Öyle ki kişisel ihtiyaçları dahi karşıla-

yamaz olduğu halde ülkenin ekonomik şartları asgari ücret seviyesini “olması gerekenden” yani işçinin çalışarak tükettiği iş gücünü yerine koymak için ihtiyaç duyduğu seviyeden geriye çekebilir. Bu durumda işçiye “iş gücünü yenilemek için kendi başına başka olanaklar bul” denmektedir. Kapitalizmin gelişmişlik düzeyi ya da olası krizleri asgari ücretin seviyesini iki yönlü de değiştirebilir. Bu işçiye burjuvaştırmayacak kadar, yani sermaye sahibi yapmayacak kadar düşük bir seviyedir. Kapitalizm işçi için bu koşulları sürekli yaratmak zorundadır. Onun ne sermaye sahibi olması ne de iş gücünden yoksun olması kapitalist işleyiş için iyidir. Her iki koşulun da gerçekleşmemesi gerekir.

Kriz koşulları nihayet bu iki unsurun olgunlaşmasından kaynaklanır. Zenginleşenlerin azalması, zenginliğin her zaman daha az elde birikmesi gerekir ve işçilerin iş güçlerinin üretime olabildiğince katılması gerekir. Kapitalizm bu iki eğilimi de sonuna kadar taşıyamaz, bu nedenle onun krize yazgılı olduğu söylenmiştir, bu nedenle kapitalizmin kapısı sosyalizme açılır. Bu kapının açılması geçişin de kendiliğinden olacağını düşündürmemeli. Geçiş için zor kaçınılmazdır, işçi sınıfının öncülük edeceği bu zorun karşısında emperyalizm vardır. Emperyalizm hakkındaki bilgimiz bu zorun zorunluluğunu ve şiddetini anlamamızı sağlar.

Bazıları -ki bunlar azımsanmayacak kadar fazla bir kesimdir- kapitalizmi salt bir ekonomik sistem olarak, özel mülkiyeti destekleyen ve bu yolla sürekli olarak bireyin yaratıcılığını teşvik eden kaçınılmaz bir sistem olarak tasavvur eder. Bu sisteme karşı mücadeleyi zorlama bir siyaset, ütöpik bir gelecek kurgusuyla hareket etmek olarak değerlendirir. Oysa kapitalizmden türeyen emperyalizme yaklaşım böyle değildir. Hemen her yerde emperyalizmin büsbütün kötücül bir yapı olduğu fikri egemendir ve emperyalizme karşı yıkıcı mücadele meşru olduğu kadar güvenilir siyasetin de temelidir. Halkların en çok rağbet ettiği siyaset anti emperyalizmdir. Bu tamamen haklı, meşru ve kaçınılmaz bir eğilimdir. Emperyalizmin Dünya halklarına karşı saldırganlığı en son Filistin sorununda bir kez daha gözler önüne serildi. En açık biçimde gerçekleşen katliamların, Filistinlileri

yerinden eden haksız yerleşimlerin emperyalizm tarafından desteklendiği, ikiyüzlü iş birlikçiler bölge devletlerinin de buna ortak olduğu olaylar dizisi tarihi boyunca emperyalizmin yarattığı tablolardan sadece biridir. Belirgin halk düşmanlığıyla tanınan emperyalizmin kapitalizmin kaçınılmaz sonucu olduğu bilgisinin halkların bilincinde yerleşmesi bu bakımdan çok önemlidir. Kapitalizmin artı değer sömürüsüne dayanan gelişimi onu, eğer işçi sınıfının devrimiyle önlenemezse emperyalizme taşır. Emperyalizm sözünü ettiğimiz artı değer sömürüsünü kendi ülkesinden diğer ülkelere taşıma zorunluluğunun bir sonucudur ve bu sömürü henüz kendi dinamikleriyle kapitalizme geçememiş, ulusal egemenliğini/tam bağımsızlığını sağlayamamış ülkelerdeki hemen tüm zenginliği ve olası birikimleri de talan etmek biçiminde buralarda devam eder. Sermaye ihracı ile başlayan bu süreç burjuvazinin tamamen gericileşmiş karakteri nedeniyle söz konusu ülkelere çürümüşlük, bağımlılık, çoğunlukla en açık biçimde yaşanan türden zorbalık taşır. Gelişmiş kapitalist ülkelerde tanık olunan refah bu ülkelere “muasır medeniyet” gibi yansır ve onlara erişmek gayesi halklara çabucak benimsetilir. Günümüzdeki bilgisayar teknolojisi veya “yapay zekâ teknolojisi” ile

çağ atlama sevdası bu ülkelerin tarihi boyunca onları oyalayan bir eğilim olmuştur. Geçmişte bu “ülkenin bir bütün kalkınması için” bir sevdaydı, şimdi ise daha çok bireysel kurtuluş için... Kapitalizmin sunduğu fırsatlardan yararlanma sevdası geri kalmış ülkelerdeki sefalet içinde kaçınılmaz bir sonuçtur. Bu sevdanın karşılığı hemen her zaman daha yoğun sömürü, daha fazla bağımlılık ve en nihayetinde ya ekonomik krizle ya da işgal veya başka sebeple baş gösteren halkların boğazlandığı savaşlarla gerçekleşen bir yıkım olmuştur. Emperyalizme dönüşmüş bir sistem olarak kapitalizmin Dünya halklarına vereceği ne kalmıştır? Çok iyi biliyoruz ki hiçbir şey, bitmeyen krizler ve krizden kurtulmak adına halka dayatılan, hayatları felç eden acı reçe-

teler ve halkların birbirini boğazladıkları savaşlar dışında hiçbir şey!

Emperyalizmin halklara karşı düşmanlığı kadar halkların da emperyalizme karşıtlığı tüm sınıflı toplumlar tarihi boyunca tanık olduğumuz ezen ezilen çelişmesinin nihai biçimidir. Özel mülkiyetçiliğin ortaya çıkmasından itibaren insanlık bu çelişmenin ürünü olan toplumsal ilerlemenin, gelişmenin sonuçlarını yaşamaktadır. Korkunç ve akıl almaz bir sömürüyle gelişen insanlık halihazırda muazzam derecede ilerlemiş bir teknolojiye de sahiptir utanılacak

derecede sefil yaşamlara da. Bir arada olması akıl almaz görünen bu ikilik halinin yaratıcısı kapitalizmdir. O ne kadar toplumsal ise bir o kadar da bireycidir. Ne kadar özgürleştirici ise bir o kadar da hapsedicidir. Emperyalizm denince aklımıza gelen tüm haksızlıkların ve zorbalıkların kaynağında kapitalizmin bireyci ve hapsedici karakteri vardır. Şimdi anti emperyalist mücadelenin gelişmesi için büyük bir olanak birikti. Hem sistemin arızaları geçiştirilemez derecede büyümüştür hem de sistemin verdiği acı halkların kurtuluş istencini geri dönülmez seviyede yükseltmiştir. Sadece emperyalizmin açıktan zorbalığına kalan ülkelerdeki halklar değil emperyalist ülkelerdeki halklar da gelecek konusunda umutlu değiller, tüm ülkelerde “eski refah”

Nesnel Dayanağı ve Kitlelerin Hareketi

aranmaktadır. Tüm ülkelerde faşizmin bir manipülasyon aracına dönmüş milliyetçilik egemenlerin tek propaganda malzemesi olarak öne çıkmaya başlamıştır. Burjuvazinin “tüm Dünya için barış, insan hakları, adalet” sloganı yerini artık “kendini kurtar” a bırakmaktadır. Fransa’da Le Pen’de somutlaşan “kendini kurtar” milliyetçiliği son seçimde sadece “zafer” elde edemedi, o kadar; ama zafer yolunda güç de kaybetmedi. Seçimi kazananların Fransa halkına ne derecede dayandıkları ve halkı örgütledikleri ortada. Oysa Fransa’nın egemenleri tamamen örgütlüdür, tüm

çok daha fazla örgütsüzlüğe sürüklendiğini görüyoruz. Kitle örgütlerinin kitlelerin kendiliğinden hareketinin ürünü olmakla birlikte politik bir nitelik de edindiklerini tarihsel bir deneyim olarak biliyoruz. Bu niteliklerinin zaman içinde gelişim de gösterdiğini, hatta çok özel dönemlerde bu örgütlerin ciddi direniş örgütlerine, ciddi politik hareketlere dönüştüğü de bir gerçekliktir. Kitle örgütlerinin sadece ekonomik ve demokratik alandaki çalışmalarla sınırlı bir yapıda olabilecekleri, asla bunu geçemeyecekleri iddiası tarihsel deneyimlerle çürütülebilir, yanlış bir iddiadır. Aksine kitle örgütleri dışarıdan müdahale olmadıkça adım adım politik nitelik kazanır ve yönetim aygıtına dönüşür bir yapıdadır. Bunu Marks’ın “Sendikaların Dünü, Bugünü ve Geleceği” makalesinden itibaren bilimsel bir tez olarak biliyoruz.

Ne var ki bu bilgi çok geneldir ve daima somut süreçler içinde değerlendirilmeli, incelenmeli ve geliştirilmelidir. Kitle örgütlerinin politik bir nitelik kazanacakları ve ilerleyen süreçlerde yönetim aygıtlarına dönüşeceği görüşü hiç şüphesiz işçi sınıfının gelişen toplumsal mücadelesi ile bağıntılı bir görüştür. Eğer sınıf mücadelesi içinde işçi sınıfı hareketi gelişen bir yol izleyemezse, burjuvazi kendi üstünlüğünü gerek kitleleri manipüle ederek

bir gelişimden söz ediyoruz. “Özellikle komünistler” dememizin sebebi, en başından itibaren vurguladığımız gibi komünistlerin tutarlı bir çizgiye sahip olmalarıdır. Komünistler en başından itibaren anti emperyalist mücadelede tek tutarlı çizgiye sahip kesimlerdir. Bu onların anti feodal, anti faşist, anti kapitalist olmalarından gelen bir tutarlılıktır. Kitlelerin çıkarlarının egemen sistemlerle ve akımlarla uzlaşmaz olması da bu özelliklerle uyumu içerir.

Halkın çıkarlarını tanımak ve gerçekleştirmek üzere harekete geçmek sonuç olarak anti feodal, anti faşist, anti kapitalist olmayı gerektirir. Komünistler, eğer ilkelerine bağlı hareket ederlerse halkın çıkarlarını gerçekleştirmek üzere örgütlenirler.

Anti emperyalist mücadelenin ve örgütlenmenin de özellikle komünistlerin önderlik edebilecekleri süreçler olarak kavranması bu bakımdan önemlidir. Bu komünistlerin kitlelere kendi önderliklerini dayatmaları olarak değerlendirilmemelidir. Aksine bu önderlik tanımı nesnellik içerir. Dayatmanın olduğu yerde komünistlerin ilkelerinden uzaklaşmaları, kitle çizgisinden kopmaları söz konusu edilir. Anti emperyalist mücadele kitlelerin çıkarlarıyla tamamen uyumludur, dediğimizde nasıl ki bu mücadeleyi kitlelere dayatmaktan söz etmiyorsak komünistlerin bu mücadeleye önderlik görevinden söz ettiğimizde de bir dayatmadan söz etmiş olmayız. Burada sorun anti emperyalist mücadelenin doğru tanımlanması ve gerçekleştirilmesidir. Bu mücadeleyi parçalı da olsa, tutarsız biçimlerde de olsa somut olarak gerçekleştiren hemen her hareketin kitlelerde bir karşılık bulduğunu biliyoruz. Bunların da bir dayatma olduğu söylenemez. Bunlar haklı ve gerçek mücadelenin kitlelerin çıkarlarıyla uyum yakalamasının sonucudurlar. Yeter ki kitleler hissettiklerini, umutlarını, beklentilerini gerçekleştirebilir bir hareketle buluşsunlar.

Bunun bir biçimine Filistin’deki katliamlara karşı Dünya’nın dört bir yanındaki “Filistin direnişine destek” eylemlerinde rastladık. İsrail’in saldırganlığında somutlaşan emperyalist politikalara karşı çok geniş bir kitle kendiliğinden bir şekilde karşı koydular. Bu direnişe destek eylemlerinin ve örgütlerinin

dağınıklığı, sistemsizliği, yarın var olmayacakları gerçeği katılımı engellemedi. Şimdi herkes farkındadır ki Filistin’e yönelik emperyalist politiklardan kaynaklanan saldırganlık da buna karşı direniş de devam etmektedir. Hatta bu saldırganlığın ve direnişin bölgeye yayılmakta olduğu gerçeği de ortadadır. Anti emperyalist mücadelenin bölgede sadece bu nedenle bile nesnel bir gerçekliği olduğunu kim reddedebilir? Böyleyse eğer bu mücadelenin dağınık, sistemsiz ve yarın var olmayacak bir biçimde tanımlanması büyük bir zaaf olmayacak mıdır?

Tam da böyle olacağı için ısrarlı bir şekilde “tutarlı anti emperyalist çizgi”den söz etmeliyiz. Bu çizginin hem var olduğunu hem de örgütlenmesi gerektiğini savunmalıyız.

Kitle örgütlerinin devrimci süreçlerdeki önemini açıklarken de komünistler bu tutarlı çizginin gerçekleşmesini konu etmişlerdir. Hem Marks’ın değindiğimiz makalesi hem Lenin’in konu hakkındaki ünlü tezleri hem de Mao Zedung’un kitle çizgisi anlayışı bu yaklaşımı içerir. Komünist ustaların konu hakkındaki tezlerini incelediğimizde önderlik edecek çizgiyi, izlenecek yolu tanımladıklarını ve bunu da kitlelerin çıkarlarını gerçekleştirmek olarak açıkladıklarını görürüz. Materyalist bir yaklaşımla kitlelerin hareketinin diyalektik gelişimini ortaya koymaları ve bunu bir önderlik anlayışıyla sentezlemeleri komünistlere özgüdür.

Anti emperyalist mücadeleyi anti feodal, anti faşist ve anti kapitalist mücadele kapsamında kavramak ve geliştirmek halihazırdaki kitle örgütlerinin ve daha genel söylersek kitlelerin çıkarlarını gerçekleştirme amacı içeren tüm kitle hareketlerinin içinde olabilmeyi gerektirir. Buralarda beliren görevlere sıkı bir şekilde sarılmak; gençlik, kadın, çevre, kültür, sanat alanlarındaki tüm sorunlara yakın ilgi göstermek ve bu alanlarda uzmanlaşmaya özel bir önem vermek mücadelemizin ve örgütlenmemizin temel özelliklerinden biridir. Bilmeliyiz ki devrimin kadrosu olmak kitlelerin çıkarlarını anlamak, kavramak ve gerçekleştirmek üzere donanımlı olmaktır. Bunlardan yoksunsak devrimin ne kadrosu olabiliriz ne de gerçek anlamda hamalı!

ülkelerde egemenler tamamen örgütlüdür. Örgütlü bir güce dönmüş halk her biri için tehlikelidir. Halkların örgütlü güçlerinin dağıtılmasında tüm ülkelerde farklı derecelerde bir ilerleme sağlandığı gerçeği bu tehlikenin yakınlığına işaret eder.

Maoistlerin anti emperyalist mücadeleye açıklık ve ivme kazandırmak üzere attığı adımın söz konusu “tehlike”yle bağıntı kurmak konusunda atak olmak gerektiğini düşünüyoruz. Halkın devrimci örgütlerinin dışında halkın kendi örgütlerinin de ciddi derecede erozyona uğradığını ülkemiz özgülünde uzun zamandır tanık oluyoruz. Kitlelerin kendi ihtiyaçları doğrultusunda inşa ettikleri kitle örgütlerinin çeşitli biçimlerdeki tasfiyesi ile bugün kitlelerin dünden

gerekse işçi sınıfı hareketini bastırarak, ezerek sağlamlaştıran bir hat izlerse kitle örgütleri bırakalım politik nitelik kazanarak yönetim aygıtına dönüşmeyi zaman içinde dağılmaya, çürümeye de yüz tutar. İçinden geçtiğimiz süreçte tanık olduğumuz şey daha çok bu dağılma ve çürüme değil midir? Kuşkusuz öyledir. Bunun görece alt edilebildiği koşullar devrimci hareketlerin geliştiği koşullardır. İşçi sınıfı ve kitle hareketine özellikle komünistlerin önderlik tesis edebildikleri yerlerde kitle örgütlerinin her bakımdan gelişim gösterdikleri bilinmektedir. Elbette sadece komünistlerin başardığı bir şey değildir bu; ulusal veya sosyal her devrimci hareketin, halkın çıkarlarına dayanan çalışmaların önünü açan politik her çizginin başardığı ve başarabileceği

ÖMK İLE EĞİTİM SİSTEMİNİ NE BEKLİYOR?

Öğretmen Meslek Kanunu (ÖMK) hakkında EĞİTİM-SEN Genel Merkez TİS Hukuk Sekreteri Özlem TOLU ile röportaj gerçekleştirdik.

Yeni Demokrasi: ÖMK ile eğitim emekçilerini ne bekliyor?

Özlem Tolu: Öğretmenlik Meslek Kanunu, kamuoyuna bir meslek kanunu olarak lanse edilse de aslında bu kanuna meslek kanunu denilemez. Elbette öğretmenlerin bir meslek kanununa ihtiyacı var ancak bu biçimiyle değil. Bu kanun, öğretmenlerin sosyal ve mali haklarını kapsamamaktadır. Bu kanuna, öğretmen istihdam kanunu demek daha yerinde bir tanımlama olacaktır. Çünkü büyük bölümü Milli Eğitim Akademileri'nin işleyişi ile ilgilidir. Hazırlanma aşamasında biz eğitim emekçilerinin görüş ve önerilerine başvurulmadığı gibi eğitimin diğer bileşenlerinin de katkısı, önerisi alınmamıştır. Genel olarak bu kanun siyasal iktidarın kendi ideolojik görüşleri doğrultusunda şekillendirmeye çalıştığı toplumun yeni nesillerini aynı ideolojiyle yetiştirecek öğretmenler yaratmayı öngörmektedir. Disiplin cezalarındaki düzenlemeler, akademiye eğitim görececek öğretmenlerin eğitimleri boyunca disiplin suçu işlememiş olmasının beklenmesi, öğretmenlerin iki müfettiş raporuyla akademiye çekilerek yetersizliklerinin burada belgelenmesi bu durumda geri hizmete çekilecek olması gibi maddeleri bu kanunla itiraz etmeyen, sorgulamayan, ideolojik beklentilere hizmet eden bir öğretmen kitlesi yaratma hedefinin göstergesidir.

İş güvencesinin, örgütlenme özgürlüğünün, sendikal mücadelenin önü kesilmiştir. Ayrıca öğretmenleri farklı statülerle çalıştırarak ayrıştırmak da bu kanunla sürdürülmektedir. Uzman öğretmen, baş öğretmen gibi kariyer basamaklarının sınavsız geçilecek olması bir lütuf ya da kazanım gibi görülse de bu aslında eşit işe eşit ücret ilkesinin yok sayılması anlamı taşımaktadır. Ekonomik getiri sağladığı için bir kazanım gibi görülen sınavın kaldırılması zamana bağlanan kariyer geçişlerinde 9 yıllık bir öğretmenle 10 yıllık bir öğretmen arasındaki maddi kazanç farkını izahtan yoksundur. Ayrıca ücretli öğretmenliği

yasallaştırmaktadır ki bu uygulama da emek sömürsünün resmileşmesi demektir. Çünkü ücretli öğretmenler yarı zamanlı sigorta ile ve asgari ücretin altında bir ücretle güvencesiz çalıştırılmaktadır. Kısaca bu kanunla eğitim emekçilerini güvencesiz, emek sömürsünün artarak devam ettiği, anayasal haklarının gasbedildiği, iktidarın ideolojisi çerçevesinde çalıştırmaya zorlanan koşullar beklemektedir.

Yeni Demokrasi: Milli Eğitim Bakanlığı ÖMK ile öğretmenlerin mesleki gelişimlerine ilişkin nasıl bir adaletsizlik, eşitsizlik getiriyor?

Özlem Tolu: Mesleki gelişimlerine ilişkin bir düzenleme yok bu kanunda. Atama biçiminde sözde mülakatı kaldırarak, akademiye alarak Milli Eğitim'e öğretmen yetiştirecek. Burada 3-4 dönem eğitime tabi tuttuğu öğretmen adaylarını aslında eğitim fakültelerine sınavla girmeyi başarmış, onlarca sınavdan geçmiş, KPSS sınavından başarılı olarak sıralamaya girmiş kişilerin bunca emeğini yok sayarak tekrar eğitime almak ve sonunda yapacağı sınavlarla yeniden elemek, eğitimleri boyunca iktidarın ideolojisine uygun öğretmenler olup olmadıklarının denetlenmesi, arşiv, güvenlik soruşturması ve disiplin süreçlerinin işletilmesi zamana yayılmış bir mülakattır ve adaletsizliğin vücut bulmuş halidir. Çeşitli konularda yeni gelişmelere göre öğretmenler nitelik artırıcı hizmetiçi eğitime alınabilir ancak bunu yapmak yerine öğretmeni yetersiz olduğu kanaatine vardığında suistimale, yandaşlığa, haksızlığa, kayırmacılığa çok açık olan geri hizmete çekme maddesi de büyük haksızlıklara yol açacaktır. Son olarak uzman öğretmenlik ve baş öğretmenlik gibi kariyer basamaklarının zamana bağlanması da (uzman öğretmenlik için 10 yıllık, baş öğretmenlik için 20 yıllık öğretmen olma şartı) mesleki gelişimlerini artırmak, ekonomik olarak güçlendirmek amacından uzak tamamen ayrıştırmak hedefiyle yapılmaktadır. Bu da adaletsizliğin göstergesidir.

Yeni Demokrasi: ÖMK yalnızca eğitim emekçilerinin sorunu değil. Bu konuda EĞİTİM SEN ve KESK'in aldığı tutum nedir?

Özlem Tolu: Biz bu kanunun siyasal iktidarın kendi ideolojisi çerçevesinde şekillendirmeye çalıştığı toplumun gelecek nesillerini yetiştirme gayretinden bağımsız olduğunu düşünmüyoruz. Tarikatların, eğitimin içine boylu boyunca yerleşmesini ve laik demokratik bilimsel eğitimin ortadan kaldırılmasını hedefleyen protokoller, ÇEDES projesi, çocuk işçiliğini yoksul halk çocuklarına dayatan MESEM uygulamaları ve son olarak Orta Çağ zihniyetine göre hazırlanmış müfredatla bağlantılı tüm bunların uygulayıcısı olacak bir eğitim kadrosunun yaratılma çabası olarak görüyoruz. Dolayısıyla bu kanun, çocuklarının çağın gereğine, evrensel değerlere uygun yetiştirmek için laik, demokratik, bilimsel eğitim alması gerektiğine inanan tüm velileri, ebeveynleri, inanç farklılıklarını yok saydığı için farklı inanç gruplarını, öğretmen yetiştiren eğitim fakültelerini yok saydığı için burada bilimsel çalışma yapmaya ve çağın gereklerine uygun öğretmenler yetiştirmeye çalışan öğretim görevlilerini, emeği sömürülen yıllarca atanmayı bekleyen sürekli önüne bariyerler örülen atanmamış öğretmenleri, sayıları 100 bini aşmış kölelik koşullarında çalışmak zorunda bırakılan ücretli öğretmenler, özel öğretim kurumlarında insanlık dışı koşullarda güvencesiz çalıştırılan öğretmenleri, eğitim fakültesi öğrencilerini, geleceğini bilimin ışığında şekillendirmek isteyen laiklikten, demokrasiden, çoğulculuktan ödün vermeyen toplumun tüm kesimlerini ilgilendiriyor.

Biz her zaman toplumun tüm kesimlerine seslenerek mücadeleyi toplumsallaştırmak ve güç olmak gayreti içerisinde olduk. Müfredata karşı bir platform oluşturduk. Bu müfredatın geri çekilmesi için mücadeleyi büyütmek için çabamız sürüyor. ÖMK için de bu çabamız muhakkak ki birbiriyle çok bağlantılı olduğu için aynı biçimde sürüyor.

Yeni Demokrasi: ÖMK eğitim sistemini, özellikle de yoksul emekçi halk çocuklarının eğitim alma hakkını nasıl etkileyecek? Eğitimin niteliği daha da mı düşecek?

Özlem Tolu: Eğitim Sen bu toplumun geleceğini inşa eden öğretmenlerin laik,

demokratik, bilimsel ve anadilde eğitim verilmesi mücadelesini, yüzyılı aşkın süredir sürdüren bir geleneği temsil eder. Bu kanun siyasal iktidarın kendi ideolojisine uygun biat eden, itiraz etmeyen, anti demokratik uygulamalara itiraz etmeyen, emek sömürsüne ses çıkarmayan bir toplum inşa etmesinin aparatı olacak öğretmen kadrosunu oluşturma kanunudur. Dolayısıyla ÇEDES projeleriyle çocukların çağ dışı eğitime maruz bırakılmasına, MESEM'lerle çocukların işçileştirilerek sömürülmesine karşı çıkacak, demokratik hak arama mücadelesini atanamamam korkusuyla sürdüremeyecek öğretmenler yaratıldığında, bundan en çok yoksul halkın yoksul çocukları etkilenecek. Zaten eşitsiz koşullarda eğitim alan çocuklara, din ve inanç soslu patronların inisiyatifine terk edilmiş işçiler olarak yetiştirilmesini sağlamak temel hedefleri. Biz buna engel olmaya çalışıyoruz. Bu kanunla bizim gibi evrensel değerler ve bilimin ışığında eğitim vermeye çalışan öğretmenlerden arındırılmaya çalışılıyor eğitim öğretim camiası. Bu durum elbette bu yönde eğitim almak isteyenlerin de buna ulaşımını engellemiş olacaktır. Eğitimin kalitesi de elbette düşecek.

Yeni Demokrasi: Bu konuda kamu alanında örgütlü sendikalarla işçi sendikaları arasında, birlikte mücadele ile ilgili çalışma veya eylem planı var mı?

Özlem Tolu: Elbette toplumsal mücadelenin büyütülmesi gereken böylesi bir konuda, başta eğitim alanında örgütlü kamu sendikaları olmak üzere özel okul öğretmenleri sendikası ile ortak mücadele ve eylem ortaklığı girişimlerimiz oldu. Özel Okul Öğretmenleri Sendikasıyla iş birliği halinde çalışmalarımızı sürdürüyoruz. Sendikalar ve tüm toplumsal kesimlere çağrımızı yaptık ve ortak platform kurduk. Ancak kamuda örgütlü öğretmen sendikalarından çağrımıza olumlu yanıt alamadık. Bu çağrımızdan vazgeçmiş değiliz, her fırsatta yineliyoruz. Eylem programımızı birlikte oluşturmanın demokratik işleyiş açısından önemli olduğunu düşünüyoruz. Kendi eylem programımız var elbette ancak ortak eylemler için birlikte planlama yapma çağrımızı bir kez de buradan tekrar etmiş olayım.

SORUMLULUK DUYGUSU BİR KAVRAYIŞ KONUSUDUR

Devrimci teori olmadan, devrimci pratik olmaz!
(V.I. Lenin)

Devrimci hareketimizin en önemli zaaflarından birinin sayımızın azlığı olduğunun hemen herkes farkında olmalıdır. Bu, aldığımız ya da taşıdığımız sorumluluğun ağırlığıyla birlikte değerlendirildiğinde ciddi bir sorundur. Peki bu ciddi soruna paralel bir düşünce ve davranış biçimine sahip miyiz? Hemen hepimizin bu soruya yanıtı, sanırız bir dereceye kadar kendimizi ayrı tutarak “hayır”dır. Gerçeklik de bu yanıtı doğrulamaktadır. Az insanla çok ve büyük işlerin, sorumlulukların yükü altına olmakla verdiğimiz bu “hayır” yanıtı bizdeki zaafılara işaret eder. “Sorumluluk” ya “sorumsuzluk” hakkında düşünmenin, eleştirmenin ve özeleştirme yapmanın önemi sanırız hemen ortaklaşacağımız bir konudur.

Sorumluluk ilkin kişinin belirli bir amaçla veya belirli bir topluluk içinde yapması gerekenlerin farkında olmasıyla başlar. Biri henüz bir şey söylememişken ya da uyarmamışken yapmaya başladığımız ve yaptığımız ortak amaca dönük işler o amaca dönük sorumluluk duygumuzu gösterir. Bu konuda başarısız olanları sorumsuz kabul ederiz. Kimi zaman tembellikle, kimi zaman unutkanlıkla, kimi zaman ihmalkârlıkla açıklanan bu durum bizde, çevremizde bir ölçüde de olsa, rahatsız edecek kadar vardır. Burada iyi olan şey bunun farkında olanlarımızın da varlığıdır. Bir nedenle yapması gerekeni yapmayı gördüğümüzde ona yapması gereken işi hatırlatıyoruz ve onu uyarıyoruz. Bu davranışı gösterenlerin ilgili konularda sorumluluk bilincine sahip oldukları söylenmelidir. Tembel olmakla suçlananların sorumsuz oldukları herkesin malumudur; aynı ölçüde sürekli uyarı alanlar da, ihmalkâr davrananlar da sorumsuzdurlar. Eğer çok fazla uyarılıyor veya ihmalkâr davranıyorsak sorumluluk duygumuzun geri olduğunu kabul etmeliyiz.

Sorumsuzlukları ve sorumsuzları açığa çıkarmak onu gidermek için zorunlu bir ilk adım olduğundan bundan kaçınmamak gerekir. Yakınmak, arkasından konuşmak, dertleşme düzeyinde kalmaktansa doğrudan sorumsuza ve sorumsuzluğa yönelmek devrimci bir harekettir; çünkü sorunu çözme amacı içerir. Bunun kırıcı, yıkıcı bir tarzda gerçekleşmesi elbette istenmez ama bu bir başka aşamadır. İlk sorumsuzluğu ve sorumsuzu açığa çıkarmak gerekir ki sonraki aşamaya geçilebilsin.

Yapmak gerektiğine inandığımız ve bu yönde karar aldığımız tüm işler “sorumluluk” yükümüzü oluşturur. Bazılarımız yapılması gereken işleri kendi işi olarak değil de genellikle “yapılması gereken işler” olarak tanımlarlar, kendilerini bunlara karşı sorumlu görmezler. Bu da bir sorumsuzluk türüdür ve genelde iflah olmaz bir nitelik gösterirler. Bu arkadaşların bir sorumluluk bilinci taşıdıkları kısmen söylenebilir! Kitlelere karşı, devrime karşı neyin sorumluluk olduğunun farkında görünürler çünkü. Buna rağmen “farkında oldukları” sorumluluğu taşıma gücüne sahip değildirler. Bu noktada açık bir sorumsuzluk gösterirler. Kuşkusuz bu tür sorumsuzluğun çeşitli nedenleri vardır. Bunlar hakkında tartışırken özellikle “nesnel olarak sorumsuz olmak” fikrine karşı dikkat etmeliyiz. Yapılması gerekeni objektif nedenlerle yapamadığını ya da yapmadığını ileri sürenler yanlışlarının, hatalarının sorumluluğunu “kendi dışında” kabul ederler. Kendi yaptıklarını ve yeteneklerini yeterli gören her yoldaşta bu türden bir savunmaya rastlarız. Oysa yapılması gerekenler zaten şartların gereği olarak belirlenen işlerdir. Objektif olarak belirlenen işlerin gene objektif nedenlerle yapılamaması en fazla bir plansızlığa ve zamansızlığa işaret eder. Bunlar da sonuç olarak öznel nedenlerdir ve düzeltilebilirlerdir. Sorumluluk bilincinin de zaten plan yapmayı ge-

rektirdiği açıktır. Plansız yapılan işlerin çokça efora neden olduğunu önceki yazılarımızda konu etmiştik.

“Nesnel olarak sorumsuz olmak” iddiası devrimci bir içerik taşımaz. Devrimci olanın belirleyici özelliği yapılması gerekeni doğru olarak saptadıktan sonra gerekeni yaratmak için tüm olanakları açığa çıkarmak ve bunları kullanmaktır. Nesnel şartların engelleyici olabildiği durumlar, zamanlar elbette vardır. Devrimci bilinç tam da burada kendini gösterir. Yaratıcı davranarak, işi bir ölçüde değiştirmeyi de göze alarak gerekeni yerine getirmek devrimci bir eylemi gerektirir.

Sorumluluk düzeyimizi hem özel ve hem de genel olarak saptamaktan söz ettik. Eleştiri ve özeleştirme ile bunları açığa çıkarmak işin bir aşamasıdır. Bir başka aşama ise sorumsuzluklarımızın ve olabildiği ölçüde sorumluluklarımızın niteliğini açığa çıkarma aşaması olmalıdır. Hangi işlerden neden uzak durduğumuz sorumsuzluklarımızın niteliğini ele verir.

Tembellikle eleştirilmenin, bir işi yapmadığımız için uyarılmanın veya ihmalkâr olmanın sorumsuzluğa işaret ettiğini söyledik. Bunların hangi alanlarda yaşandığı da niteliği açığa çıkartır. Açıktır ki her yoldaştan, hatta her insandan aynı konularda sorumluluk göstermesi beklenemez. Örneğin devrimci hareket içinde rastlanan; halkın geri duygularına, beklentilerine yaslanarak belirlenen işlere karşı sorumluluk duygusu onayladığımız, kabul ettiğimiz bir sorumluluk bilinci değildir. Konu ettiğimiz bilincin “devrimci sorumluluk” olduğu açık olmalıdır. Kolektife karşı sorumluluk duymak, yapılması gerekenleri devrimin ihtiyaçlarına göre belirlemek, kendi yeteneklerini halkın çıkarlarını gerçekleştirmek üzere açığa çıkarmak ve geliştirmek... Bunlar sorumluluklarımızın niteliğini açığa çıkarmak için inceleyeceğimiz konulardır. Elbette devrimci sorumluluk dışında da taşıdığımız sorumluluklar olacaktır. Bunların da yer yer ihmal edilemez olduğundan söz etmeliyiz. Ne var ki bunlar arasında bir önem sıralaması da yapmak gerekir. Çünkü yeri gelir biri diğerini olanaksız kılar. Bu durum seçime zorlandığımız durumdur. Egemen yargıların belirlediği

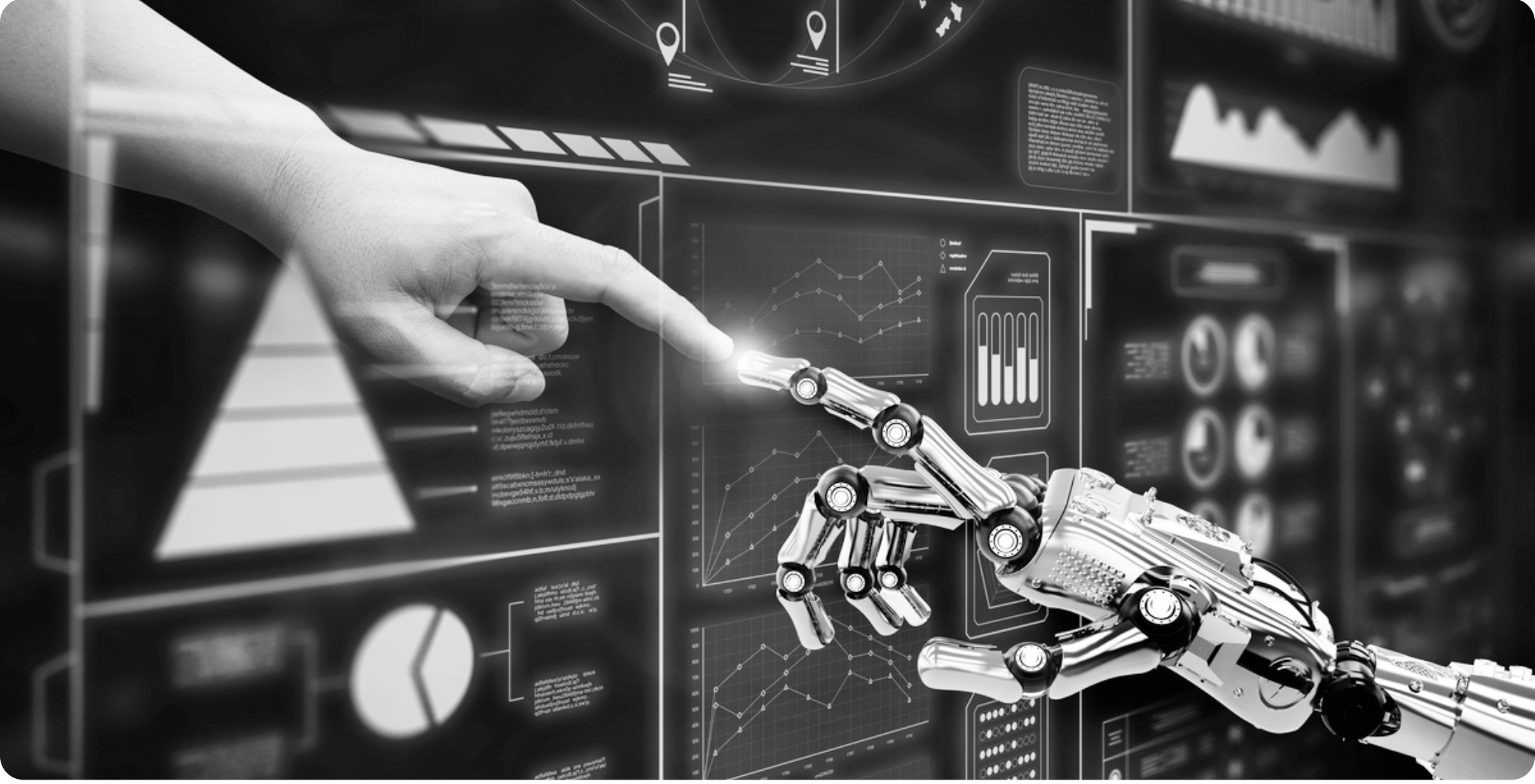
sorumluluklarla devrimin belirlediği sorumluluklar karşı karşıya geldiğinde gene bilincimiz sorgulanır. Neyin kuruluşu veya neyin gerçekleşmesi için yaşadığımızı burada görürüz...

Bu noktaları yer yer tartışma konusu yapmak ve kendimizi, çevremizi değerlendirmek sürecimizi, gelişimimizi anlamamızı sağlayacaktır. Hem sorumluluk bilincimizin gelişmesi için bunu yapmalıyız hem de devrim için yapılması gerekenleri tartışmak, anlamak ve yapmak için. Aklımıza gelip de, yapmak gerektiğine inanıp da yapmadığımız her iş sorumsuzluğumuza işaret eder. Bu aynı zamanda diğer yoldaşlarımızın üzerindeki yükün artması anlamına gelir. Devrimci hareketin kitleler karşısında bir ölçüde mahcup olmasından, devrimci eylemlerin zayıflığından, kolektif gücümüzün kimi olanaklardan mahrum kalmasından kendimizi sorumlu gördüğümüzde ileriye doğru güçlü bir adım atmak için düşünmeye, hareket etmeye başlamış oluruz.

Sorumluluk üzerimize aldığımız işleri en iyi biçimde çözmek, doğru bir çalışmayla ilerlemektir; ama yalnızca bu değildir. Devrim toplumsal bir hareket olduğu için kendimizle sınırlı bir sorumluluk duygusundan da söz edemeyiz devrimci harekette. Diğer yerlerde olan bitenlere de kafa yormak, sorunlara, görevlere dair öneriler geliştirmek de sorumluluk duygumuzun niteliğini gösterir.

Devrim için koşulların varlığından, emperyalistlerin yeni bir Dünya savaşı dalgası yarattıklarından söz ettiğimiz şu koşullarda sorumsuzluklarımızı ve sorumsuzlarımızı etrafıca tartışmak büyük bir ihtiyaçtır. Bunu bilinçli ve organize bir biçimde yapmak için harekete geçelim. Çok fazla yük taşıyan yoldaşlarımızın bu yüklerin altından kalkacağına elbette inanıyoruz. Sorunun asla bu yükü paylaşmaktan ibaret olmadığını bilelim. Sorun devrimin gerektirdiği sorumluluğu kavramak ve taşımak olarak değerlendirilmelidir. Bu bakış açısıyla tüm yoldaşlar kendilerindeki sorumluluk düzeyini sorgulamalı ve sorgulanmaya da açık davranmalıdır. Bu yolda ilerlediğimizde sorumluluk almayı ve yeni kadroları devrimci görevlerde konumlandırmayı da başaracağımızdan kuşquamız olmamalıdır...

TOPLUMSAL GELİŞİMİN ÖNÜNDEKİ BARIYERLER...

İnsan toplumunun belirgin özelliklerinden biri, bilgi-birikim sağlayabilmesi ve bu birikimi nesiller boyu aktarabilme becerisidir. Bu durum, toplum için sürekli olarak gelişme potansiyeli yaratır. Ancak bilgi birikimin toplumsal gelişime yol açacak derecede gelişkin olması halinde dahi, her zaman gelişim gözlemlenemeyebilir. Toplumun yapısı, bazen ileri doğru atılacak adımlara ket vurabilir, bazen geriye doğru birkaç basamak düşürebilir. Ne var ki bu onun ileriye doğru tırmanma doğrultusunda hareket ettiği gerçeğini değiştirmez. Bilgi ve pratik arasındaki ilişki gereği toplum, ileriye doğru hareket etmek durumundadır. Bu olgu, termodinamik ilkelerinden biri olan entropi ilkesine benzer: evrende lokal olarak toplanma görülsede dahi, yeniden ve daha yüksek biçimde dağılma zorunludur. Evrenin tutarlı hareketlerinden biri entropik davranışdır. Toplumsal ilerleme de benzer biçimde cereyan eder: toplumu yönlendiren dünya görüşü zaman zaman gelişime ket vursa da daha ileri gelişimlerin koşullarını da yaratır, içerdiği

çelişkiler derinleşir, daha ileri atılacak adımların zemini de kuvvetlenir.

Toplum pratik yaşamdan öğrenir, tecrübeyi sistemleştirir ve bilgi haline dönüştürür. Bilgi-birikimin bilime dönüşmesi, toplumu geliştiren bir dinamik haline gelmesi ise ancak bilimsel yaklaşım ile mümkündür. Toplum tarihinin keskin dönemeçleri ancak bu biçimde dönülebilmektedir. Bilgiyi idealizmden arındırılmış bir biçimde işlemek, onun tabiatın davranışı ile uyumlu bir teoriye dönüşmesine olanak tanır. Tabiat ile uyumlu bu teori, toplumu üst basamaklara ulaştıran pratiklere yön verir. Bu ileri pratiklerin gerçekleşmesinin ön koşulu, tabiatı tüm karmaşıklığı ile kabullenmekten, onun çelişkiden başka bir şey olmayan hareketini görmekten yani diyalektik penceresinden bakmaktan geçer. Bilimsel yaklaşım dediğimiz, çelişkinin doğasını kavramaktan ve olguları diyalektik bütünlük içinde incelemekten kaçınmamaktır. Aksi takdirde evrenin davranışını tanımlamak olanaksızlaşır,

oluşturulan teoriler gerçeğe cevap olmaktan uzak düşer.

“Nesneleri dinginlik durumunda ve cansız, her biri kendi başına, biri ötekinin yanında ve biri ötekinden sonra olarak düşündüğümüz sürece, kuşkusuz onlarda herhangi bir çelişki ile karşılaşmayız. Burada kısmen ortak, kısmen farklı, hatta birbiri ile çelişik ama bu takdirde, farklı şeylere dağıtılmış ve bunun sonucu kendinde çelişki içermeyen bazı özgülükler buluruz. Bu gözlem alanı sınırları içinde, işimizi alışılmış metafizik düşünce biçimi ile yürütebiliriz. Ama nesneleri hareketleri, değişmeleri, yaşamları, birbirleri üzerindeki karşılıklı etkileri içinde düşünmeye başladığımız andan başlayarak durum iyiden iyiye değişir. Burada birdenbire çelişkiler içine düşeriz. Hareketin kendisi bir çelişkidir, daha yalın mekanik yer değiştirmenin kendisi bile bir ve aynı anda, hem bir yerde hem de başka bir yerde, hem bir ve aynı yerde olduğu, hem de orada olmadığı için gerçekleşebilir. Ve hareket, işte bu çelişkinin sürekli olarak ortaya

çıkma ve aynı zamanda çözülme biçimi içinde bulunabilir.” (Engels, Anti Duhring)

Bu biçimde bir tabiat okuması, pratikten açığa çıkan bilginin doğru bir temel üzerine oturmasına ve gerçeğe uyumlu hale gelmesine olanak vermektedir. Böylece bilimsel ve toplumsal gelişimin önünü açacak teoriler ortaya çıkar. Bu yalnızca toplum bilimleri için değil, aynı zamanda doğa bilimleri için de geçerlidir. 20. yüzyılın başlarına geldiğinde fizik alanında ayrı ayrı birçok buluş yapılmış, bilgi edinilmiş, ancak bu bilgilerin bir araya getirilerek bu alanda eşğin aşılmasını sağlayacak bir yaklaşım henüz oluşmamıştı. Bunun en büyük sebebi bu alanda idealizmin devam eden hakimiyetiydi. Dogmalara bağlı kalmak, “sabit evren, doğa ve zaman” fikirlerinden cüretli kopuşu gerçekleştirememek, bir bilim alanını krize sürüklüyordu. Ancak bilgi-birikim öyle bir aşamaya gelmişti ki, artık bu alanda idealizme gedik açılmak zorunda kalınmıştı. Aynı olgu, 19. yüzyılda biyoloji ve canlılığın

kökenine dair tartışmalar için de geçerliydi. Yüzyıllar boyunca insanlığın çeşitli pratiklerinden ve bulgularından edindiği bilgiler, artık idealizmle açıklanamayacak derecede gerçeğin portresini açığa çıkarmıştı. Eninde sonunda, tüm niyetlerden bağımsız olarak kimi doğa bilimciler artık ayan olan gerçeği, dünya görüşlerinin zincirlerine rağmen kabul etmek ve teorilerini bu gerçeğe göre dizayn etmek zorunda kalmışlardı. Bu durum kendileri için oldukça sancılı olmuştur; Darwin Evrim Teorisi ile tüm yaratılışı inanışların köküne dinamit koymasına rağmen, bu teorinin toplum bilimlerinde ne biçimde bir karşılığı olacağına hiç değinmemiş, toplum bilimlerinden aldığı benzetmelerde ise oldukça (Malthus-Nüfus teorisi gibi) hatalı davranmıştır. Evrim teorisini temellendirmesine rağmen, idealist dünya görüşünü süpürüp atma girişiminde bulunmamıştır. Aynı olgu 20. Yüzyıl fizikçileri için de geçerlidir. Einstein görelilik teorileri ile bir yandan yüzlerce yıllık yorumlara karşı koymuş, sabit ve dışsal zaman anlayışını sona erdirmiş, maddenin ve enerjinin tabiatının anlaşılmasında önemli adımlar atmış, ancak parçacıkların doğasına ve bunların hareket biçimlerine dair getirilen önermelere uzun bir zaman karşı koymuş, determinist tabiat kuralları arayışını sürdürmüştür. Einstein'ın "uzayın genişleyip genişlemediği" gibi konularda kimi eksiklerini görmesine ömrü müsaade etmiş olsa da, teorisinin daha erken aşamalarda içerisinde bulunduğu handikaplardan arınması mümkün olmamıştır. Henüz dahi ayrı ayrı iyi biçimde çalışan iki teorinin birleşmesini, parçacık fiziği ve görelilik teorilerinin bir arada çalışmasını sağlayacak ortak bir teori inşa edilememiştir.

Ortaya çıkan bilgi-birikim, yalnızca bilimsel teorilerin oluşturulması zorunluluğunu ve bir teori ile birlikte pratiğe geçme olgusunu açığa çıkarmaz, hali hazırda her bilgi, pratikte yansımaları bulabilir ve toplumsal pratiğe kazandırılabilir. Mekanik enerjinin sürtünme sonucu azalması, azalan mekanik enerji kadar ısı enerjisinin açığa çıkması bilgisi, keşfedilmesi ile birlikte birçok alanda uygulanmaya konulabilir ki öyle de olmuştur. Teknolojik gelişimin ilk adımı, bu biçimde atılır. Tabiat keşfedildikçe, ona biçim vermek ve hareketini yönlendirmek kolaylaşır. İnsan öğrendikçe, tabiata müdahale etme becerisini geliştirir. İnsanlığın ilk çağlarından bu yana, birçok keşif pratiğe geçirilerek icatlara yön vermiş, açığa çıkan icat-

lar yer yer toplumun ilerleyeceği güzergaha ciddi etkilerde bulunmuştur. Üretim araçlarının keşfi, kullanımı ve yeni üretim ilişkileri, bunun üzerinden toplumun aldığı mesafe ve teknolojinin üretim alanına sirayet etmesi ile yeni mesafelerin kat edilmesi, aynı zamanda toplumun tekrar ve tekrar yeni karakteristik değişimlere de gebe kalmasına yol açmıştır. Her ne kadar bu değişimin merkezi yalnızca bu birikim sürecinin kendisi olmasa da, değişim için zemin oluşturan birikimin aldığı boyuttur.

Üretim alanında sanayi devrimi ile birlikte, daha önceki üretim biçimlerinde de var olan ancak pek belirleyici olmayan anarşist biçim net bir şekilde ön plana çıkmaya başladı. Üretim araçlarının seri üretime olanak verecek biçimde gelişmesi, makineleşme ve hammadde kaynaklarına yine teknoloji yardımı ile ulaşımın kolaylaşması, üretim anarşisinin de kapitalizmin karakteristik özelliklerinden biri olmasına yol açtı. Bu durum kapitalistin, diğer kapitalistlerden bir adım öne geçmesini sağlayacak şekilde üretim kapasitesini artırma zorunluluğunu, bunun için sömürüyü derinleştirme ve üretimi kolaylaştıracak makine gelişiminin de önünü açma çabasını beraberinde getirdi. Artık teknolojiye ihtiyaç eski dönemlere göre daha fazlaydı ancak teknolojinin üretim faaliyetlerinde kapitalistin lehine işleyecek şekilde gelişmesi kapitalizmin temel yönelimiydi. Böylece teknoloji geliştikçe gelişmeye başladı, son yüz yıl içerisinde binlerce yıllık insanlık tarihinde görülmemiş bir hız yakalanarak teknolojik atılımlar sağlandı.

Ancak her bilgi anında pratiğe geçirilerek, teknolojik atılıma ön ayak olmadı. Kapitalizm ile birlikte bir bilginin pratiğe geçirilmesinde belirleyici olan toplumun acil ihtiyaçları değil, egemen sınıfların acil çıkarlarıdır. Bilimsel bilginin ürünü olan teknolojinin tüm yaşama sirayet etmesinde en önemli unsur bu olgudur; eğer üretilen araç sömürünün derinleştirilmesine, üretim kapasitesinin artmasına ve maliyeti düşürmeye yarıyor ise, kapitalistler bu teknolojik gelişimin sağlanabilmesi için her türlü çabayı sarf etmektedir. Tek olgu bu da değildir, kapitalist-emperyalistlerin kendi aralarında da çelişkileri vardır, her kapitalist işletme doğası gereği bir diğer kapitalist işletmenin rakibidir ve mücadele halindedir. Bir kapitalist-emperyalist tekelin, bu yarışta kendisini öne çıkaracak teknolojiye yönelmesi de

bu sebeple şaşırtıcı değildir. Emperyalistler arası çelişkilerin dönemsel olarak bir paylaşım savaşına varabileceği gerçeği, teknolojinin aynı zamanda silah sanayiinde de öncelikli bir rol almasına olanak vermiştir. 20. yüzyılın ortalarında İkinci Emperyalist Paylaşım Savaşı ve sonrası dönemde, neredeyse fizik ve kimya alanında yaşanan her gelişme ilk elden silah teknolojisinde kullanılmaya çalışılmıştır. Bunun en önemli örneği, fisyon ve füzyon tepkimelerinin keşfidir.

Atom çekirdeğinde gerçekleşen fisyon ve füzyon tepkimeleri 1930'lu yıllarda keşfedilmiştir. Fisyon teknolojisinin ilk hedefi, bu büyük enerjinin bir bomba ya dönüştürülerek kullanılması olarak ortaya çıkmıştır. Bir paylaşım savaşının arifesindeki emperyalistler için, bu büyük keşfin anlamı, kendilerini diğer emperyalistler karşısında oldukça avantajlı bir konuma yükseltmek olmuştur. Fisyon tepkimesinin enerji alanında kullanımı ise çok daha sonra, ilk atom bombası kullanıldıktan neredeyse 10 yıl sonra, emperyalistlerin acil çıkar ve ihtiyaçlarının değişmesi ile kullanıma girmiştir. Yine de enerji alanındaki kullanımı geri planda kalmış, sistem oldukça zararsız hale getirilebilecek bu enerji elde etme yöntemini "maliyet kalemleri" gerekçesi ile oldukça riskli bir hale büründürmüştür. Alınmayan güvenlik önlemleri ile defalarca nükleer santral faciası yaşanmış, Çernobil ve Fukushima gibi facia bölgelerinde nükleer atıkların oluşturduğu tehlike aradan geçen uzun yıllara rağmen devam etmektedir ve edecektir.

Teknolojik gelişimin bir diğer önemli yönünü de maliyet oluşturmaktadır. Bugün artık geniş çevrelerce "temiz enerji" olarak savunusu yapılan füzyon tepkimesinden enerji üretme çalışmaları da bu kapsamda henüz hayata geçirilememektedir. Oysa ki ilk füzyon bombasının yapılmasının üzerinden neredeyse 70 yıl geçmiştir. Elbette kapitalist sistem içerisinde herhangi bir olgu için "temiz" nitelendirmesi yapmak oldukça iddialı ve karşılığı olmayan bir belirleme olacaktır. Ancak geliştirildiği takdirde daha verimli ve daha az zararlı olacağı tahmin edilen bir enerji yolunun geliştirilmesi için verilen çaba, bomba yapılması için verilen çabanın oldukça altındadır. Fisyon bombasının yapılabilmesi için ABD emperyalizmi tarafından o dönemde oluşturulmaya çalışılan bilimsel konsensüs ve seferberlik hali, toplum yararına olabilecek herhangi bir çalış-

ma için elbette gerçekleşmemektedir.

İnsanlığın geleceği için en büyük tehditlerden biri olan, aynı zamanda bu tehdidin var olmasında yine insanın büyük bir faktör olduğu iklim krizi için de aynı durum geçerlidir. Sera etkisi yaparak yeryüzünün olması gerekenden daha fazla ısınmasını sağlayan, ağır gazların oluşmasına yol açacak faaliyetlerin engellenmesi veya bu gazların salınımının dengelenmesi için kayda değer bir çaba gösterilmemektedir. Alınan önlemler ise göstermelik kalmakta, yine halkın günlük faaliyetleri hedeflenerek sözde önlemler alınmaya çalışılmaktadır. Deodorant kullanımının azaltılması çağrıları ile iklim krizine dikkat çeken emperyalistler, karbon bileşik gazların salınımında en büyük paya sahip olan askeri faaliyetleri ve sanayi alanlarını görmezden gelmektedir. Çünkü bu alanlarda yapılacak ve karbon gazı salınımını azaltacak teknolojik gelişim emperyalist-kapitalist sistem için yalnızca maliyet demektir.

Bir teknolojinin sistem için kâr vadetmesi durumunda, olanaklar ve kapılar sonuna kadar açılmaktadır. Aynı zamanda toplumsal yaklaşım da buna göre şekillendirilmektedir. "Geleceğin teknolojisi" ve "geleceğin meslekleri" bu şekilde emperyalist tekeller tarafından oluşturulmaya çalışılır, toplum da bu biçimde yön alır. Zaman içerisinde bu teknolojiler üretim alanında önemli bir yer edinir, artık bilim ürünü sistemin hegemonyası altında geliştirilir. Yani sistem için faydalı ve çıkarlarına hizmet edecek bir araca dönüşür. Bilgisayar ve telefonun gelişim süreci de bu biçimde olmuştur. Bugün yapay zeka ile desteklenmesi öngörülen kuantum bilgisayarlar da gelecekte benzer bir rol üstlenecektir.

Bu biçimi ile, bilgi birikim ile kendisini ileri taşıyabilecek, doğanın gerçek davranışına daha uyumlu teoriler üterek aynı zamanda toplumun lehine doğaya müdahale edebilecek olan insan toplumunun önünde en büyük engel, bu toplumun yapısı olmaktadır. Yani bugün için emperyalist-kapitalist sistem toplumun gelişiminin önündeki bariyerdir. Yalnızca gelişimi engellemek ile kalmamaktadır, insan toplumunun varlığını da tehdit altında tutmaktadır. Toplumun önünü açacak, ileri taşıyacak bir gelişim sürecinin ilk aşaması, bu gerici sistemin ortadan kaldırılmasıdır.

KERR STARMER'IN SEÇİLMESİ VE ÖNÜMÜZDEKİ YOL*

*Bu yazı Red Flag News sitesinden çevrilmiştir.

|| *Burjuva parlamentarizminin özü, birkaç yılda bir egemen sınıfın üyelerinin halkı parlamentoda baskı altına alıp ezmek için hangilerinin seçileceğine karar vermektir." Lenin*

2024 seçimi, İşçi Partisi'nin çoğunluk partisi olarak seçilmesi ve dolayısıyla Keir Starmer'ın Başbakan olarak seçilmesiyle sonuçlandı. Bu pozisyon, nihayetinde Britanya emperyalizmi ve Britanya'nın kapitalist-emperyalist egemen sınıfının bir simgesinden başka bir şey değildir. Seçimler, iktidarın kim olduğunu değiştirmez; kapitalist egemen sınıf kalır ancak günlük işlerini yürütmek için kimi seçtiklerini belirler. Starmer, neredeyse tüm yetişkin yaşamını kapitalizm ve Britanya emperyalizminin baskıcı yapılarında hizmet ederek geçirdi, Kraliyet Savcılık Servisi'nde çalıştı. İşçi Partisi'ndeki yükselişi, İşçi Partisi'nin asla Britanya emperyalizminin iradesine uygun hareket eden bir parti olmaktan sapmamasını sağlamak amacıyla, tekeli kapitalist medya tarafından tamamen desteklendi. Partinin lideri olarak geçirdiği yıllarda, parti içindeki hafif sosyal-demokrat "sol kanadı" yok etme iradesini egemen sınıfın isteği doğrultusunda gerçekleştirdi, çünkü Corbyn'in sunduğu nihayetinde anlamsız tavizler bile, Britanya kapitalistlerinin bugün karşı karşıya olduğu benzeri görülmemiş ekonomik krizlerde karşılanamazdı. Parti lideri olarak sicili, Britanya halkına yönelik daha da derinleşen neoliberalizm ve kemer sıkma programını başlatma konusundaki hazırlığını önceden haber veriyor. İşçi Partisi'nin ezici zaferi sürpriz olmadı; çünkü ana akım kapitalist medya kuruluşlarının neredeyse tamamı Starmer'ı tam destekledi. Bu "ezici üstünlüğün" büyük ölçüde kurmaca olduğunu ve aslında gerçek anlamda demokratik bir süreçle değil, medya üzerindeki tekelleri aracılığıyla tamamen ultra zengin kapitalist yönetici sınıf tarafından belirlendiğini gördüğümüzde, kapitalist seçimlerin ne kadar saçma ve önceden belirlenmiş olduğu gerçeği hiç bu kadar açık olmamıştı. İşçi Partisi'nin "ezici zaferi", 2019'a kıyasla yarım milyondan

fazla oy kaybettikten sonra geldi. Keir Starmer'ın sahip olduğunu iddia ettiği "güçlü demokratik yetki", nüfusun sadece yüzde 14'ünden geldi. Keir Starmer, Britanya halkı ve İşçi Partisi'nin temsil ettiğini iddia ettiği işçi sınıfı tarafından başbakan seçilmedi. Keir Starmer, kapitalistlerin ekonomik çıkarları doğrultusunda çalışacak bir program için en güvenilir adayın kendisi olduğunu düşünen kapitalistler tarafından bu göreve getirilmiştir.

Bu, yüzde 60'ın altında bir oranla modern tarihin en düşük katılım oranlarından biriydi. En gerici kaynaklar bile oy kullanmayanların Britanya'da en çok sömürülen ve ezilen işçi sınıfı mensupları olduğunu kabul etmektedir. Tekel destekli medya, halkı oy vermeye ve 'seslerini duyurmaya' çağırmakta, haklı olarak oy vermeyi anlamsız gören işçi sınıfını utandırmaya çalışmaktadır. Hem sosyal demokratlar hem de revizyonistler katılımın düşük olmasından duydukları dehşeti dile getirerek Britanya'daki işçi sınıfını iktidarsız ve kendileri için neyin iyi olduğunu bilmeyen insanlar olarak mahkûm ettiler. Bu sadece yanlış değil, aynı zamanda bu oportünistlerin temsil ettiklerini iddia ettikleri gururlu işçi sınıfına da bir hakarettir.

Katılımın düşük olması, işçi sınıfı emekçilerinin siyasete ilgisiz ya da gelecekleri konusunda kayıtsız olduğunu göstermez. Aksine, sürekli kapitalist gerileme bağlamında çok sayıda Britanyalı işçinin nafile bir seçim yanılsamasıyla kandırılmadığını göstermektedir. Birçok işçi ve öğrenci de haklı olarak, emperyalizmin barbarca bir soykırım kampanyası başlatması bağlamında, hiçbir partinin buna anlamlı bir şekilde karşı çıkmadığını ve emperyalist sistemin Dünya halklarına uyguladığı vahşetle mücadele etmek için hiçbir şey yapmadığını fark etmiştir. İşçiler, burjuva seçimleriyle güçlendirilmediklerini giderek daha iyi anlıyorlar. Şimdi proleter devrimcilere düşen görev, işçiler arasında burjuva parlamentolarının reddine ilişkin doğru fikirleri benimsemek ve bunları sınıf bilincini ilerletmek için kullanmaktır.

Bunun önemli bir parçası, oy kullanmayanların pasif direnişini kapitalizm ve emperyalizmle mücadele için aktif bir kampanyaya dönüştüren seçim boykotudur. Boykot kampanyasının önemini daha derinlemesine irdeleyen bir makaleyi ileride yayımlayacağız.

Tekelci medyada İşçi Partisi hükümetinin ne gibi değişiklikler getireceği hakkında çok şey söyleniyor, açık cevap ise emperyalizmin çıkış yolunu bulamadığı krizin daha da kötüleşmesinden başka bir değişiklik olmayacağıdır. Kapitalizm altındaki herhangi bir hükümet ne kadar iddialı olmak isterse istesin, işçi sınıfının karşı karşıya olduğu gerçek sorunları çözemez.

Kapitalist bir hükümet ne kadar "emekçiler için yeni bir anlaşmadan" söz ederse etsin, işçiler yine de yorgun düşene kadar çalışmak zorunda kalacak ve yine de geçinebileceklerini hissetmeyeceklerdir. Ne kadar "polis reformu"ndan bahse derlerse bahsetsinler, Siyahlar polisin sürekli tacizi altında yaşamaya devam edecek ve toplumların hizmet etmesi gerekenler tarafından sık sık öldürüleceklerdir. Kabinelerine ne kadar kadın alırlarsa alsınlar, kadın işçiler hayatları boyunca şiddete ve istismara maruz kalarak yaşamak zorunda kalacaklar, üstelik işçi sınıfı erkeklerine verilen cüzi ücretleri bile alamayacaklardır.

İşçi sınıfının mücadelesi "solcu" bir hükümet seçtirme mücadelesi değil, nihayetinde sosyalist devrim mücadelesidir. Çünkü yalnızca toplumun devrimci bir dönüşümü, işçi sınıfının karşı karşıya kaldığı günlük sömürü ve acılara son verecek bir işçi devleti inşa etmemize olanak sağlayacaktır.

Bu devrimin başarıyla gerçekleştirilebilmesi için işçi sınıfı, bir sınıf olarak kendi çıkarları doğrultusunda hareket etmek üzere en ileri unsurları tarafından yönetilmeli, bu da ancak "komünist parti" olabilecek yeni tipte bir parti aracılığıyla yapılmalıdır.

Bu, parlamentodaki çeşitli burjuva

partileri gibi bir parti değildir. Basitçe işçileri temsil ettiğini iddia eden ama sonra anlamsızca ortalıkta dolaşan, saçma sapan seçimlerde aday olan ve kapitalistler için çok tehditkâr hale geldiğinde acımasızca bastırılmayı bekleyen bir parti değildir. Aksine, sosyalist devrimin hizmetinde kitle hareketlerini koordine eden ve yöneten ve bu devrimi tamamlamak için kapitalist egemen sınıfın devrilmesini örgütleyen profesyonel devrimcilerin mücadelecisi bir örgütüdür.

Bugün "komünist" olduğunu iddia eden düzinelerce parti var, ancak işçi sınıfının onu sefaletinden uzaklaştırıp sömürsüz, zenginsiz ve fakirsiz bir dünyaya götürebilecek tek bir iradesi var. Aynı şekilde hem maddi gücü hem de doğru ideolojik çizgisiyle ona doğru anlamda önderlik edebilecek tek bir parti tarafından yönetilmelidir. Bu partilerin hiçbirisi bunların hiçbirine sahip değildir ve bu nedenle "komünist parti" olma iddiaları yanlış ve oportünist bir iddiadır. Bugün Britanya'da komünist parti mevcut değildir. Bu umutsuzluğa kapılmak için bir neden değil, aksine devrimcilerin temel görevinin "komünist partiyi yeniden kurmak" olduğu gerçeğini kabul etmek için bir nedendir. Bu, bugünün sınıf mücadelelerine sağlam bir şekilde dayanan bir komünistler örgütü yaratmak ve bu örgütü, sosyalist devrim mücadelesinde işçi sınıfına tam olarak önderlik edebilecek hale gelene kadar güçlendirmek anlamına gelmektedir.

2024'ün seçim maskaralığı sona erdikçe ve emperyalist krizin daha da kötüleşmesi ihtimali üzerimizde belirdikçe giderek daha fazla işçi devrimci mücadeleye katılacaktır. Bu mücadeleyi proleter ideoloji ile yükseltmek ve komünist partinin yeniden kuruluşunu tüm devrimcilerin temel görevi olarak kavramak bizim görevimizdir; çünkü bu sosyalist devrimin tamamlanmasına doğru atılan ilk adımdır. Emperyalizmin yenilgisi ve kapitalizmin süpürülüp atılması kaçınılmazdır; ama sadece bunun için savaşılmaya istekli olduğumuz sürece!

NATO'NUN YENİ SAVAŞI DESTEKLEYEN SONUÇ BİLDİRGESİ

NATO Zirvesi, NATO üyesi ülkelerin devlet ve hükümet başkanları'nın, ittifakın etkinlikleri ile ilgili kararlar almak için düzenli bir şekilde bir araya geldikleri zirve toplantısıdır. İlki 1957'de Fransa'nın Paris şehrinde gerçekleşirken son toplantısı 9-11 Temmuz'da ABD'nin başkenti Washington'da gerçekleştirildi. Bu zirveler esasta ABD emperyalizminin ve onun müttefiklerinin genel yönelim ve çıkarlarına uyum sağlamak, ona uygun şekilde bu gerici ittifakın yönlendirilmesine hizmet etmektedir.

75. NATO Devlet ve Hükümet Başkanları Zirvesinin Sonuç Bildirgesi yayımlandı. Sonuç Bildirgesindeki kararlar çok hızlı bir şekilde karşılık buldu.

Gelecek yılın NATO Zirvesinin 24-26 Haziran tarihlerinde, Hollanda'nın Lahey şehrinde yapılacağı açıklanırken 2026 yılının NATO Zirvesinin de 22 yıl sonra ikinci kez Türkiye'de olacağı belirtildi.

NATO'nun her toplantısında kuşkusuz birçok gündemi söz konusudur. Tüm bu gündemlerin odak noktasının emperyalist sermayenin en güvenli ve hızlı şekilde dolaşımını güvenceye almak, bu ittifakın pazar alanlarında ortaya çıkan sorunlarda güvenlik şartlarını sağlamak, rakip emperyalistlerin yarattığı güvenlik sorunlarını masaya yatırmak olduğu şüphesizdir. Son zamanlardaki birçok uluslararası toplantıda olduğu gibi bu toplantıda da Ukrayna ve dolaşımıyla Rus tehdidi gündeme damgasını vurmuştur. Genel Sekreter Jens Stoltenberg ve Ukrayna Cumhurbaşkanı Volodimir Zelenski'nin de katıldığı Devlet ve Hükümet Başkanları düzeyinde NATO-Ukrayna Konseyi toplantısında müttefiklerin Ukrayna'yı NATO üyeliğine giden ve geri dönüşü olmayan yolda desteklemeye devam edeceğini belirtti. Başkan Zelenski, müttefiklerini savaş alanı ve Ukrayna'nın en acil ihtiyaçları hakkında bilgilendirirken müttefikler, Ukrayna'ya askeri teçhizat ve eğitim sağlanmasını koordine etmek için NATO Güvenlik Yardımı ve Eğitimini kurmayı kabul ederek önümüzdeki yıl içinde en az 40 milyar avroluk bir taban ile Ukrayna'ya uzun vadeli güvenlik yardımı taahhüdünü verdiler. Stoltenberg, "Bu taahhüt, askeri desteğin daha fazla

yük paylaşımını sağlayacaktır ayrıca Ukrayna'ya şimdi ve gelecekteki Rus saldırganlığını caydırmak ve savunmak için ihtiyaç duyduğu güvenilir desteği sağlayacaktır." diyerek daha fazla müttefikin, Ukrayna ile ikili güvenlik anlaşmaları imzalayarak toplamı 20'ye çıkarmasını memnuniyetle karşıladı. Ayrıca müttefiklerin Polonya'da bir NATO-Ukrayna Ortak Analiz, Eğitim ve Öğretim Merkezi kurmayı kabul ettiklerini vurguladı. Bunun yanında Ukrayna'da yaşanan ağır yıkım ve savaşın sonuçları, Ukrayna aleyhine gelişmesine rağmen Ukrayna'nın silah ve para desteği ile savaşta tutunma siyasetinin sürdürülmesi kararı alındı. Yıllık 40 milyar dolar desteğin sürece deklerle edilirken, Rus toprakları üzerinde NATO üyesi emperyalistlerin silahlarının kullanımı genişledi. Ukrayna savaşı bağlamında Rusya'yı hedefe koyan nükleer tehdit de sonuç bildirgesinde güçlü şekilde ifade edildi. Nükleer caydırıcılığın önemine ilişkin vurgular yanında NATO ittifakının aynı zamanda bir nükleer ittifak olduğu da vurgulanmıştır.

Ukrayna'nın, NATO üyeliği tartışması ise tüm bu vurgularla birlikte düşünüldüğünde önemli bir yer tutmaktadır. Zira Rusya ile fiili savaşta olan bir devletin NATO üyeliği daha kapsamlı bir savaşı göze almak anlamına gelmektedir. Bu toplantıda Ukrayna'nın üyeliği ile ilgili somut bir adım yokken NATO bu konuda gelecekte atılacak adım için çağrı yapmanın ötesine geçememiştir. Sonuç Bildirgesinde "Ukrayna'nın geleceği NATO'dadır. Ukrayna giderek daha fazla birlikte çalışabilir hale geldi ve ittifak ile siyasi açıdan bütünleşti." denilerek Ukrayna'ya vaatlerde bulunurken "Koşullar yerine getirildiğinde kabul edeceğiz." mealinde sorunu yine geleceğe taşımıştır. Bu konuda Avrupa devletlerinin ayak dirediği açıktır. Böylesi bir kararın, savaşın Avrupa içlerine doğru taşınmasına hizmet edeceği açıktır. Avrupa ise kuşkusuz buna hazır değildir. ABD'nin NATO yönetimine Ukrayna'nın NATO'ya kabulü için baskı yaptığı açıktır. Bu eksende ABD, Rusya'yı kışkırtmaya daha fazla isteklidir.

Rusya'nın Ukrayna işgalini başlatma gerekçesi Ukrayna dahil edilerek NATO sınırlarının genişletilmesidir. ABD, par-

çalanmış bir Ukrayna ile de olsa Rusya'yı kuşatmaya isteklidir. Fakat bu durum çelişkinin seyrinin savaşın daha fazla genişleyerek yayılmasına yol açacağı da görülmektedir. Rusya'nın konumlanışı bunu göstermektedir. NATO olarak somutlaşmış ittifakın ise henüz bu riske hazır olmadığı açıktır. Bu da onların Ukrayna'yı daha fazla kışkırtma, siyasi çelişkilerin daha fazla derinleşmesini sağlama, Rusya'yı daha fazla yıpratma yönelimine mahkûm kılmaktadır. Fakat savaş tamamları çalmaktan, daha fazla saldırgan konumlanış içinde olacaklarını ilan etmekten geri durmamaktadırlar.

NATO Ukrayna meselesinde sadece Rusya'yı değil, tehdit olarak gördüğü diğer ülkeleri de bu vesileyle hedefe oturtmaktan geri durmadı. NATO tüm ülkeleri, gerçekleştirdiği işgalde Rusya'ya yardım etmemeye davet etti. Savaşı kolaylaştıranları açık bir şekilde kınadığını belirterek Çin, İran ve Kore Demokratik Halk Cumhuriyeti'ni (KDHC) hedef aldı. Bu durumu Rusya-Çin-İran ve KDHC'nin son zamanlardaki artan uyumu ve birbirlerine olan desteklerinin artması, ilişkileri geliştirme çabasının hedeflendiği söylenebilir.

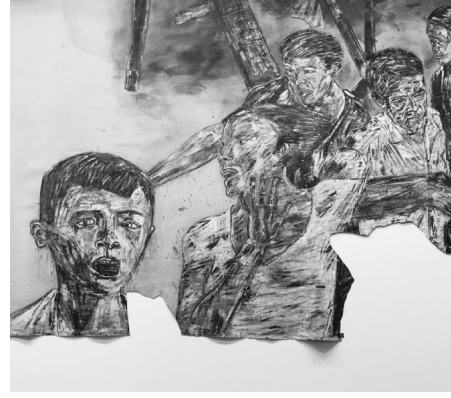
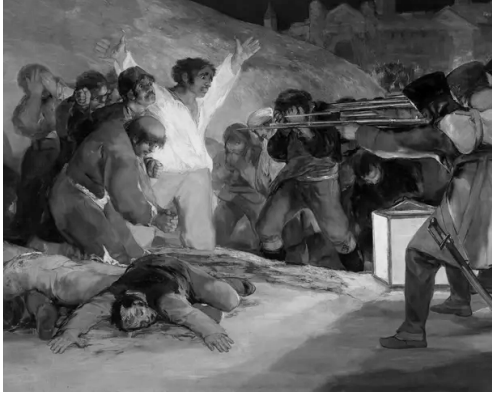
NATO'nun yaklaşımına karşı ise diğer cepheden oldukça sert açıklamalar yapıldı. Rusya Güvenlik Konseyi Başkan Yardımcısı Dmitri Medvedev'in sanal medya hesabından yapmış olduğu "Rusya için bu yolun nasıl biteceğine ilişkin kabul edilebilir iki ihtimal var: Ya Ukrayna yok olur ya da NATO. İkisi birden yok olursa daha iyi." paylaşımı ile tansiyonu düşürme niyetlerinin olmadığını gösterdi. Diğer bir sert yorum da KDHC Dışişleri Bakanlığı Sözcülüğünden geldi. Bağımsız egemen devletlerin meşru haklarını ihlal eden ve yasadışı olarak gördükleri bir belge olan bildirgeyi reddettiler. Aynı bildirgeyi Çin "önyargılı, iftira dolu ve provokatif" olarak niteledi. Çin Dışişleri Bakanlığı Sözcüsü Lin Jiyan ise "NATO'nun bir yandan bölgesel bir savunma ittifakı olduğunu iddia ettiğini, ancak diğer yandan sınırlarının ötesine uzanmaya, yetki alanını genişletmeye, çatışmayı körüklemeye ve dünya sahnesinde bir kabadayı gibi davranmaya devam ettiğini" söyledi.

Çin, İran ve KDHC'nin Rusya'nın Ukrayna'ya karşı devam ettirdiği işgali ve Rusya'ya yönelik ekonomik yaptırımları boşa çıkarmada kolaylaştırıcı aktörler olduğu açık olmalıdır. Çin'in Şangay İşbirliği Örgütü ve BRICS ortaklıkları yanında bir dizi ikili ekonomik ilişkileri ve Rusya'nın savunma sanayi üssüne desteği, silah bileşenleri, ekipman ve hammadde gibi çift kullanımlı maddelerin transferini içeren ortaklıkları bilinmektedir. İran ve KDHC ise Rusya'ya insansız hava araçlarıyla beraber mühimmatla desteklemeye devam ediyor. Bunun yanında bu iki ülke özellikle bulundukları bölgede ittifaklarının derinleştiği, Rus eksenine daha fazla angaje hale gelme çabaları da görülmektedir. ABD'nin Güney Asya hamlesine karşı Kore Demokratik Halk Cumhuriyeti ile Rusya arasında ekonomik ve savunma ortaklığına yönelik adımlar güçlenmektedir. Benzer şekilde Rusya ile İran, Filistin meselesi ve bölgesel planlamalarda daha da yakınlaşmakta ve ilişkiler pekişmektedir.

En büyük tehdit olarak Rusya'nın gösterildiği Sonuç Bildirgesinde Çin tehdidi de ciddi bir yer kaplamaktadır. BRICS'in genişleyen yapısı, Şangay İşbirliği Örgütü'nün etki alanını genişletme hamleleri NATO'nun Çin ve Rus tehdidini ortak paydaya daha fazla koymasına yol açmaktadır. Zira bu yapıları belirleyen iki dinamik aktör bu güçlerdir. NATO toplantısı esasta hem ekonomik hem siyasi hem de askerî açıdan özellikle Ukrayna merkeze konularak Rusya ve Çin'i daha fazla hedefleyeceğini ilan etmektedir. Bu emperyalist çelişkilerin keskinleştiğine ve daha fazla keskinleşeceğine dair gelişmelerin de habercisidir.

ABD başkanlık seçimleri de bu bağlamda savaş riskleri üzerine oturan bir siyasi kapışmayla ilerlemekte. Trump'a yönelik suikast girişimi, tekelci mali sermaye kliklerinin mücadelesinin de sertleştiğinin göstergesidir. Bu bağlamda mücadele sadece emperyalistler arasında keskinleşmiyor, emperyalistlerin kendi aralarındaki mücadelesinde de keskinleşiyor. Bu eğilimin güçlenerek devam edeceğinin de pusulası niteliğindedir bu tablo.

BİR POTADA ERİTİLMESİ GEREKEN İKİ GERÇEK

Yeni bir Dünya savaşının tartışıldığı, egemen emperyalist devletler arasındaki çelişkilerin onları çatışmalara sürüklediği koşulların içerisindeyiz. Halklar bir avuç tekercinin çıkarları etrafında büyük savaşlara hazırlanmakta; ırkçı, milliyetçi, aşırı yoz ve saldırgan liderlerin popülist söylemleriyle kendilerinin olmayan bir dünya düzenini, bir yaşam tarzını savunmaya veya kurtarmaya çağrılmaktalar. Halklar için kendi çıkarlarını savunmak ve gerçekleştirmek hemen her düzeyde ve her yerde olanaksızlaştırılırken, suç olarak tanımlanıp cezalandırılırken zorbaların çıkarları uğruna savaş neraları atmak kimi yerde kahramanlık olarak alkışlanmaktadır. Hâkim kültür de kaçınılmaz olarak bu koşullara göre şekillenmektedir. Sınıflar mücadelesi boyunca çeşitli kapsamlarda gerçekleşen savaşlar insanlığın sanatsal bakımından en üretken oldukları zamanlardır aynı zamanda. Kuşkusuz bunun temel nedeni savaşları doğuran koşulların özgünlüğüdür. Savaş nasıl politikanın şiddet aracılığıyla sürdürülmesi anlamında "politik bir yoğunlaşma" haliyse sanat da savaş koşullarında yoğunlaşmış insanlık halleri içerir. Yoğunlaşmış insanlık halleri de yaratıcı kişilikleri etkilemesi ve onları çeşitli sanatsal ürünleri üretmeye yöneltir. Bu nedenle büyük savaşlarda zengin sanat ürünleri de kaçınılmaz olmuştur.

Böyle dönemlerde sanata bakış açımızı tartışmak, sanattan hareketle politik yorumlar yapmak, sanatçının devrimci sorumluluklarını hatırlatmak yararlı olacaktır.

Bu yazımızda devrimci sanat anlayışını, haksız savaş ve devrimci savaş arasındaki ayrımı, sanat ve savaş arasındaki ilişkiyi inceleyeceğiz. Devrimci sanat

anlayışı, sanatın toplumsal değişimini ve ilerlemeyi destekleyen bir araç olarak kullanılmasını savunan bir yaklaşımdır. Bu anlayış, sanatı sadece estetik bir ifade aracı olarak görmez, aynı zamanda toplumsal yapıları inceleyen ve sorgulayan bir araç olarak da değerlendirir. Mevcut sistemlerin eleştirisini yaparak, toplumsal eşitsizlikler, hak gaspları, faşizm gibi insanca yaşamın önünde duran gerçeklere dikkat çeker ve bu durumları değiştirmek amacıyla harekete geçer. Savaş, tarih boyunca insan toplumlarının bir gerçeği olmuştur. Ancak savaşların nedenleri ve amaçlarını incelediğimizde haksız savaşlar ve devrimci savaşlar olarak ayırmak önemlidir. Bu bağlamda, haksız savaş ve devrimci savaş anlayışları, savaşların etik ve siyasi boyutlarını anlamak açısından önemli kavramlardır. Savaş ve sanat arasındaki ilişki, tarih boyunca karmaşık ve çok yönlü bir etkileşim alanı olmuştur. Bu ilişkiyi diyalektik bir biçimde ele almak, iki kavramın birbiriyle olan çelişkisini ve aynı zamanda birbirini tamamlayıcı doğasını anlamamıza yardımcı olacaktır.

DEVİRİMCİ SANATIN ROLÜ

Sınıflı toplumlarda devrimci sanat anlayışı, sanatı sınıf mücadelesinden beslenen, bu bağlamda sanatı mücadeleye yön veren bir araç olarak görür. Devrimci sanat ürünlerini incelediğimizde onların ezilen halkların mücadelesinden beslendiğini ve halkların mücadelelerine yön verme çabası olduğunu görmekteyiz. Bu anlayış, sanatı sadece estetik ve bireysel bir ifade aracı olarak değil, aynı zamanda politik ve sosyal bir araç olarak da değerlendirir. Devrimci sanat, mevcut toplumsal düzeni eleştirir ve sömürünün, baskıların, sınıfların olmadığı bir toplum yaratma amacı güder. Egemenler ise gerçeklik gibi onun ürü-

nü olarak gerçekleşen sanatı da genel toplumsal çıkarlarla zıt yönde olan kendi dar çıkarları doğrultusunda manipüle ederler. Belirsizlik, bilinmezlik, karamsarlık, umutsuzluk vs. toplumsal sorunların ve arayışların bütününe aynı zamanda sanat aracılığıyla sokulur. Bu, sanatın toplumsal hareketin doğasında kaçınılmaz olarak yer alan devrimci özden kopması ve egemen ideolojinin bir propaganda aracı haline gelmesi anlamına gelir. Günümüzde egemenler her ne kadar bireyi kutsayan bir sanal propaganda ve ajitasyon içindelerse de gerçekte sanatı yozlaştırarak halkın yaratıcı gücünün somutlaştığı kişilikleri baskılar, bu yolla toplumsal mücadeleleri zayıflatır. Bu süreçte, sevgi, dostluk ve benzeri insani bağlar, bireyci ve menfaatçi yaklaşımlarla toplumsal gerçekliklerden koparılır.

Devrimci sanatın bazı temel özelliklerini sıralayacak olursak mevcut toplumsal, ekonomik ve politik sistemlerin eleştirisini yaparak haksızlıkları, eşitsizlikleri ve baskıları teşhir eder. Bu sanat anlayışı, proleter ideolojiyi benimser ve kitleleri bu bağlamda harekete geçirmek için çabalar. Bu anlayışla üretilen sanat eserleri, proleter ideolojiyi yaymak için bir araç olur. Devrimci sanat, geniş kitlelere ulaşma amacı güder dolayısıyla üretimlerini halkın kolayca erişebileceği alanlarda, halkın içinde sürdürür. Devrimci sanatçılar, geleneksel sanat anlayışlarını ve biçimlerini reddeder ve yeni, devrimci sanat biçimlerini benimser. Devrimci sanat, sanatçı ile kitle arasındaki sınırları kaldırmaya çabalar ve kitleyi pasif olmaktan çıkarıp aktif hale getirmeyi amaçlar. Örnek verecek olursak Alman oyun yazarı ve şair Bertolt Brecht devrimci sanatın tiyatrodaki önemli figürlerinden biridir. Brecht'in "Epik Tiyatro" anlayışı, seyirciyi pasif

bir izleyici olmaktan çıkarıp aktif bir eleştirmen haline getirmeyi amaçlar. Brecht "Üç Kuruşluk Opera" gibi eserlerinde, kapitalizmin çelişkilerini ve toplumsal eşitsizliklerini konu alır.

HAKSIZ SAVAŞ VE DEVİRİMCİ SAVAŞ

Tarihsel bir olgu olan savaş, tarih boyunca toplumların yer değiştirmelerinde ve kültürler arasındaki etkileşimlerin ortaya çıkışında etkili olmuştur. Haksız savaş ve devrimci savaş olmak üzere iki tür savaş vardır. Haksız savaşlar egemenlerin daha fazla sömürü ve kâr hırsından doğan ve kendi çıkarları için harekete geçtikleri savaşlardır. Devrimci savaşlar ise sömürücü, baskıcı devlete karşı gelişen sömürsüz bir Dünya için verilen silahlı mücadelelerdir. Emperyalist savaşlar ekonomik, siyasi veya askeri üstünlük sağlamak amacıyla başka ülkeler veya bölgeler üzerinde hâkimiyet kurma çabaları sonucunda gerçekleşen savaşlar olup yıkımdan başka bir şey yaratmayan, milyonlarca insanın ölmesine sebep olan savaşlardır. Örneğin günümüzde İsrail'in Filistin üzerinde kurmaya çalıştığı egemenlik savaşı. On binlerce insanın ölümüne ve büyük yıkımlara yol açmaktan başka sonuçları olmayan bir savaştır.

SANAT VE SAVAŞ'IN DİYALEKTİK İLİŞKİSİ

Devrimci sanat ve devrimci savaş arasındaki diyalektik ilişki, tarihin ve toplumların dönüm noktalarında kendini gösteren karmaşık ve derin bir bağlantıdır. Bu ilişki, sadece tarihsel olaylar ve çatışmalarla sınırlı kalmaz, aynı zamanda toplumların kültürel, sosyal ve politik dönüşümlerinde de önemli bir rol oynar. Bu bağlamda, devrimci

sanat ve devrimci savaş arasındaki diyalektik ilişkiyi daha iyi anlamak için bu iki olgunun nasıl bir etkileşim içinde olduğunu, birbirlerini nasıl beslediklerini ve yönlendirdiklerini incelemek gereklidir.

Devrimci sanat, devrimci savaşın hedeflerini estetize ederek, bu hedeflerin toplumda daha geniş bir kabul görmesini sağlar. Aynı zamanda, devrimci savaşın içinde doğan ve şekillenen sanat, savaşın psikolojik ve duygusal etkilerini, bireylerin ve toplumların yaşadığı deneyimleri derinlemesine ele alır. Bu, sanatın savaşın ötesine geçerek daha geniş ve evrensel olmasını sağlar.

Devrimci savaşlar, genellikle toplumların köklü değişimlere uğradığı süreçlerdir. Bu tür çatışmalar, sadece askeri zaferler veya yenilgilerle değil, aynı zamanda kültürel ve sanatsal alanda da büyük değişikliklerle sonuçlanır. Savaşın getirdiği acılar, fedakârlıklar ve umutlar sanatçıların eserlerine ilham kaynağı olur. Bu eserler, savaşın gerçek yüzünü, insanların yaşadığı zorlukları ve devrimci ruhun gücünü yansıtarak gelecek nesillere önemli bir miras bırakır. Örneğin Pablo Picasso'nun "Guernica" tablosu İspanyol İç Savaşı sırasında Nazi Almanyası tarafından Guernica kasabasına yapılan hava saldırısını protesto eden güçlü bir eser olarak bilinir. Tablo, savaşın dehşetini, yıkımını ve acısını simgeler. Başka bir örnek verecek olursak Pablo Neruda'nın "İspanya İçinde Kalbim" (İspanyolca: "España en el Corazón") adlı şiirinden bahsedebiliriz. Bu şiir, İspanya'daki iç savaş ve bu savaşın insanlar üzerindeki etkilerini, yaşadığı zorlukları ve halkın direnişini güçlü bir şekilde ifade eder. Hem politik hem de duygusal bir yoğunluk taşıyan bu şiir özgürlük, adalet ve insan hakları gibi temaları işler.

Sonuç olarak, devrimci sanat ve devrimci savaş arasındaki diyalektik ilişki, toplumsal değişim ve dönüşüm süreçlerinde çok önemli bir yerde durmaktadır. Bu iki olgu, birbirini karşılıklı olarak besler ve dönüştürür, toplumsal bilinci yükseltir ve mücadele ruhunu canlandırır. Ancak, egemen güçlerin sanata müdahalesi ve sanatın yozlaştırılması, bu ilişkinin doğasına zarar verebilir. Bu nedenle, devrimci sanatın özünü korumak ve toplumun yaratıcı gücünü özgürleştirmek, devrimci mücadelenin çok önemli bir parçasıdır.

Partizan'ın 1 Mayıs davası görüldü İbrahim Kaypakkaya Önderimizdir

1 Mayıs'ta gözaltına alınan 17 Partizan okuru hakkında açılan davanın ilk duruşması 17 Temmuz'da görüldü.

1 Mayıs günü Saraçhane'den Taksim'e yürümek için alana girmek isteyen Partizan kortejine polis saldırmış ve 18 kişi gözaltına alınmıştı. 17 kişiden 6'sı 4 günlük gözaltının ardından tutuklanmıştı. 17 kişinin tamamı hakkında "2911'e muhalefet", "örgüt propagandası yapmak" ve "suçu ve suçluyu övmek" iddiasıyla dava açıldı.

İstanbul 24. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görülen duruşmada Partizan okurları ve avukatlar hazır bulundu. Mahkemeyi izlemeye çok sayıda kişi katıldı.

'İBRAHİM KAYPAKKAYA ÖNDERİMİZDİR'

Partizan flamasına yönelik keyfiyete değinen Partizan okurları "İbrahim Kaypakkaya önderimizdir." diyerek flamasının taşınmasında da bir sakınca görmediklerini açıkladılar.

Partizan okurları "1 Mayıs alanı meşru taleplerimizi dile getireceğimiz bir meydandır. Kaypakkaya da işçi sınıfının önderlerinden birisidir. Kaypakkaya ve adını ananlar sistematik baskıya maruz kalıyor. Kaypakkaya aynı zamanda tarihi bir şahsiyettir. Kaypakkaya'nın adını anmak suç değildir." savunması yaptılar.

Savunmalarda Anayasa Mahkemesi'nin kararlarına değinilerek "Kaypakkaya suçlu değildir. Suçlu olmayan biri üzerinden suçu ve suçluyu övme değersizlendirmesi yapılamaz. Biz neden suçlu oluyoruz?" denildi.

Yine mahkeme heyeti karşısında yapılan savunmalarda gözaltındaki işkenceler anlatıldı.

'BERAAT DIŞINDA VERİLECEK KARAR HUKUKİ DEĞİL'

Avukatlar da savunmalarında İbrahim Kaypakkaya ve Partizan'a yönelik özel yönelimin hukuksuz olduğunu belirttiler. Avukatlar, dosyaya birçok emsal karar sunarak daha önce verilen beraat kararlarını hatırlattılar.

Av. Destina Yıldız "Beraat kararı dışında verilen hiçbir karar hukuksuz değildir." diyerek müvekkilleri hakkında derhal beraat kararı verilmesini istedi.

Av. Gül Altay ise gözaltına yaşanan işkencelere ve tutuklamalara değinerek asıl mağduriyeti müvekkillerinin yaşadığını söyledi. Atılan sloganların ve taşınan flamanın suç unsuru taşımadığını ve müvekkilleri hakkında beraat kararı verilmesini istedi.

17 kişi hakkında verilen yurt dışına çıkış yasağı ve imza adli kontrol tedbirlerinin tamamı kaldırıldı. Mahkeme 18 Ekim'e ertelendi.

Hindistanlı öğrencilerden Bangladeşli öğrenciler için dayanışma eylemi

Hindistan Kolkota'da RSF (Devrimci Öğrenciler Cephesi), PDSF ve birçok gençlik örgütü Bangladeş'te devam eden "Muktijoddha Kota Reformu"nu karşı Bangladeşli öğrencilerin eylemlerine destek vermek için dayanışma yürüyüşü gerçekleştirdi.

18 Temmuz'da Kolkota'da RSF, PDSF ve diğer ilerici ve demokrasi gençlik örgütleri Bangladeşli öğrencilerle dayanışma yürüyüşü gerçekleştirdi. Yürüyüş esnasında öğrencilerin önün polis tarafından kesildi, barikat kuruldu. Öğrenciler barikata yüklendi. Polisin saldırısında 70 öğrenci gözaltına alındı. Gözaltılara tepki gösteren öğrenciler, barikata yüklenmeye devam etti. Polis ile öğrenciler arasında uzun süre çatışmaların devam etmesinin ardından, gözaltına alınan tüm öğrenciler serbest bırakıldı.

Devrimci Öğrenciler Cephesi (RSF) ayrıca Bangladeş'te devam eden "Muktijoddha Kota Reformu" karşıtı hareketi desteklemek ve 2020 Yeni Eğitim Politikasının iptal edilmesini talep etmek için Sodpur Lisesi, Chandrachud Lisesi ve Sodpur İstasyon Meydanı'nda afişler astı.

NE OLUYOR?

Bangladeş'te kamu sektöründeki işlerin üçte biri, ülkenin 1971'de "Pakistan'dan

bağımsızlık için verdiği savaşta" "gazi" olanların akrabalarına ayrılıyor. Öğrenciler sistemin ayrımcı olduğunu öne sürüyor ve liyakat esasına göre personel alımı talep ediyor.

Üniversite kampüslerinde başlayan başlayan protestolar isyana dönüştü. Öğrenci eylemlerine polis şiddetli saldırdı. Bu saldırılarda 200'den fazla genç katledildi.

Bangladeş hükümeti devam protestolara karşı interneti kesmeye başladı. Neredeyse tamamen kesilen internetten dolayı haberlere ulaşmak imkansız hale geldi. İnternet erişimini takip eden Netblocks, "Ulusal internet neredeyse tamamen kapandı" açıklamasını yaptı.

"Binlerce, on binlerce şehit bizden önce halkın çıkarları için canlarını kahramanca verdiler. Onların bayrağını yukarıya kaldıralım, kanları ile çizilen yolda ilerleyelim"
Mao Zedung

KAVGADA ÖLÜMSÜZLEŞENLER

hapishanede tedaviye muhtaç hale getirecek olan işkencelere ve işkencecilere teslim olmadı. 6 yıl Metris ve Sağmalcılar hapishanelerinde kaldı.

Tahliye edildikten sonra Akhisar'da, ardından Malatya'da Özgür Gelecek temsilcisi görevini üstlendi. 24 Temmuz 1998'de görev için gittiği bir köyden dönerken geçirdiği kalp krizi sonucu yaşamını yitirdi.

Muharrem Horoz (Parti Üyesi): 1967'de Sivas'ın Divriği ilçesinde doğan Muharrem Horoz, 1989 yılında Trakya Üniversitesi Makine Mühendisliği Bölümü'nde okurken Proletarya Partisinin düşünceleriyle tanıştı. 1992 yılında Komsomol içerisinde faaliyet yürüterek Komsomol'un güçlenmesinde önemli katkılarda bulundu. Ölümsüzleştiği tarihe kadar Partinin pek çok görevini omuzladı. 1999 yılının ağustos ayında tutsak düştü. Proletarya Partisi Merkez Komitesi Yedek Üyesi olan Muharrem Horoz, 2000 yılında başlayan F tiplerine karşı yapılan Ölüm Orucu direnişinin 236. gününde ölümsüzleşti.

Mehtap Kara (Parti İleri Militanı): Karadeniz'in Hatice'si, Dersim'in Sevdası Mehtap Kara üniversite öğrencisi iken '94 yılında Proletarya Partisi ile tanıştı ve '94 yılının çalkantılı döneminde Komsomol'da örgütlendi. Üniversite yıllarında gençliğin tartışmalarında Partinin ideolojik-politik hattına uygun durdu ve gençliğin örgütlenmesinde önde gelen kadrolardan biri oldu.

Mücadeledeki azmi ve kararlılığı onu 2000 yılının ağustos ayında gerilla mücadelesine taşıdı. Kara, yoldaşlarına ve Partiye bağlılığını Karadeniz'den Dersim'e gelerek bir kez daha gösterdi. Partiye bağlılığın, yoldaşlara bağlılığın, mücadeledeki ısrarın adı oldu. TC güçlerinin Hozat Kinzir ormanlarında gerçekleştirdiği operasyonda PKK ve TİKKO gerillaları ablukaya alındı. Mehtap Kara 1 Ağustos 2007'de yaşanan çatışmada şehit düştü.

Ceren Ayfer Karatepe (Parti Taraftarı): 5 Ağustos 2015 tarihinde Yunanistan'ın başkenti Atina'da babası İbrahim Karatepe ile geçirdikleri bir trafik kazası sonucu yaşamını yitirdi. İkinci ismini Ayfer Celep'ten alan 14 yaşındaki Ceren Ayfer Karatepe, daha çocuk yaşta devrimci düşüncelerle tanışarak YDG

saflarında mücadeleye katıldı.

5-6 AĞUSTOS MERCAN ŞEHİTLERİ

6 Halk Savaşçısı. Ne çok sevdiler bu halkı. Bu halk da onları... Gittikleri köylerde, yaylalarda kısa zamanda halkla bütünleşiyor, yaşanan sorunlara birlikte çözümler üretiyorlardı. Köylülerle yaptıkları toplantılarda herkesin fikrini dikkatle dinliyor, sorunların çözümüne onları da ortak etmeye çalışıyorlardı. En çok da bu yüzden güvenirdi köylüler onlara. En çok da bu yüzden çocukların ve kadınların ilgi odağı olurlardı. Çünkü onların umutlarını, özlemlerini, ifade etmekte zorlandıkları öfkelerini en güzel onlar dile getirirlerdi... Gelecek düşü kuran çocuk ve gençlerle birlikte planlar yapar, emeği yok sayılan, şiddete uğrayan kadınların, kendi güçlerinin farkına varmalarına yardımcı olurlardı. O gece TC güçleriyle karşılaştıklarında umudu oldukları bu halka da söyleyecek sözleri vardı... 6 gerilla da devletin saldırılarının en yoğun olduğu süreçte, tasfiyeciliğin, yığınlının, kavgaya kaçkınlığının karşısında Partiyi gözbebekleri gibi koruyarak kendilerini en zorlu sürece hazırlamışlardı.

Mercan dağları, dağlardaki her canlı, kendilerinden önce bu dağlarda ölümsüzleşen her devrimci bu direnişe tanıklık etmişti. Onlar da TC ordusunun pususunu fark ettiklerinde silahlarını ateşlemekte hiç tereddüt etmediler. Teslim almaya gelenleri fark edip ilk ateşi ederek psikolojik üstünlüğü ele geçirmiş, diz çökmeyenlerin tarihini yazmaya devam etmiş, yoldaşlarına da son sözlerini söylemişlerdi.

Ovacık Mercan Dağları'nda bölgede bulunan Mustafa Sarıca komutasındaki Halk Ordusu gerillaları ile TC güçleri arasında 5 Ağustos akşamı başlayan ve 6 Ağustos sabahına kadar süren bu çatışmada **Parti ileri militanları Mustafa Sarıca ve İlker Tezer ile Parti militanları Tanju Er, Tarık Akin, Mehmet Keleş ve Zeynel Çakıl** son mermilerine kadar direnerek şehit düştüler.

TC bundan önceki çatışmalarda olduğu gibi yine kendi kayıplarını gizledi. Ama onca teknik ve sayısal üstünlüğe rağmen sabaha kadar süren direniş, ölümsüzleşen gerillaların cenazelerine yapılan işkenceler, gerçeği tüm çıplaklığıyla orta yere seriyordu.

Erol Doğan (Parti Militanı): Kars doğumlu olan Erol Doğan, Parti militanı olarak faaliyet sürdürürken 24 Temmuz 1977 tarihinde Zeytinburnu'nda Veli Can Oduncu adlı bir faşist tarafından katledildi.

Düzgün Şengezer (Parti Militanı): Aslen Dersim Mazgirtli bir ailenin çocuğudur. Ankara Ticaret Lisesi öğrencisiyken Kırkkonaklar'da bildiri dağıtımında faşistlerin kurduğu pusuda çapraz ateşle katledildi.

Tuncer Mengücek (Parti Militanı): Kars'ın Büyük Çatak köyünde yoksul bir Kürt ailesinin çocuğu olarak doğdu. Alçakgönüllü, dürüst ve çalışkanlığıyla çevresi tarafından sevilen Tuncer Mengücek Proletarya Partisi saflarında köy, semt ve mıntıka komitelerinde yer alarak militan bir mücadele yürüttü. Defalarca gözaltına alındı. Her seferinde işkencehanelerden zaferle çıktı. Çalıştığı inşaatta patronun yeni malzeme almaya yanaşmadığı için kullanılan malzemelerin eski ve çürük oluşu nedeniyle 4 Ağustos 1985'te 8. kattan düşerek yaşamını yitirdi.

1 AĞUSTOS ŞEHİTLERİ

Tarih 28 Temmuz 1986. Doğan Memeçil komutasındaki 10 kişilik gerilla birliği, Sivas-Erzincan-Dersim'in kesiştiği noktaya yakın bir bölgeden hareket etti. Yeşilyazı'dan geçerek Söğütlü'ye uğradı. Birlik, gerillaya katılmak üzere yeni gelen yoldaşlarını aldıktan sonra diğer birliklere katılmak için yola çıkarken Topuzlar köyünde konaklayacaktı. Mola verdikleri bir yerde köylüler askerlerin köye yığınak yaptığını, dikkatli olmaları gerektiğini ilettiler. Tarih 1 Ağustos 1986'ydi. Ancak bu arada askerler gerillaları görmüş köyün etrafına yığınak yapmaya başlamıştı bile. O dönemler zaten Dersim'de yoğun bir abluka vardı: 3. Konferansın yapılacağı duyumlarını alan devlet, kendince büyük bir darbe yapmanın hazırlığı içindeydi. Bu arada gerillalar da askerlerin yoğunlaşmasının farkına

varmış ve çekilmeye başlamışlardı. Ancak TC ordusu daha önceden gerillanın geleceğini tahmin ettiği alanlarda da pusuya yattığı için geri çekilmekte olan gerilla birliği askerlerce taranmaya başlandı. TC askerlerinin çok yakından ateş etmelerine rağmen gerillalar bu ateş bombardımanı altında köye çekilmeyi başardı. TC ordusu bu kez de köyü abluka altına aldı. Köyün içinde devam eden çatışmada önce **Parti Üyesi Doğan Memeçil**, ardından da **Parti İleri Militanı İsmail Kaya** ölümsüzleştiler. Onların ardından TC ordusu karşısında kahramanca direnen **Parti ileri militanları Yusuf Yıldırım, Ali Demir, Cahit Oğuz, İmam Utan, Süleyman Kaya, Yusuf Tosun ve Cumhur İçöz** ölümsüzleştiler.

ERZİNCAN KILIÇKAYA ŞEHİTLERİ

31 Temmuz 1994 günü özel bir görev için gittikleri Erzincan ili Kılıçkaya (Sürbahar) köyü yakınlarında bir gerilla grubu TC ordusunun saldırısına uğradı. Gerillalarla göğüs göğse çarpışmayı göze alamayan faşist TC güçleri kilometrelerce uzaktan teknolojinin gücüne dayanarak top mermileri yağdırmayı tercih ediyordu. Bu çatışma da buna bir örnektir. Gerillalar köy yakınlarında patlama sesleri ile düşmanın saldırısını fark ettiler. Top mermileri gerillaların etrafına yağmur gibi yağmaya başladı. Çatışma sonucunda **Parti Üyesi, Siyasi Komiser Fethi Özdemir ve Parti İleri Militanı Özlem Sürgeç** ölümsüzleştiler.

Akiner Çağlar (Parti Militanı): Akiner Çağlar 5 Ocak 1961'de doğdu. 1980 öncesi İstanbul Bağcılar bölgesinde devrimci mücadeleye katılarak 12 Eylül Askeri Faşist Cuntası'na karşı mücadele etti. Bir süre sonra aranır duruma düştü.

1981 yılında Erzincan'da yakalandı. Oradan İstanbul Gayrettepe'deki işkencehaneye getirildi. Gerek Erzincan'da gerek de İstanbul'da acımasız işkencelere tabi tutuldu. O kendisini daha sonra bir ay hastanede ve aylarca da

başlangıcı 24.sayfadadır...

günleri bile oluşmuştur bu şekilde; Harbiye 1 Mayıs'ı gibi. 1 Mayıs şehitlerimiz vardır bizim; bugün vurulmuş olanlarımız vardır. İlginç değil mi? Öyle bir tarihsel günkü bugün; işçi sınıfının, ezilen sınıfların "en iradi" biçimde sokağı doldurduğu gün bizim için. İstanbul özgölünde Taksim Meydanı ise bu iradi tutumun önemli mekânlarından biridir. Hatta devleti en rahatsız eden mekândır.

Son yıllarda Taksim, geçmişe kıyasla sayısal olarak çok daha zayıf çarpışmaların mekânı oldu. Ama bu mekânı tutan, vazgeçmeyen ve direten birileri hep oldu. Birçok eylemde olduğu gibi, binlerce değil ama yüzlerce bazen onlarca insan tuttu bu mekânı. Bununla birlikte sınıfın, halk kitlelerinin bulunduğu her mekân devrimin yükseleceği mekânlar haline gelebilir. Sadece 1 Mayıs'ta Taksim ısrarı olarak önemli değil, bir kıvılcım olarak önemli olduğunu vurgulamak gerekiyor. Biz de biliyoruz, faşistler de biliyor: "Bozkırı tutuşturan bir küçük kıvılcımdır." Bu kıvılcım son yıllarda hep var, zayıf da olsa varlığı önemli çünkü olmazsa olmazdır.

Yeni Demokrasi: Hapishane sürecinden bahseder misiniz?

Partizan okuru: Bu yıl 1 Mayıs'ta tutuklananların neredeyse hiçbiri daha önce hapishaneye girmemişti. Bu da bize tutuklama furçasının yöneldiği kesimin genişlediğini gösteriyor. Van'daki protestolarla birlikte bu yılki en kitlesel tutuklamalardan oldu 1 Mayıs tutuklamaları. Tutuklamaların kapsamı, devrimci pratiğin yeşermesine engel olma çabasından ileri geliyor.

Tutuklamalardaki bir diğer yan ise ilk kez tutuklananların hapishanede kendilerinden önce tutuklanan devrimci-demokratlarla karşılaşmış olması. Böylece "Türkiye'nin sınıf mücadelesi tarihinde hapishaneler tarihi" de olduğu meselesi açığa çıkmış oldu zihinlerde. Tecridin, tretmanın devrimcileri teslim almak için kullanıldığı hapishanelerde, devrimciliğin de üretilebileceği gerçeğini kavramış oldu 1 Mayıs tutsakları.

Yeni Demokrasi: 1 Mayıs'ta tutuklandınız

fakat iddianamenizde 'örgüt propagandası' suçlaması ağırlıktaydı ve bu nedenle Ağır Ceza Mahkemesinde yargılanıyorsunuz. İbrahim Kaypakkaya silüetli Partizan flaması buna gerekçe yapıldı. Bu gerekçeleri ve tutuklamayı nasıl değerlendiriyorsun?

Partizan okuru: Evet, Kaypakkaya "hâlâ" "örgüt propagandası" gerekçesi yapılıyor. Öyle ki herhangi bir eylemde İbrahim Kaypakkaya'nın görselini taşıdığınızda bununla karşılaşabiliyorsunuz. Flamada bir de Partizan yazıyorsa bu iş tamam!

O gün çekilen videolara baktığınızda, Partizan sözcüsü ve polis şefi arasında bir diyalog geçiyor. Polis şefi bu flamaların (Partizan ve Kaypakkaya silüetli) alana alınmayacağını söylüyor. Sözcü ise bunun hukuki gerekçesi nedir diyor? Polis şefi ise buna bir yanıt vermiyor. Gerisi ise bilindiği gibi. Gözaltı ve tutuklama... Gerekçe: Propaganda!

Polisi bir yanda, hâkimi bir yanda el ele verdiler yine de bir gerekçe üretemedi-

ler. Yasağın bir gerekçesi olmalı değil mi? Yok! Tutuklamanın bir gerekçesi olmalı! E o da yok! Bizi tutuklayan hâkim şöyle ifade etmişti tutuklama gerekçesini: "Bu dosyaya benzer başka devam eden mahkemeleriniz olduğu için tutukluyoruz sizi" yani 17 kişiden 6'mızı. Minareyi kılıfına da uyduramıyorlar özetle. Savunmalarımızda bunları ifade ettik.

Son olarak; biz İbrahim Kaypakkaya'nın meşruluğunu savunmaya devam edeceğiz, etmeliyiz. Başka yolu yok bu işin. Tüm devrimci-demokrat hareketlerin de bunu yapması gerekiyor. Genç ömrüne onlarca politik-teorik yazını ve pratiği sığdırmış, toplumumuzun hafızasına, kültürüne işlemiş İbrahim Kaypakkaya'yı "terörize etmek", yaşamdan izole etmek çok da mümkün değil zaten. Bilimsel değil her şeyden önce. Mahkemeye, gözaltıyla olmaz bu iş. Tarih işlediği müddetçe onun başrollerinin biri de İbrahim Kaypakkaya olacaktır, "çeliğe su verildi" bir kere.

Partiyi İnşa Etmede İsrarın Adı: Süleyman Cihan

1949 yılında Dersim'in Ovacık ilçesinin Hülûkuşağı köyünde orta halli bir köylü çocuğu olarak doğan Süleyman Cihan, ilk ve ortaokulu Ovacık'ta okudu. Lise öğrenimini ise Elazığ'da tamamladı. Daha genç yaşlarda Proletarya Partisi ile ilişkiye geçti. Ancak Partinin 1973 yılında aldığı yenilgi nedeniyle ilişkisi uzun sürmedi. Süleyman Cihan, bir taraftan okurken diğer taraftan genç nesillere öğretilenlik yapıyordu.

Öğretmen olduktan sonra da aktif siyasal mücadelesi sürdü. 1974 yılında İstanbul'da Tunceli Kültür ve Dayanışma Derneğini kurarak bizzat başkanlığını yaptı. Aynı yıl Batı Anadolu Bölge Komitesinde görev aldı. Partinin yenilgisinden sonra başa çöreklenen sağcı oportünistlerin partiyi tasfiye girişimlerine karşı mücadeleye bayrağını açan komünistlerin en önündeydi. Onun kararlı, sabırlı ve yılmaz mücadelesi sonucu Parti çizgisini, örgütsel, siyasi ve ideolojik olarak tasfiye etmeye çalışan GKK hizbi Partiden atıldı. O, görevlerin en büyüğünü bundan sonra da omuzlamakta tereddüt etmedi. Tüm ülke çapında bir ilişki ağı kurdu. Nitekim Konferans

Örgütlenme Komitesi onun önderliğinde toplanmış oldu. Süleyman Cihan BK'yı temsilen katılırken yine onun yoğun faaliyetleri sonucunda da 1. Konferans yapıldı. Konferans'ta Merkez Komitesi Siyasi Büro üyeliğine ve Örgütlenme Komitesine getirildi. Bir dönem de Halk Ordusunun Genel Konseyi'nde örgütlenme görevini üstlendi.

Zulmün, baskının, işkencenin kol gezdiği dönemlerde aranır duruma düştü. Süleyman Cihan, '77 ve '80 dönemi arasında uluslararası alanda ortaya çıkan "üç dünya teorisi" akabinde AEP modern revizyonizmine karşı Mao'yu ve Çin Devrimini savunarak revizyonist cephenin saldırılarının boşa çıkartılmasında aktif rol aldı. Uluslararası alandaki AEP revizyonizminin etkisi Partiyeye de yansdı ve kimi yönetici kadrolar bu sağ rüzgârın etkisi altına girdi. Bunun üzerine Kongre hazırlığı Konferans hazırlığına dönüştürüldü. O dönemlerde MK'nın "silahlı mücadeleye hazırlık" tespiti hâlâ sürüyordu. Silahlı mücadeleye hazırlık yönlü bazı çabalar ve AEP'ten belli etkilenme yönlü tespitler, 1. MK'nın 7. Toplantısında ele alınarak sağa sapılmasına karşı mücadele edilmesinde ve

8. Toplantıda geri adım atılmasında Süleyman Cihan'ın ağırlıklı ve ciddi katkısı vardır.

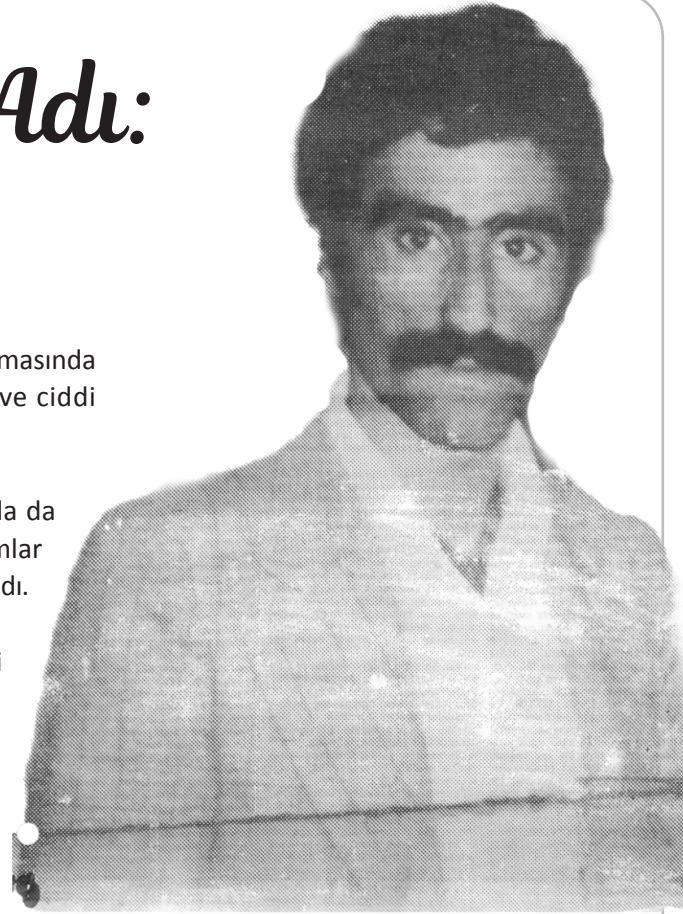
Yapılan bir sonraki toplantıda da gerilla savaşı için somut adımlar atılmasında belirleyici rol oynadı.

12 Eylül'le birlikte mücadeleyi bırakma, yılgınlık, karamsarlık, örgütleri feshetme, yurt dışına kaçma, mültecileşme vb. ihanetin kol gezdiği, ricat "taktik"lerinin alındığı bir süreçte Parti, Cunta koşullarında 2. Konferansını Şubat 1981'de yaparak sebatla silahlı mücadeleyi yürütme kararını alıp sınıf mücadelesindeki kararlılığını dost da düşmana da gösteriyordu. Bu Konferans'ta Süleyman Cihan, MK üyeliğine ve MK tarafından da Genel Sekreterliğe seçildi.

Cunta koşulları tüm hızıyla sürerken Süleyman Cihan faaliyetlerini bir an olsun aksatmadı. Süleyman Cihan, 28 Temmuz 1981 yılında İstanbul'da düşmanın eline geçti. Ancak faşizmin böylesi yılmaz bir komünisti ele geçirmekten

duyduğu çılgınca sevinç, Süleyman Cihan'ın İbrahim Kaypakkaya'dan devraldığı kararlı, yiğit direnişiyle "hayal kırıklığına" döndü. Kimliğini dahi kabul ettiremeyen düşman Süleyman Cihan'ı 29 Temmuz 1981'de işkencede katletti. Cenazesini kimsesizler mezarlığına gömen düşman, yoldaşlarının ve ailesinin mücadelesi sonucu cenazeyi 15 Eylül 1981'de teslim etmek zorunda kaldı.

Süleyman Cihan, İbrahim Kaypakkaya'dan sonra işkencede katledilen, Proletarya Partisi'nin İkinci Genel Sekreteriydi.

RÖPORTAJ

PARTİZAN OKURU: “İBRAHİM KAYPAKKAYA MEŞRUDUR”

1 Mayıs'ta İbrahim Kaypakkaya silüetli Partizan flamaları nedeniyle polis saldırısına uğrayan Partizan kortejin-den 18 kişi işkenceyle gözaltına alınmıştı. 18 kişiden biri Çocuk Şubeden serbest bırakılırken 17 kişi 4 gün çeşitli işkencelere maruz kalmıştı. Akabinde 6 Partizan okuru tutuklanarak Marmara Hapishanesine götürüldü. Tutsaklar 12 Temmuz tarihinde “tutuk incelemesi” sonucu tahliye edildi.

Tutuklanan Partizan okuruyla Partizan’a ve Komünist Önder İbrahim Kaypakkaya’ya yönelik devletin “kırmızı görmüş boğa” refleksleri, işkence yöntemleri ve 1 Mayıs üzerine yaptığımız röportajı ilginize sunuyoruz.

Yeni Demokrasi: 1 Mayıs'ta Saraçhane'den Taksim'e çıkarken gözaltına alınıp ve tutuklandınız. İşkenceyle süren 4 günlük gözaltı süreci yaşadınız. Gözaltı sürecinden bahsedermisiniz?

Partizan okuru: Bu yıl 1 Mayıs'a giderken birçok demokratik kitle örgütü, sendika, siyasi parti Taksim'e çağrı yaptı. Taksim'e yönelik bu çağrı, önceki yıllardan farklı olarak çok daha geniş bir kesimde yankı buldu. Biz de bu tarihsel günde; 1 Mayıs İşçi ve Emekçi Bayramında Taksim'e gitmek isteyen kitleler içerisinde yerimizi aldık. O gün İstanbul Valiliği kutlamaları yasakladığını duyursa da polis Saraçhane'ye gidişlere genel olarak engel olmadı. "Genel olarak" diyoruz çünkü bize Saraçhane'nin çok daha gerisinde Pertevniyal Lisesinin orada engel olmak istediler. Bu durum Saraçhane ile sınırlı kalsaydı yani Taksim'e çıkma iradesi olmasaydı siyasi iktidar için sorun da olmayacaktı. Yani operasyonlar ve tutuklamalar da olmayacaktı muhtemelen. Fakat meseleyi 1 Mayıs'ın direnme ruhuyla birleştiren bütün odaklar devletin hedefi oldu çünkü "belirlenen sınırlar içerisinde", Saraçhane'den çıkardılar 1 Mayıs'ı. Biz de bu atmosferde gözaltına alındık. Henüz

Saraçhane'ye varmadan...

Bundan sonrası 4 günlük gözaltı süreci...

15 Temmuz 2016 sonrası ilan edilen OHAL'le-rin ardından gözaltı sürelerini uzatmışlardı biliyorsunuz. Bu gözaltı süreleri 2000'ler öncesi işkence için uygun zemin yaratmanın adımıydı. Şimdikinden çok daha uzun gözaltı süreleri ve çok daha yoğun, insan onurunu ayaklar altına alan fiziki işkence vardı. Bizim gözaltı sürecimiz de 4 gün sürdü, yani neredeyse tutabilecekleri kadar tuttular. 2012'den itibaren gözaltında tutma süresi 4 gün. Bu süre zarfında ailelerle görüşmemiz engellendi; avukatlarla çok sınırlı bir süre içerisinde görüştük. Adli suçlularla aynı yere konulduk, kadın arkadaşlarımıza hijyenik ped verilmediği gibi gözaltında tutulduğumuz sürede tuvalete gitmemiz dahi engellendi. Tuvalet ihtiyaçları için “poşet ve pet şişe” verildi. Sağlık muayenesi için götürüldüğümüz

hastanenin avlusu biz gidiyoruz diye boşaltıldı slogan seslerimiz duyulmasın diye. Yani bir çeşit tecrit ve fiziki saldırı altına alındık 4 gün boyunca.

Biz de bu 4 gün boyunca Partizan okurları olarak açlık grevi yaptık. 1 Mayıs'a katıldığımız için bize dönük yapılan kötü muameleyi, fiziki saldırıyı bu şekilde ve sloganlarla protesto ettik. 4 gün boyunca meseleyi bir direnme meselesi olarak ele aldık diyebilirim. Bu kötü muamele, fiziki ve psikolojik saldırılar çokça paylaşıldığı için yeniden tekrar etmiyoruz.

Yeni Demokrasi: 1 Mayıs'ı Taksim'de kutlamak isteyenlere yönelik tutuklamaları nasıl değerlendiriyorsunuz?

Partizan okuru: Ülkemizde yıllardır 1 Mayıs'ı Taksim'de kutlamak isteyenler tarafından bir irade gösterilir. Öyle ki tarihsel 1 Mayıs

devamı 23.sayfadadır...

YENİ DEMOKRASİ
MÜCADELESİNİN GÜR SESİ!

OKU OKUT!

[yenidemokrasi1](#)

[ydemokrasi11](#)

yenidemokrasigazetesi@gmail.com

[yenidemokrasi](#)

[yenidemokrasi34.net](#)

Özgür Gelecek İçin Yeni Demokrasi Gazetesi Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü: Tuba Apaydın Yayın Türü: Yaygın Süreli

Yönetim Yeri: Kamer Hatun Mah. Al Hatun Sok. No:6 Daire:3 Beyoğlu/İstanbul **İletişim:** 0212 534 54 76- yenidemokrasigazetesi@gmail.com

Baskı: Alesta Ajans Basım Medya ve Bilgi Teknolojileri San. Tic. Ltd. Şti Davutpaşa Cad. Güven İş Merkezi B Blok, 1 Kat, No: 349 Zeytinburnu/İst-0212 501 21 20